

JAZYK A KOMUNIKÁCIA

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

CHARAKTERISTIKA

Predmet SJL má v systéme školského vzdelávania ústredné postavenie, pretože vytvára predpoklady pre zvládnutie ostatných vyuč. predmetov. Kvalitné poznanie a ovládanie zákonitostí SJ podmieňuje pohotovú, kultivovanú a funkčnú komunikáciu jedincov.

Pomocou jazyka sa prehlbuje vnímanie svojej národnej identity a štátnej príslušnosti. Kvalitné ovládanie SJ zabezpečuje občanom SR nielen úspešné zvládnutie šk. vzdelávania, ale aj plnohodnotné uplatnenie na pracovnom trhu.

Vzdelávací obsah SJL tvoria tri oblasti: Jazyková komunikácia, Komunikácia a sloh, Čítanie a literatúra. V oblasti Jazyková komunikácia nadobúdajú žiaci schopnosti, vedomosti, zručnosti a kompetencie potrebné k osvojovaniu si spisovnej podoby SJ. Vedie ich k presnému a logickému mysleniu, získavaniu, triedeniu a porovnávaníu informácií. V oblasti Komunikácia a sloh sa žiaci učia čítať s porozumením, správne písať, samostatne sa rozhodovať, nadobúdajú kompetencie analyzovať a kriticky hodnotiť text. V oblasti Čítanie a literatúra sa žiaci učia orientovať sa v umeleckej literatúre, poznávať rôzne lit. smery, chápať autorove zámery, získavajú kompetencie rozlišovať fikciu od skutočnosti. Nadobúdajú čitateľské zručnosti, schopnosti reprodukovať prečítaný text a samostatne tvoriť nový text.

CIEĽ PREDMETU

- Zvládať hovorovú i odbornú komunikatívnu situáciu primerane z hľadiska jazykového štýlu, gramatickej a pravopisnej normy.
- Rozvíjať komunikačné schopnosti a návyky žiakov, aby dokázali primerane reagovať v rozličných jazykových situáciách.
- Viesť žiakov k zvyšovaniu jazykovej kultúry ich verbálnych prejavov.
- Viesť žiakov k spoznávaníu histórie slovenského národa.
- Prehlbovať estetické cítenie žiakov prostredníctvom umeleckého slova.
- Rozvíjať etické cítenie žiakov založené na empatii a asertivite, viesť ich k prosociálnemu správaniu.
- Viesť žiakov k získaniu čitateľských návykov, vzbudiť záujem o čítanie, pozitívne prijímať literatúru i kultúru.
- Naučiť žiakov orientovať sa v základných jazykových príručkách.
- Učiť žiakov analyzovať text, vyhľadávať jazykové javy, vedieť ich triediť.
- Rozvíjať pozitívny vzťah k jazyku ako prostriedku medziľudskej, príp. interkultúrnej komunikácie.
- Viesť žiakov k samostatnému získavaniu vedomostí z rozličných zdrojov.
- Viesť žiakov k sebavedomému a kultivovanému vystupovaniu na verejnosť

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE, KTORÉ PREDMET ROZVÍJA

- Vedieť vyjadrovať svoje myšlienky, pocity, názory ústnou a písomnou formou
- Vedieť klásť otázky a správne odpovedať
- Vedieť používať gramatické javy a jazykové funkcie
- Rozvíjať svoju slovnú zásobu, vedieť rozlíšiť spisovné a nespisovné výrazy
- Vedieť vyhľadávať, zhromažďovať a spracovávať informácie a vedieť presvedčivo

argumentovať

- Dokázať viesť konštruktívny dialóg, hodnotiť literárne i bežné texty
- Vedieť sa správať empaticky a používať jazyk pozitívnym spôsobom

PRIEREZOVÉ TÉMY

- Osobnostný a sociálny rozvoj
- Environmentálna výchova
- Mediálna výchova
- Multikultúrna výchova
- Regionálna výchova
- Vlastenecká výchova
- Výchova k tolerancii
- Ľudské práva
- Výchova k manželstvu a rodičovstvu
- Ochrana života a zdravia

METÓDY A FORMY PRÁCE

Riadený rozhovor

Práca s textom, jeho analýza po jazykovej stránke, hľadanie trópov

Reprodukcia textu s dôrazom na kultivovaný a plynulý prejav

Diskusia – vyjadrenie vlastných názorov a postojov žiakov

Práca v skupinách s rovnakými súťažnými alebo s rozličnými úlohami podľa schopností žiakov

Problémové vyučovanie s hľadaním optimálneho riešenia

Tvorenie projektov

Dramatizácia – výrazné čítanie alebo spojená s pohybom, príp. s pomôckami (bábkami či náhradami za ne)

Hra – tvorenie krížoviek, hlavolamov, jazykolamov, prešmyčiek a pod.

UČEBNÉ OSNOVY PRE 8. ROČNÍK

Vzdelávacia oblasť: **Jazyk a komunikácia**

Predmet : Slovenský jazyk a literatúra

Ročník: ôsmy

Časová dotácia: 5 vyuč. hodín týždenne

CHARAKTERISTIKA

Predmet SJL má v systéme školského vzdelávania ústredné postavenie, pretože vytvára predpoklady pre zvládnutie ostatných vyuč. predmetov. Kvalitné poznanie a ovládanie zákonitostí SJ podmieňuje pohotovú, kultivovanú a funkčnú komunikáciu jedincov.

Pomocou jazyka sa prehlbuje vnímanie svojej národnej identity a štátnej príslušnosti. Kvalitné ovládanie SJ zabezpečuje občanom SR nielen úspešné zvládnutie šk. vzdelávania, ale aj plnohodnotné uplatnenie na pracovnom trhu.

Vzdelávacie obsahy SJL tvoria tri oblasti: Jazyková komunikácia, Komunikácia a sloh, Čítanie a literatúra. V oblasti Jazyková komunikácia nadobúdajú žiaci

schopnosti, vedomosti, zručnosti a kompetencie potrebné k osvojovaniu si spisovnej podoby SJ. Vedie ich k presnému a logickému mysleniu, získavaniu, triedeniu a porovnávaníu informácií. V oblasti Komunikácia a sloh sa žiaci učia čítať s porozumením, správne písať, samostatne sa rozhodovať, nadobúdajú kompetencie analyzovať a kriticky hodnotiť text. V oblasti Čítanie a literatúra sa žiaci učia orientovať sa v umeleckej literatúre, poznávať rôzne lit. smery, chápať autorove zámery, získavajú kompetencie rozlišovať fikciu od skutočnosti. Nadobúdajú čitateľské zručnosti, schopnosti reprodukovať prečítaný text a samostatne tvoriť nový text.

CIEĽ PREDMETU

- Zvládať hovorovú i odbornú komunikatívnu situáciu primerane z hľadiska jazykového štýlu, gramatickej a pravopisnej normy.
- Rozvíjať komunikačné schopnosti a návyky žiakov, aby dokázali primerane reagovať v rozličných jazykových situáciách.
- Viest' žiakov k zvyšovaniu jazykovej kultúry ich verbálnych prejavov.
- Viest' žiakov k spoznávaniu histórie slovenského národa.
- Prehlbovať estetické cítenie žiakov prostredníctvom umeleckého slova.
- Rozvíjať etické cítenie žiakov založené na empatii a asertivite, viest' ich k prosociálnemu správaniu.
- Viest' žiakov k získaniu čitateľských návykov, vzbudiť záujem o čítanie, pozitívne prijímať literatúru i kultúru.
- Naučiť žiakov orientovať sa v základných jazykových príručkách.
- Učiť žiakov analyzovať text, vyhľadávať jazykové javy, vedieť ich triediť.
- Rozvíjať pozitívny vzťah k jazyku ako prostriedku medziľudskej, príp. interkultúrnej komunikácie.
- Viest' žiakov k samostatnému získavaniu vedomostí z rozličných zdrojov.
- Viest' žiakov k sebavedomému a kultivovanému vystupovaniu na verejnosť

OBSAH PREDMETU V 8. ROČNÍKU

JAZYKOVÁ ROVINA

I. Zvuková rovina jazyka a pravopis

1. Opakovanie a utvrdenie učiva z nižších ročníkov
2. Výslovnosť a pravopis slov, v ktorých dochádza k spodobovaniu spoluhlások na začiatku slova, vnútri slova, na konci slova pri splývavej výslovnosti
3. Intonácia a interpunkcia – vsuvka, prístavok, oslovenie
4. Skratky
5. Pravopis a jeho zdôvodnenie
6. Prozodické vlastnosti reči
7. Pravopis ukazovacích zámen taký, toľký

II. Významová/lexikálna rovina

1. Opakovanie a utvrdenie učiva z nižších ročníkov
2. Priame a nepriame pomenovania
3. Rozdiel medzi metaforou a metonymiou
4. Frazeologizmy - podstata a funkcia
5. Využívanie frazeologizmov v bežnej a umeleckej reči
6. Združené pomenovania

7. Spôsoby obohacovania slovnej zásoby

III. Tvarová/morfologická rovina

1. Aktivizácia vedomostí z tvaroslovia
2. Zvieracie podstatné mená mužského rodu
3. Neživotné podstatné mená mužského rodu zakončené na –r, -l
4. Cudzie nesklonné podstatné mená
5. Skloňovanie slova pani
6. Prídavné mená – opakovanie z nižších ročníkov
7. Osobné základné zámená
8. Osobné prívlastňovacie zámená
9. Opytovacie zámená, ukazovacie zámená - ich podstata, funkcia, skloňovanie
10. Číslovky (opakovanie)
11. Opakovanie slovies (pojmy: tvary slovesa byť, plnovýznamové a neplnovýznamové sloveso byť, pomocné slovesá, rozkazovací spôsob slovies, slovesný vid)
12. Opakovanie delenia prísloviek, dvojice: predložka + podstatné meno – príslovka (do kopy – dokopy...) príslovky von a vonku stupňovanie niektorých prísloviek
13. Podstata predložiek, vokalizácia predložiek dopĺňanie predložiek do viet
14. Podstata a funkcia spojok, písanie čiarky, ak je spojka a súčasťou výrazov a tak, a preto
15. Podstata a funkcia častíc, dvojaká funkcia častíc – vyjadrenie istoty či neistoty o platnosti obsahu vety alebo zdôraznenie dôležitých výrazov
16. Citoslovcia - podstata a pravopis citosloviec

IV. Skladobná/syntaktická rovina

1. Podmet, prísudok a vetný základ (opakovanie)
2. Predmet
3. Zhodný prívlastok
4. Nezhodný prívlastok
5. Príslovkové určenie miesta, času, spôsobu a príčiny
6. Prístavok
7. Jednoduchá veta a jednoduché súvetie

KOMUNIKÁCIA A SLOH

1. Debata
2. Diskusia
3. Aseratívna a efektívna komunikácia
4. Slávnostný prejav, podstata, kompozícia a cieľ slávnostného prejavu
5. Úvaha
6. Prihláška
7. Výťah
8. Tvorba vlastných príbehov s pointou formou krátkeho komiksu, dialogizované čítanie príbehu, rozprávanie a jeho vnútorná kompozícia

LITERATÚRA

I. Poézia

1. Lúboštná poézia
2. Prírodná poézia
3. Modlitba
4. Epická poézia

II. Próza

1. Zo života mladých ľudí
2. Dievčenský román
3. Dobrodružná literatúra
4. Vedecko-fantastická literatúra
5. Denník
6. Vedecko-populárna literatúra
7. Literatúra faktu

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE, KTORÉ PREDMET ROZVÍJA

- Vedieť vyjadrovať svoje myšlienky, pocity, názory ústnou a písomnou formou
- Vedieť klásť otázky a správne odpovedať
- Vedieť používať gramatické javy a jazykové funkcie
- Rozvíjať svoju slovnú zásobu, vedieť rozlíšiť spisovné a nespisovné výrazy
- Vedieť vyhľadávať, zhromažďovať a spracovávať informácie a vedieť presvedčivo argumentovať
- Dokázať viesť konštruktívny dialóg, hodnotiť literárne i bežné texty
- Vedieť sa správať empaticky a používať jazyk pozitívnym spôsobom

POŽIADAVKY NA VÝSTUP PODĽA CIEĽOV A OBSAHU

JAZYKOVÁ ROVINA

1. Zvuková rovina jazyka a pravopis

- 1.1 Utvrdiť a aktívne využívať doterajšie poznatky z nižších ročníkov (výslovnosť, suprasegmentálne javy, interpunkcia...)
- 1.2 Poznať interpunkciu a následne intonáciu vsuvky, prístavku a oslovenia v texte
- 1.3 Vedieť vysvetliť pojem skratka a vytvoriť ju
- 1.4 Vedieť samostatne, formou tichého čítania skontrolovať svoj text i text iného žiaka s cieľom identifikovať jednotlivé chyby a následne ich opraviť, pričom pri oprave textu aplikuje nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu

2. Významová/lexikálna rovina

- 2.1 Poznať a charakterizovať nepriame pomenovania. Vedieť ich vysvetliť vlastnými slovami. Vedieť ich určovať jednotlivo aj v texte. Uviesť príklady
- 2.2 Poznať základné diferenciacie v podstate a funkcii dvoch nepriamych pomenovaní
- 2.3 Ovládať členenie slovnej zásoby na jednoslovné a viacslovné pomenovania. Vysvetliť ich podstatu. Vedieť delenie viacslovných pomenovaní na združené pomenovania a frazeologické jednotky.
- 2.4 Rozoznávať príslovia, porekadlá, prirovnania, pranostiky, okrídlené výrazy a iné frazeologizmy. Poznať frazeologické slovníky, vedieť pracovať s nimi (vyhľadať heslo, interpretovať ho), uviesť príklad
- 2.5 Poznať podstatu združených pomenovaní, ich funkcie v bežnom živote
- 2.6 Rozumieť rôznym typom doteraz používaných pomenovaní, osvojiť si nové, náležite reagovať, tvorivo využívať svoje možnosti

3. Tvarová/morfologická rovina

- 3.1 Poznať podstatu vlastných a všeobecných podstatných mien, konkrétne a abstraktné podstatné mená, pravopis veľkých a malých písmen
- 3.2 Poznať skloňovanie v singulári (vzor chlap) a v pluráli (vzor dub a vzor stroj), skloňovanie podstatných mien pes, vlk a vták
- 3.3 Poznať princípy skloňovania neživotných podst. mien muž. rodu zakončených na -r , princípy vypadávanie samohlásky e pri skloňovaní podst. mien zakončených na -er
- 3.4 Poznať princípy skloňovania neživotných podst. mien muž. rodu zakončených na -l , princípy vypadávanie a nevypadávanie samohlásky e pri skloňovaní podst. mien zakončených na -el
- 3.5 Vedieť uviesť príklady na nesklonné podstatné mená, použitie v textoch, rozvíjanie prídav. menami
- 3.6 Poznať princípy skloňovania a prípady nesklonnosti slova pani
- 3.7 Vedieť vysvetliť a identifikovať prídavné mená, určiť gramatické kategórie a vysvetliť ich funkciu, tvorenie individuálnych a druhových prívlastňovacích prídavných mien
- 3.8 Vedieť zadefinovať základné osobné zámená, krátke a dlhé tvary zámen
- 3.9 Vedieť vysvetliť neohybnosť zámen jeho, jej, ich
- 3.10 Poznať opytovacie zámená, ich podstatu a funkciu. Opytovacie zámená kde? kam? aký? ktorý? Skloňovanie opytovacieho zámena či? čia? čie? podľa vzoru cudzí
- 3.11 Poznať ukazovacie zámená, ich podstatu a funkciu
- 3.12 Poznať základné, radové a násobné číslovky, pravopis, nesklonnosť u násobných čísloviek
- 3.13 Zopakovať si pojmy: tvary slovesa byť, plnovýznamové a neplnovýznamové sloveso byť, pomocné slovesá, rozkazovací spôsob sloves, slovesný vid
- 3.14 Poznať delenia prísloviek, dvojice: predložka + podstatné meno – príslovka (do kopy – dokopy...) príslovky von a vonku stupňovanie niektorých prísloviek
- 3.15 Poznať podstatu predložiek, vokalizáciu predložiek dopĺňanie predložiek do viet
- 3.16 Poznať podstatu a funkciu spojok, písanie čiarky, ak je spojka a súčasťou výrazov a tak, a preto
- 3.17 Poznať podstatu a funkciu častíc
- 3.18 Poznať podstatu pravopisu citosloviec

3.19 Vedieť diferencovať tri funkcie citoslovieč v prejavoch – napodobňovanie zvukov, vyjadrenie pocitov, vyjadrenie výzvy

4. Skladobná/syntaktická rovina

- 4.1 Ovládať podstatu jednoduchej vety, určovať vetné členy
- 4.2 Identifikovať a diferencovať jednočlennú vetu od dvojčlennej
- 4.3 Poznať predmet ako vetný člen, jeho determinácia slovesom
- 4.4 Vedieť využiť otázky na predmet, vyjadrenie predmetu podstatným menom alebo zámenom
- 4.5 Poznať prívlastok ako vetný člen, jeho postavenie pri podstatnom mene, zhodný a nezhodný prívlastok, zhoda a nezhoda s podstatným menom
- 4.6 Poznať príslovkové určenie miesta ako vetný člen, viacnásobné príslovkové určenie miesta, písanie čiarky vo viacnásobnom príslovkovom určení miesta
- 4.7 Poznať príslovkové určenie času ako vetný člen, vyjadrenie príslovkového určenia času: príslovkou, podstatným menom, zámenom, viacerými slovami
- 4.8 Poznať príslovkové určenie spôsobu ako vetný člen, jeho postavenie pri slovese, vyjadrenie príslovkového určenia spôsobu: príslovkou, podstatným menom s predložkou, zámenom, prirovnaním
- 4.9 Poznať príslovkové určenie príčiny ako vetný člen, vyjadrenie príslovkového určenia príčiny: podstatným menom s predložkou pre a za
- 4.10 Poznať podstatu prístavku, jeho postavenie za podstatným menom, na ktoré sa vzťahuje, vydeľovanie prístavku vo vete: čiarkami, pauzami a melódiou
- 4.11 Poznať podstatu jednoduchej vety a jednoduchého súvetia

KOMUNIKÁCIA A SLOH

- 1.1 Poznať a zopakovať základné znaky umeleckého opisu
- 1.2 Poznať a zopakovať základné znaky dynamického opisu
- 1.3 Poznať pojmy: komunikácia, debata, diskusia, postoje (roly) v komunikácii – moderátor, pomocník, manažér, provokatér, sprostredkovateľ, expert
- 1.4 Poznať princípy asertívnej a efektívnej komunikácie
- 1.5 Vedieť predniesť slávnostný príležitostný prejav s využitím modulácie hlasu, mimiky, gestikulácie, očného kontaktu, vzdialenosti od poslucháčov
- 1.6 Vedieť vytvoriť úvahu na tému: Čo je šťastie?
- 1.7 Poznať podstatu prihlášky, jej znaky a kompozícia, prítomnosť informačného slohového postupu v prihláške, zostavenie formulára prihlášky na podujatie podľa osnovy
- 1.8 Poznať znaky výťahu a jeho kompozíciu
- 1.9 Vedieť dopĺňať pointu do príbehov, tvorba vlastných príbehov s pointou formou krátkého komiksu, dialogizované čítanie príbehu, rozprávanie a jeho vnútorná kompozícia

LITERATÚRA

1. Poézia

- 1.1 Vedieť vysvetliť pojem umeleckej viazanej reči - poézie. Definovať žánre patriace k poézii. Jednoducho analyzovať umelecký text, definovať pojmy

- 1.2 Poznať štylistickú hodnotu jednotlivých útvarov. Vytváranie pozitívneho vzťahu k vlastnému národu. Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti
- 1.3 Poznať podstatu literárnych žánrov viažucich sa k poézii, vedomosti aplikovať v práci s literárnym textom. Vysvetliť pojem lyrický hrdina, umelecké básnické prostriedky. Ľúbostná lyrika. Porovnať ľudovú, autorskú a pololudovú ľúbostnú poéziu
- 1.4 Vedieť poukázať na osobné i vlastenecké city, znelka ako druh sonetu, klasicizmus
- 1.5 Vedieť vysvetliť pojem lyrický hrdina, pojem symbol, vyhľadať kľúčové slová, zostaviť dejovú osnovu, voľne interpretovať text, poznať podstatu literárnych žánrov viažucich sa k poézii
- 1.6 Poznať Štúrovu školu, základy modernej slovenskej reflexívnej a revolučnej lyriky
- 1.7 Vedieť vysvetliť pojem anafora, zápor vo veršoch, pocity z básne, básnické obrazy
- 1.8 Porovnávať ľúbostnú poéziu Sládkoviča s mladšími a súčasnými autormi
- 1.9 Poznať podoby lásky vo svetovej literatúre
- 1.10 Poznať podstatu literárnych žánrov viažucich sa k poézii
- 1.11 Vedieť definovať znaky prírodnej poézie
- 1.12 Zoznámiť sa s poslaním a funkciou modlitby
- 1.13 Poznať znaky epickej poézie, vedieť charakterizovať pojmy: lyrickoepická skladba, kolektívny hrdina

2. Próza

- 2.1 Poznať podstatu literárnych žánrov viažucich sa k próze
- 2.2 Charakterizovať epické literárne žánre. Pojem novela
- 2.3 Poznať novelu a román z hľadiska obsahu, rozsahu, literárnych postáv
- 2.4 Vedieť charakterizovať postavy, uplatniť tvorivé zručnosti
- 2.5 Poznať znaky dievčenského románu. Poznať vzťah autorky k jednotlivým postavám
- 2.6 Poznať základné znaky a prínos dobrodružnej literatúry
- 2.7 Poznať vedecko-fantastický román, rozoznať kompozičné prostriedky v epickom texte
- 2.8 Poznať základné znaky a funkcie denníka
- 2.9 Poznať funkciu textov vedecko-populárnej literatúry, fakty a vedecké údaje
- 2.10 Poznať pôvod známych slovných spojení. Pojem náučná literatúra, odborný štýl, terminológia
- 2.11 Poznať znaky a postavenie literatúry faktu

PRIEREZOVÉ TÉMY

- Osobnostný a sociálny rozvoj
- Environmentálna výchova
- Mediálna výchova
- Multikultúrna výchova
- Regionálna výchova
- Vlastenecká výchova

- Výchova k tolerancii
- Ľudské práva
- Výchova k manželstvu a rodičovstvu
- Ochrana života a zdravia

METÓDY A FORMY PRÁCE

Riadený rozhovor

Práca s textom, jeho analýza po jazykovej stránke, hľadanie trópop

Reprodukcia textu s dôrazom na kultivovaný a plynulý prejav

Diskusia – vyjadrenie vlastných názorov a postojov žiakov

Práca v skupinách s rovnakými súťažnými alebo s rozličnými úlohami podľa schopností žiakov

Problémové vyučovanie s hľadaním optimálneho riešenia

Tvorenie projektov

Dramatizácia – výrazné čítanie alebo spojená s pohybom, príp. s pomôckami (bábkami či náhradami za ne)

Hra – tvorenie križoviek, hlavolamov, jazykolamov, prešmyčiek a pod.

UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania sa využívajú nasledovné zdroje:

- Krajčovičová J. – Kesselová, J.: Slovenský jazyk pre 8. ročník základnej školy a 3. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, SPN, Bratislava 2011
- Petříková, D.: Literárna výchova pre 8. ročník základných škôl a 3. ročník gymnázií s osemročným štúdiom, VKÚ a. s., Harmanec 2011
- Slovníky – KSSJ, PSP, SSS, MFS, SCS a dostupné jazykové príručky, odborná literatúra, prehľady slovenskej gramatiky, zbierky úloh a cvičení, tlač – noviny a časopisy, internet, didaktické prostriedky a technika – interaktívna tabuľa, PC, video a dvd prehrávač

HODNOTENIE

Hodnotenie a klasifikácia prebieha v súlade s Metodickými pokynmi č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy s účinnosťou od 1. mája 2011.

V procese hodnotenia učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje jeho práva a humánny prístup. Predmetom hodnotenia sú najmä

učebné výsledky, vedomosti, zručnosti, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť a individuálne osobitosti žiaka. Uskutočňuje sa priebežné a celkové hodnotenie žiaka.

Predmetom klasifikácie sú výsledky, ktoré žiak dosiahol v rámci jednotlivých zložiek predmetu – jazyková, slohová a literárna zložka, ktoré sú v súlade s požiadavkami učebných osnov a vzdelávacích štandardov. Hodnotí sa predovšetkým obsahová kvalita a jazyková správnosť, t.j. rozsah slovnej zásoby, gramatická správnosť, štylistická spôsobilosť, stupeň rečovej pohotovosti. Žiak má preukázať komplexnosť ovládania spisovného jazyka, mieru tvorivosti a celkovú kultúrnosť prejavu.

V rámci predmetu sú učebnými osnovami presne stanovené zamerania a počty

povinne klasifikovaných kontrolných diktátov a písomných prác, ktoré má žiak absolvovať v príslušnom ročníku (viď ČTP pre jednotlivé ročníky). Kontrolné diktáty a písomné práce sa archivujú do konca príslušného školského roka.

Okrem predpísaných diktátov a písomných prác má každý vyučujúci vo svojej kompetencii zadávať ďalšie tematické previerky, diktáty, pravopisné cvičenia a pod. a podľa vlastného uváženia ich hodnotiť. Úroveň osvojených vedomostí je možné overiť aj ústnou formou.

Kontrolné diktáty

- počet a zameranie v jednotlivých ročníkoch určujú učebné osnovy
- v danom ročníku píše všetky triedy rovnaký diktát
- kontrolný diktát sa píše po prebraní a zopakovaní sledovaného javu
- stupnica hodnotenia:

0 – 2 chyby	1
3 – 4 chyby	2
5 – 8 chýb	3
9 – 11 chýb	4
12 a viac chýb	5

Harmonogram kontrolných diktátov:

september - opakovanie učiva 7. roč.

október - zvieracie podstatné mená mužského rodu

november – cudzie podstatné mená

jún - jednoduché súvetie

Písomné práce (slohy)

- počet a zameranie v jednotlivých ročníkoch určujú učebné osnovy
- tému písomnej práce si každý vyučujúci vyberá z niekoľkých ponúknutých alternatív
- písomné práce sa hodnotia dvomi známkami – jedna za kompozíciu a štylizáciu, druhá za gramatickú správnosť a úpravu

Vstupné, výstupné a tematické previerky

- vstupné a výstupné previerky sa píše na začiatku, resp. na konci školského roka na pokyn riaditeľa školy
- tematické previerky zadávajú vyučujúci podľa vlastného uváženia

- stupnica hodnotenia:

100 – 90%	1
-----------	---

89 – 75%	2
74 – 50%	3
49 – 30%	4
29 – 0%	5

Harmonogram písomných prác:

- vstupná previerka: október, 1. týždeň
- 1. písomná práca: január – Slávnostný prejav, 2. písomná práca: marec - Úvaha
- výstupná previerka: jún, 2. týždeň

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

(5 hodín týždenne, 165 hodín ročne)

JAZYKOVÁ ROVINA

(3 hodiny týždenne, 99 hodín ročne)

1. Zvuková rovina jazyka a pravopis
2. Významová (lexikálna) rovina
3. Tvarová (morfologická) rovina
4. Skladobná (syntaktická) rovina

1. Zvuková rovina jazyka a pravopis

- 1.1 Utvrdiť a aktívne využívať doterajšie poznatky z nižších ročníkov (výslovnosť, suprasegmentálne javy, interpunkcia...)
- 1.2 Poznať interpunkciu a následne intonáciu vsuvky, prístavku a oslovenia v texte
- 1.3 Vedieť vysvetliť pojem skratka a vytvoriť ju
- 1.4 Vedieť samostatne, formou tichého čítania skontrolovať svoj text i text iného žiaka s cieľom identifikovať jednotlivé chyby a následne ich opraviť, pričom pri oprave textu aplikuje nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu

2. Významová/lexikálna rovina

- 2.1 Poznať a charakterizovať nepriame pomenovania. Vedieť ich vysvetliť vlastnými slovami. Vedieť ich určovať jednotlivo aj v texte. Uviesť príklady
- 2.2 Poznať základné diferenciacie v podstate a funkcii dvoch nepriamych pomenovaní
- 2.3 Ovládať členenie slovnej zásoby na jednoslovné a viacslovné pomenovania. Vysvetliť ich podstatu. Vedieť delenie viacslovných pomenovaní na združené pomenovania a frazeologické jednotky.
- 2.4 Rozoznávať príslovia, porekadlá, prirovnania, pranostiky, okrídlené výrazy a iné frazeologizmy. Poznať frazeologické slovníky, vedieť pracovať s nimi (vyhľadať heslo, interpretovať ho), uviesť príklad
- 2.5 Poznať podstatu združených pomenovaní, ich funkcie v bežnom živote
- 2.6 Rozumieť rôznym typom doteraz používaných pomenovaní, osvojiť si nové, náležite reagovať, tvorivo využívať svoje možnosti

3. Tvarová/morfologická rovina

- 3.1 Poznať podstatu vlastných a všeobecných podstatných mien, konkrétne a abstraktné podstatné mená, pravopis veľkých a malých písmen
- 3.2 Poznať skloňovanie v singulári (vzor chlap) a v pluráli (vzor dub a vzor stroj), skloňovanie podstatných mien pes, vlk a vták
- 3.3 Poznať princípy skloňovania neživotných podst. mien muž. rodu zakončených na -r , princípy vypadávaní samohlásky e pri skloňovaní podst. mien zakončených na -er
- 3.4 Poznať princípy skloňovania neživotných podst. mien muž. rodu zakončených na -l , princípy vypadávaní a nevypadávaní samohlásky e pri skloňovaní podst. mien zakončených na -el
- 3.5 Vedieť uviesť príklady na nesklonné podstatné mená, použitie v textoch, rozvíjanie prídav. menami
- 3.6 Poznať princípy skloňovania a prípady nesklonnosti slova pani
- 3.7 Vedieť vysvetliť a identifikovať prídavné mená, určiť gramatické kategórie a vysvetliť ich funkciu, tvorenie individuálnych a druhových prívlastňovacích prídavných mien
- 3.8 Vedieť zadefinovať základné osobné zámená, krátke a dlhé tvary zámen
- 3.9 Vedieť vysvetliť neohybnosť zámen jeho, jej, ich
- 3.10 Poznať opytovacie zámená, ich podstatu a funkciu. Opytovacie zámená kde? kam? aký? ktorý? Skloňovanie opytovacieho zámena či? čia? čie? podľa vzoru cudzí
- 3.11 Poznať ukazovacie zámená, ich podstatu a funkciu
- 3.12 Poznať základné, radové a násobné číslovky, pravopis, nesklonnosť u násobných čísloviek
- 3.13 Zopakovať si pojmy: tvary slovesa byť, plnovýznamové a neplnovýznamové sloveso byť, pomocné slovesá, rozkazovací spôsob sloves, slovesný vid
- 3.14 Poznať delenia prísloviek, dvojice: predložka + podstatné meno – príslovka (do kopy – dokopy...) príslovky von a vonku stupňovanie niektorých prísloviek
- 3.15 Poznať podstatu predložiek, vokalizáciu predložiek dopĺňanie predložiek do viet
- 3.16 Poznať podstatu a funkciu spojok, písanie čiarky, ak je spojka a súčasťou výrazov a tak, a preto
- 3.17 Poznať podstatu a funkciu častíc
- 3.18 Poznať podstatu pravopisu citosloviec
- 3.19 Vedieť diferencovať tri funkcie citosloviec v prejavoch – napodobňovanie zvukov, vyjadrenie pocitov, vyjadrenie výzvy

4. Skladobná/syntaktická rovina

- 4.1 Ovládať podstatu jednoduchej vety, určovať vetné členy
- 4.2 Identifikovať a diferencovať jednočlennú vetu od dvojčlennej
- 4.3 Poznať predmet ako vetný člen, jeho determinácia slovesom
- 4.4 Vedieť využiť otázky na predmet, vyjadrenie predmetu podstatným menom alebo zámenom
- 4.5 Poznať prívlastok ako vetný člen, jeho postavenie pri podstatnom mene, zhodný a nezhodný prívlastok, zhoda a nezhoda s podstatným menom
- 4.6 Poznať príslovkové určenie miesta ako vetný člen, viacnásobné príslovkové určenie miesta, písanie čiarky vo viacnásobnom príslovkovom určení miesta
- 4.7 Poznať príslovkové určenie času ako vetný člen, vyjadrenie príslovkového určenia času: príslovkou, podstatným menom, zámenom, viacerými slovami
- 4.8 Poznať príslovkové určenie spôsobu ako vetný člen, jeho postavenie pri slovese, vyjadrenie príslovkového určenia spôsobu: príslovkou, podstatným menom s predložkou, zámenom, prirovnaním
- 4.9 Poznať príslovkové určenie príčiny ako vetný člen, vyjadrenie príslovkového určenia príčiny: podstatným menom s predložkou pre a za

- 4.10 Poznať podstatu prístavku, jeho postavenie za podstatným menom, na ktoré sa vzťahuje, vydeľovanie prístavku vo vete: čiarkami, pauzami a melódiou
4.11 Poznať podstatu jednoduchej vety a jednoduchého súvetia

KOMUNIKÁCIA A SLOH

- 1.1 Poznať a zopakovať základné znaky umeleckého opisu
1.2 Poznať a zopakovať základné znaky dynamického opisu
1.3 Poznať pojmy: komunikácia, debata, diskusia, postoje (roly) v komunikácii – moderátor, pomocník, manažér, provokatér, sprostredkovateľ, expert
1.4 Poznať princípy asertívnej a efektívnej komunikácie
1.5 Vedieť predniesť slávnostný príležitostný prejav s využitím modulácie hlasu, mimiky, gestikulácie, očného kontaktu, vzdialenosti od poslucháčov
1.6 Vedieť vytvoriť úvahu na tému: Čo je šťastie?
1.7 Poznať podstatu prihlášky, jej znaky a kompozícia, prítomnosť informačného slohového postupu v prihláške, zostavenie formulára prihlášky na podujatie podľa osnovy
1.8 Poznať znaky výťahu a jeho kompozíciu
1.9 Vedieť dopĺňať pointu do príbehov, tvorba vlastných príbehov s pointou formou krátkeho komiksu, dialogizované čítanie príbehu, rozprávanie a jeho vnútorná kompozícia

LITERATÚRA

(2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

1. Poézia

2. Próza

1. Poézia

- 1.1 Vedieť vysvetliť pojem umelekej viazanej reči - poézie. Definovať žánre patriace k poézii. Jednoducho analyzovať umelecký text, definovať pojmy
1.2 Poznať štylistickú hodnotu jednotlivých útvarov. Vytváranie pozitívneho vzťahu k vlastnému národu. Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti
1.3 Poznať podstatu literárnych žánrov viažucich sa k poézii, vedomosti aplikovať v práci s literárnym textom. Vysvetliť pojem lyrický hrdina, umelecké básnické prostriedky. Ľúbostná lyrika. Porovnať ľudovú, autorskú a pololudovú ľúbostnú poéziu
1.4 Vedieť poukázať na osobné i vlastenecké city, znelka ako druh sonetu, klasicizmus
1.5 Vedieť vysvetliť pojem lyrický hrdina, pojem symbol, vyhľadať kľúčové slová, zostaviť dejovú osnovu, voľne interpretovať text, poznať podstatu literárnych žánrov viažucich sa k poézii
1.6 Poznať Štúrovu školu, základy modernej slovenskej reflexívnej a revolučnej lyriky
1.7 Vedieť vysvetliť pojem anafora, zápor vo veršoch, pocity z básne, básnické obrazy
1.8 Porovnávať ľúbostnú poéziu Sládkoviča s mladšími a súčasnými autormi
1.9 Poznať podoby lásky vo svetovej literatúre
1.10 Poznať podstatu literárnych žánrov viažucich sa k poézii
1.11 Vedieť definovať znaky prírodnej poézie
1.12 Zoznámiť sa s poslaním a funkciou modlitby
1.13 Poznať znaky epickej poézie, vedieť charakterizovať pojmy: lyrickoepická skladba, kolektívny hrdina

2. Próza

- 2.1 Poznať podstatu literárnych žánrov viažucich sa k próze
- 2.2 Charakterizovať epické literárne žánre. Pojem novela
- 2.3 Poznať novelu a román z hľadiska obsahu, rozsahu, literárnych postáv
- 2.4 Vedieť charakterizovať postavy, uplatniť tvorivé zručnosti
- 2.5 Poznať znaky dievčenského románu. Poznať vzťah autorky k jednotlivým postavám
- 2.6 Poznať základné znaky a prínos dobrodružnej literatúry
- 2.7 Poznať vedecko-fantastický román, rozoznať kompozičné prostriedky v epickom texte
- 2.8 Poznať základné znaky a funkcie denníka
- 2.9 Poznať funkciu textov vedecko-populárnej literatúry, fakty a vedecké údaje
- 2.10 Poznať pôvod známych slovných spojení. Pojem náučná literatúra, odborný štýl, terminológia
- 2.11 Poznať znaky a postavenie literatúry faktu

Slovenský jazyk a literatúra – kritériá hodnotenia

Hodnotenie a klasifikácia prebieha v súlade s Metodickými pokynmi č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy s účinnosťou od 1. mája 2011.

V procese hodnotenia učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje jeho práva a humánny prístup. Predmetom hodnotenia sú najmä učebné výsledky, vedomosti, zručnosti, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť a individuálne osobitosti žiaka. Uskutočňuje sa priebežné a celkové hodnotenie žiaka.

Predmetom klasifikácie sú výsledky, ktoré žiak dosiahol v rámci jednotlivých zložiek predmetu – jazyková, slohová a literárna zložka, ktoré sú v súlade s požiadavkami učebných osnov a vzdelávacích štandardov. Hodnotí sa predovšetkým obsahová kvalita a jazyková správnosť, t.j. rozsah slovnej zásoby, gramatická správnosť, stylistická spôsobilosť, stupeň rečovej pohotovosti. Žiak má preukázať komplexnosť ovládania spisovného jazyka, mieru tvorivosti a celkovú kultúrnosť prejavu.

V rámci predmetu sú učebnými osnovami presne stanovené zamerania a počty povinne klasifikovaných kontrolných diktátov a písomných prác, ktoré má žiak absolvovať v príslušnom ročníku (viď ČTP pre jednotlivé ročníky). Kontrolné diktáty a písomné práce sa archivujú do konca príslušného školského roka.

Okrem predpísaných diktátov a písomných prác má každý vyučujúci vo svojej kompetencii zadávať ďalšie tematické previerky, diktáty, pravopisné cvičenia a pod. a podľa vlastného uváženia ich hodnotiť. Úroveň osvojených vedomostí je možné overiť aj ústnou formou.

Kontrolné diktáty

- počet a zameranie v jednotlivých ročníkoch určujú učebné osnovy
- v danom ročníku píše všetky triedy rovnaký diktát
- kontrolný diktát sa píše po prebraní a zopakovaní sledovaného javu
- stupnica hodnotenia:

0 – 2 chyby	1
3 – 4 chyby	2
5 – 8 chýb	3
9 – 11 chýb	4
12 a viac chýb	5

Harmonogram kontrolných diktátov

Roč.	1.	2.	3.	4.	5.
V.	september opakovanie	marec podstatné mená	apríl prídavné	máj slovesá	_____

	učiva 4. roč.		mená		
VI.	september opakovanie učiva 5. roč.	január privlastňovacie príd. mená	marec príslovky	jún zhrnutie učiva 6. roč.	_____
VII.	október cudzie slová	január číslovky	február slovesá	máj zhrnutie učiva 7. roč.	_____
VIII.	november cudzie slová	marec podstatné mená -r, -l	apríl slovesá	máj skladba	jún zhrnutie učiva 8. roč.
IX.	november prídavné mená	január číslovky	apríl interpunkcia	máj zhrnutie učiva 9. roč.	_____

Písomné práce (slohy)

- počet a zameranie v jednotlivých ročníkoch určujú učebné osnovy
- tému písomnej práce si každý vyučujúci vyberá z niekoľkých ponúknutých alternatív
- písomné práce sa hodnotia dvomi známkami – jedna za kompozíciu a štylizáciu, druhá za gramatickú správnosť a úpravu

Harmonogram písomných prác

Ročník	vstupná previerka	1. písomná práca	2. písomná práca	3. písomná práca	výstupná previerka
V.	1. týž./X.	jún (možnosť výberu témy) súkrom. list, opis predmetu, opis prac. postupu, rozprávanie s prvkami opisu	_____	_____	2. týž./VI.
VI.	1. týž./X.	december, január (možnosť výberu) statický opis, charakteristika osoby	apríl rozprávanie s priamou rečou	_____	2. týž./VI.
VII.	1. týž./X.	december umelecký opis	február dynamický opis	_____	2. týž./VI.
VIII.	1. týž./X.	december slávnostný prejav	február beletrizovaný životopis	máj umelecký opis	2. týž./VI.
IX.	1. týž./X.	november karikatúra	február úvaha	marec úradný list	2. týž./VI.

Vstupné, výstupné a tematické previerky

- vstupné a výstupné previerky sa píšú na začiatku, resp. na konci školského roka na pokyn riaditeľa školy
- tematické previerky zadávajú vyučujúci podľa vlastného uváženie
- stupnica hodnotenia:

100 – 90% 1
89 – 75% 2

74 – 50%	3
49 – 30%	4
29 – 0%	5

Prvý cudzí jazyk - Anglický jazyk

UČEBNÉ OSNOVY PRE 8. ROČNÍK

Vzdelávacia oblasť: **Jazyk a komunikácia**

Predmet : Anglický jazyk

Ročník: ôsmy

Časová dotácia: 3 vyuč. hodiny týždenne

CHARAKTERISTIKA

Obsah predmetu anglický jazyk vychádza zo vzdelávacej oblasti *Jazyk a komunikácia*. Požiadavky pre vzdelávanie v cudzom jazyku vychádzajú zo *Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky* (ďalej SERR), ktorý popisuje rôzne úrovne ovládania cudzích jazykov. Vzdelávanie v prvom cudzom jazyku smeruje k dosiahnutiu úrovne B2, ktorá je označovaná ako *Samostatný používateľ*.

Cieľom vyučovania anglického jazyka je umožniť učiacim sa zvládnuť jazykové aj všeobecné kompetencie tak, aby ich jazyková príprava zodpovedala požiadavkám moderného európskeho demokratického občana pripraveného na život v spojenej Európe.

Učenie sa cudzích jazykov podporuje otvorenejší prístup k ľuďom. Komunikácia a rozvoj kompetencií v cudzom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú občanom plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov.

Orientácia jazykového vzdelávania na kompetencie v nemalej miere vytvára podmienky pre nadpredmetové a medzipredmetové vzťahy, ktoré pomáhajú učiacemu sa chápať vzťahy medzi jednotlivými zložkami okolia a sveta, v ktorom existujú. Chápanie jazykového vzdelávania ako „vzdelávania pre život“ umožňuje každému jedincovi žiť podľa vlastných predstáv a uspokojenia.

CIEĽ PREDMETU

Cieľom vyučovania anglického jazyka na základnej škole je naučiť žiakov všetky formy dorozumievania sa v danom jazyku na pokročilej úrovni. V súčasnosti majú žiaci stále viac možností uplatňovať svoje rečové zručnosti pri hovorení, počúvaní či už priamo cez živú osobu, alebo prostredníctvom rozhlasu a televízie. V čase rozvoja počítačovej techniky je písomná komunikácia medzi ľuďmi na celom svete veľmi rozšírená. Preto úlohou vyučovania anglického jazyka na základnej škole je, aby žiaci:

- dostali pevné základy, a na nich budovali svoje rečové zručnosti tak, aby ich mohli použiť v praxi

- rozvíjali komunikačné schopnosti a návyky, aby dokázali primerane reagovať v rozličných jazykových situáciách
- boli vedení k samostatnosti v štúdiu jazyka tým, že majú dostatok priestoru pre intenzívnu a tvorivú prácu
- sa naučili používať rôzne doplňujúce materiály na štúdium a vedeli pracovať so slovníkmi
- mali schopnosť uplatniť svoje vedomosti z funkcie jazyka, t. j. vedeli sa dorozumieť v rôznych komunikačných situáciách v rovnováhe so štruktúrou jazyka, t. j. mali primerané znalosti gramatiky
- rozvíjali pozitívny vzťah k cudziemu jazyku ako prostriedku medziľudskej, interkultúrnej komunikácie
- dokázali riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a dokázali pomôcť cudzincom, ktorí sú na návšteve v jeho krajine
- dokázali si vymieňať informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria iným jazykom a sprostredkovať im svoje myšlienky a pocity v jazyku, ktorý si učitelia osvojujú
- viac a lepšie chápali spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo

OBSAH PREDMETU V 8. ROČNÍKU

Vzdelávací obsah anglického jazyka v 8. ročníku pozostáva z nasledovných tematických okruhov:

1. Minulosť a súčasnosť:

Lexika: názvy materiálov, opis oblečenia

Gramatika: minulé časy - klad, zápor, otázka, krátke odpovede, minulé čas modálnych slovies môcť, vedieť, musieť, vyjadrenie minulých zvyklostí pomocou „used to“

Zvuková a grafická podoba jazyka: fonetické symboly, intonácia, rôzna výslovnosť spoluhlások

Rečové zručnosti: vedieť sa spýtať na minulé zvyky, reagovať na nové informácie, viesť rozhovor pri nakupovaní, napísať o nejakej udalosti v minulosti

2. Sláva a bohatstvo:

Lexika: frázové slovesá, vyjadrenie času, slovotvorba, počítačové technológie

Gramatika: predprítomný čas, použitie minulého jednoduchého a predprítomného času, prístavné otázky

Zvuková a grafická podoba jazyka: fonetické symboly – samohlásky, intonácia prístavných otázok, výslovnosť pomocných slovies v zápore

Rečové zručnosti: vedieť rozprávať o minulých skúsenostiach, zážitkoch

3. Zdravie a bezpečnosť:

Lexika: časti tela, názvy jedál a nápojov, zdravotné problémy a zdravotná starostlivosť, športové podujatia

Gramatika: podmetové a predmetové vedľajšie vety, modálne slovesá „should“ - “mal by si“, „might“ - “možno“

Zvuková a grafická podoba jazyka: výslovnosť samohlások, prízvuk vo vetách, intonácia vo vetách vyjadrujúcich súhlas

Rečové zručnosti: vedieť poradiť, porozprávať o zdravom životnom štýle, vyjadriť súhlas a nesúhlas

4. Hrdinovia:

Lexika: stredovekí rytieri, rôzne koncovky prídavných mien, v reštaurácii

Gramatika: väzby slovesa s prídavným prítomným a infinitívom, väzba "There is/are sbd ...ing" - "Tam niekto niečo robí"

Zvuková a grafická podoba jazyka: prízvuk v slovách, samohlásky

Rečové zručnosti: vedieť rozprávať o činnostiach, vyjadriť emócie, požiadať niekoho, aby niečo urobil

5. Životné prostredie:

Lexika: životné prostredie

Gramatika: trpný rod v prítomnom, minulom, predprítomnom a budúcom čase

Zvuková a grafická podoba jazyka: výslovnosť prídavnia minulého, prízvuk vo vetách, intonácia

Rečové zručnosti: vedieť porozprávať o problémoch životného prostredia, vyjadriť obavy

6. Vzťahy:

Lexika: vzťahy, frázové slovesá, slovesá a abstraktné prídavné mená

Gramatika: prvá podmienková veta, vedľajšie vety - časové

Zvuková a grafická podoba jazyka: spoluhlásky, graficky a zvukovo podobné slová

Rečové zručnosti: vedieť poskytnúť rady, vyjadriť plány do budúcnosti, rozprávať o problémoch tínedžerov

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE, KTORÉ PREDMET ROZVÍJA

I. Všeobecné kompetencie

Učiaci sa na úrovni A2 má osvojené všeobecné kompetencie na úrovni A1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- vedome získať nové vedomosti a zručnosti,
- uvedomovať si stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- pochopiť potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať zručnosti, prepájať ich s už osvojeným učivom, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- aktívne a často využívať doteraz osvojené poznatky z cudzieho jazyka a v cudzom jazyku,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

II. Jazykové kompetencie

Učiaci sa na úrovni A2 má osvojené komunikačné jazykové kompetencie na úrovni A1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal používať:

- základné vetné modely a vedel komunikovať o osvojených témach prostredníctvom naučených slovných spojení a výrazov,
- osvojenú slovnú zásobu tak, aby si vedel poradiť v každodennom konaní, ktoré sa týka známych situácií a tém,
- niektoré jednoduché gramatické štruktúry cudzieho jazyka, aj keď sa niekedy dopúšťa základných chýb, ale je mu rozumieť,

- komunikovať v bežných spoločenských situáciách,
- jednoducho sa vyjadrovať pomocou základných funkcií jazyka, akými sú napr. výmena informácií, žiadosť, jednoduché vyjadrenie vlastných názorov a postojov, pozvanie, ospravedlnenie atď.,
- funkčne využívať základné jazykové prostriedky na získavanie informácií, na jednoduché vyjadrenie odmietnutia, túžby, zámeru, uspokojenia, záujmu, prekvapenia, rozčarovania, strachu,
- vytvoriť jednoduchý interaktívny text za účelom výmeny informácií,
- použiť jednoduché výrazové prostriedky na začatie, udržanie a ukončenie krátkeho rozhovoru,
- vedieť vyhľadať špecifické informácie v texte a vybrať z neho potrebné informácie,
- rozumieť bežným orientačným tabuliam, označeniam a nápisom na verejných miestach, akými sú ulice, reštaurácie, železničné stanice, atď.,
- z kontextu krátkeho prečítaného textu pochopil význam niektorých neznámych slov,
- stručne a krátkymi vetami predstaviť a charakterizovať osoby a veci,
- napísať jednoduché vety a spojiť ich základnými konektormi,
- jednoducho opísať aspekty všedného dňa (ľudia, miesta, škola, rodina, záujmy).

POŽIADAVKY NA VÝSTUP PODĽA CIEĽOV A OBSAHU

Lexika

1. žiak si osvojí 350 - 400 nových slov a slovných spojení, ich výslovnosť a pravopis, pravopis veľkých písmen synonymá, antonymá, tvorenie slov pomocou predpôn a prípon, skratky, idiómy; výber lexiky zodpovedá komunikačným situáciám a konverzačným témam
2. žiak sa naďalej zdokonaľuje v práci s elementárnym výkladovým slovníkom a dvojjazyčným slovníkom
3. žiak si osvojí výrazy: past continuous tense, near future, passive voice, conditional, gerund

Morfológia

1. podstatné meno: opakovanie z predošlých ročníkov
2. prídavné meno: far - further - the furthest; porovnávanie as...as; not so...as; than
3. zámená: neurčité (both, neither, another, all, none, every, each)
4. číslovky: základné do milión
5. príslovky: stupňovanie pomocou more, the most
6. predložky: pohybu (into, onto, out of, from...to), času (during, before, after)
7. slovesá: might shall, should, will, would vo funkcii zdôraznenia povinnosti, zdvorilostné frázy a pod.
8. slovesné časy: minulý priebehový, blízka budúcnosť, gerundium (vo funkcii podmetu alebo predmetu vety)

Syntax

1. trpný rod: prítomný (The window is broken.)
2. podmienkové vety - nulová podmienka (If the weather is nice we like to walk in the park.)
3. prídavná otázka (question tag) - gramatický jav učiť ako lexikálnu jednotku

Komunikačné situácie

1. žiak vie vyjadriť svoj názor, súhlas, nesúhlas
2. žiak vie dohodnúť stretnutie

Rečové zručnosti

1. Počúvanie:
 - a) priame - počúvanie a reakcia na hovorenie učiteľa a žiaka
 - b) nepriame - počúvanie kvalitne nahratého autentického textu (reklama, predpoveď počasia, krátke správy)
2. Hovorenie:
 - a) opis, inštrukcia, rozprávanie sa zdokonaľujú (obsah a rozsah, zameranie na správne použité gramatické javy)
 - b) „role play“ - riadená a voľná (napr.: žiak dostane za úlohu kúpiť lístky do kina, sám si musí zostaviť dialóg s partnerom)
3. Písanie:
 - a) na základe prebratej lexiky žiak vie zostaviť osnovu a k nej napísať text
 - b) žiak vie vyplniť tlačivo, uviesť osobné údaje
4. Čítanie:
 - a) žiak číta anglický text z dostupných materiálov ako sú časopisy, knihy (graded readers) pomocou slovníka
 - b) žiak vie zistiť hlavnú myšlienku z textu, pri čítaní vyhľadáva dôležité informácie, číta potichu s porozumením

PRIEREZOVÉ TÉMY

- Osobnostný a sociálny rozvoj
- Environmentálna výchova
- Mediálna výchova
- Multikultúrna výchova
- Regionálna výchova
- Vlastenecká výchova
- Výchova k tolerancii
- Ľudské práva
- Výchova k manželstvu a rodičovstvu
- Ochrana života a zdravia

METÓDY A FORMY PRÁCE

Budeme využívať inovatívne vyučovacie metódy, zohľadňujúce úroveň vedomostí a zručností žiaka, ním nadobudnuté kompetencie a vekové individuálne zvláštnosti.

Vo vyučovacom predmete sa využívajú rôzne vyučovacie metódy a postupy, ktoré:

- vedú žiaka k osvojeniu si cudzieho jazyka
- rozširujú žiakove komunikačné zručnosti
- umocňujú u žiaka jeho vnímanie, pozornosť a myslenie
- dosahujú cieľ aj prostredníctvom vlastného objavovania
- pomáhajú dotvárať a korigovať názory študentov
- stimulujú žiaka k učeniu

- vedú ho k dosiahnutiu cieľov

Uplatňované budú nasledujúce metódy:

- **dialóg a diskusia** prebiehajúce vo väčšej alebo menšej skupine
- **inscenačné metódy (metódy hrania rolí)** - spočívajúce v simulácií stanovených situácií, keď sa riešenie realizuje prostredníctvom hrania rolí
- **brainstorming** - kladie dôraz na čo najrýchlejšie zhromaždenie a zapísanie nápadov, námetov, informácií. Cieľom je vyprodukovať čo najviac myšlienok v minimálnom čase.
- **zážitkové metódy** – vytváranie zážitku, emocionálne prežívanie skutočnej situácie na vlastnej koži
- **skúsenostné metódy** – spájanie emocionálnej investície a vedomé kognitívne spracovávanie diania. Tieto metódy sa veľmi približujú realite – zámerné učenie sa.
- **komunikatívne metódy** - situačné rozhovory, minidialógy, rolové hry, reprodukcia rozhovorov, dopĺňanie rozhovorov, posluch vzorových rozhovorov z CD
- **Naratívne a audiolingválne metódy** - počúvanie s porozumením a rozprávanie ako rozvíjanie najdôležitejších kompetencií
- **Motivačné metódy**: motivačný rozhovor, didaktické hry
- **Expozičné metódy**: výklad, vysvetľovanie, prednášky, prezentácia, práca s ukážkami
- **Fixačné metódy**: skupinová diskusia, diskusia, rozprávanie, polemika
- **Metódy rozvíjajúce spôsobilosti pri práci s IKT**: využitie internetu na získavanie informácií, práca s internetovými jazykovými príručkami
- **Metódy rozvíjajúce spôsobilosti vedúce k iniciatívnosti a podnikavosti**: medzi predmetové projekty, kooperatívne učenie

Z používaných metód vyplývajú aj formy vyučovania: *frontálna výučba, skupinová práca žiakov* (prezentácia, dialógy na danú tému, ...), *individuálna práca žiakov* (rôzne formy výstupu podľa témy – ústny prejav, písomná práca), *práca s knihou, práca s doplnkovým textom, analýzy ukážok* (písomných, akustických, DVD), *práca v jazykovej učebni, práca s IKT*.

UČEBNÉ ZDROJE

- Hutchinson T., Project 4 (3.vydanie), OUP, Oxford, 2008
- Hutchinson T., Pelteret Ch., Pracovný zošit k Project 4 (3.vydanie), OUP, Oxford, 2008
- Slovníky – prekladové (bilingválne), výkladové (monolingválne), prehľady anglickej gramatiky, anglická tlač – noviny a časopisy, anglické čítanky – zjednodušené literárne diela rôznych úrovní, informačno – komunikačné technológie, softvéry, internet

HODNOTENIE

Hodnotenie a klasifikácia prebieha v súlade s Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Kritériá hodnotenia žiaka v predmete anglický jazyk

Hodnotenie a klasifikácia v anglickom jazyku sleduje základné všeobecné, sociolingvistické a komunikačné kompetencie, ktoré sa prejavujú vo využívaní

základných komunikačných zručností: čítanie, písanie, počúvanie, samostatný ústny prejav a rozhovory. Pri hodnotení v predmete anglický jazyk sa berú do úvahy tieto aspekty: obsahová primeranosť, plynulosť vyjadrovania, jazyková správnosť a štruktúra odpovede.

Hodnotenie žiaka zahŕňa nasledovné formy a metódy overovania požiadaviek na jeho vedomosti a zručnosti:

- písomné – didaktický test, previerka zo slovnej zásoby, projektová práca, písomná práca, bleskovky, od 6. ročníka v každom polroku kontrolné písomné slohové práce
- ústne – rozhovor, situačný rozhovor, opis obrázka, reprodukcia textu
- účasť v súťažiach v rámci predmetu
- schopnosť komunikácie a spolupráce pri riešení úloh v skupine
- pripravenosť a záujem o predmet

Hodnotenie ústneho skúšania žiaka:

Žiak dosiahne:

Stupeň v ý b o r n ý (1), ak:

- ovláda obsahový a výkonový štandard aspoň na 90%
- primerane reaguje na podnet, nachádza súvislosti so zadanou témou
- k splneniu úlohy pristupuje aktívne a tvorivo
- používa správne jazykové prostriedky a téme primeranú bohatú slovnú zásobu
- vyjadruje sa plynulo, súvislo, jeho prejav je zrozumiteľný, výslovnosť a intonácia sú jasné, prirodzené a zrozumiteľné
- výpoveď je takmer gramaticky správna

Stupeň ch v á l i t e b n ý (2), ak:

- ovláda obsahový a výkonový štandard aspoň na 75%
- primerane reaguje na podnet a správne interpretuje zadanú úlohu
- používa takmer vždy primeranú slovnú zásobu a správne jazykové prostriedky
- prejav prerušuje len zriedkavo kratšími prestávkami, ktoré sú spôsobené menšími jazykovými nedostatkami
- ojedinelé gramatické chyby žiaka neovplyvňujú zrozumiteľnosť prejavu

Stupeň d o b r ý (3), ak:

- ovláda obsahový a výkonový štandard aspoň na 50%
- žiak reaguje na podnet, jeho prejav je zväčša súvislý a jasný
- používa zväčša téme primeranú slovnú zásobu, nedostatky v používaní jazykových prostriedkov nebránia porozumeniu
- plynulosť a zrozumiteľnosť prejavu sťažujú častejšie krátke prestávky, žiak je schopný reagovať na otázky a impulzy učiteľa
- slovná zásoba je primeraná, žiak používa aj nesprávne výrazy a chýbajúce výrazy dokáže len sporadicky opísať
- gramatické chyby nesťažujú zrozumiteľnosť prejavu

Stupeň d o s t a t o č n ý (4), ak:

- ovláda obsahový a výkonový štandard aspoň na 25%
- žiak interpretuje zadanú úlohu len s pomocou učiteľa, prejav je nesúvislý a výpovede nie sú celkom jasné
- má obmedzenú slovnú zásobu, používa často nesprávne jazykové prostriedky
- reaguje len krátkymi odpoveďami na otázky učiteľa
- slovná zásoba je jednoduchá, ale stále primeraná zadanej téme
- časté gramatické chyby čiastočne ovplyvňujú zrozumiteľnosť prejavu

Stupeň nedostatočný (5), ak:

- ovláda obsahový a výkonový štandard na menej ako 25%
- žiak nie je schopný reagovať na podnet, svoje myšlienky nedokáže vyjadriť ani pomocou učiteľa
- používa nevhodnú slovnú zásobu, nie je schopný vyjadriť sa samostatne a súvislo
- prejav je veľmi krátky, výpovede sú väčšinou nezrozumiteľné, žiak nevie odpovedať na otázky
- neadekvátne a chýbajúca slovná zásoba bráni porozumeniu
- množstvo gramatických chýb znemožňuje porozumenie

Hodnotenie písomného skúšania žiaka

Jednotlivé formy písomného skúšania slúžia na overenie osvojených vedomostí a zručností žiaka, pričom sa vychádza zo stanovených vzdelávacích výstupov v témach jednotlivých tematických celkov.

Jednotlivé úlohy v testoch, previerkach zo slovnej zásoby a písomných prácach sa bodujú a následne percentuálne vyhodnocujú. Žiak je hodnotený podľa nasledovnej škály:

Hodnotenie

Výborný (1)	100% - 90%
Cháľitebný (2)	89% - 75%
Dobry (3)	74% - 50%
Dostatočný (4)	49% - 25%
Nedostatočný (5)	24% - 0%

Na hodnotenie sa využíva klasifikačná stupnica na základe brožúry „Vyučovanie angličtiny na Slovensku“ z 5. – 7.10. 2000 z vydavateľstva Oxford university press Slovakia.

Projektová práca

V projektovej práci sa hodnotia nasledujúce oblasti:

- slovná zásoba
- úprava (písomná, grafická)
- kreativita
- vynaložené úsilie
- zreteľnosť
- lingvistická správnosť (morfológia, syntax, lexikológia, pravopis)

Žiakov so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole a žiakov so ŠVVP hodnotíme s prihliadnutím na ich špecifické poruchy učenia.

Pri určení metód a foriem hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením sa riadime odporúčaniami poradenského zariadenia rezortu školstva.

Pri hodnotení učebných výsledkov rešpektujeme psychický a fyzický zdravotný stav žiaka, druh a stupeň zdravotného znevýhodnenia, ak má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v príslušnom predmete. Učebné výsledky žiaka posudzujeme objektívne a primerane náročne, pričom prihliadame aj na jeho vynaložené úsilie, svedomitosť, individuálne schopnosti, záujmy a na predpoklady jeho ďalšieho vzdelávania po ukončení povinnej školskej dochádzky. Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka

kladieme dôraz na jeho individuálne schopnosti, ktoré sú základom jeho pracovnej a sociálnej integrácie. Hodnotenie musí mať motivačnú funkciu.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD Anglický jazyk

8. ROČNÍK

Lexika

1. žiak si osvojí 350 - 400 nových slov a slovných spojení, ich výslovnosť a pravopis, pravopis veľkých antonymá, tvorenie slov pomocou predpôn a prípon, skratky, idiómy; výber lexiky zodpovedá komunikačným konverzačným témam
2. žiak sa naďalej zdokonaľuje v práci s elementárnym výkladovým slovníkom a dvojjazyčným slovníkom
3. žiak si osvojí výrazy: past continuous tense, near future, passive voice, conditional, gerund

Morfológia

1. podstatné meno: opakovanie z predošlých ročníkov
2. prídavné meno: far - further - the furthest; porovnávanie as...as; not so...as; than
3. zámená: neurčité (both, neither, another, all, none, every, each)
4. číslovky: základné do milión
5. príslovky: stupňovanie pomocou more, the most
6. predložky: pohybu (into, onto, out of, from...to), času (during, before, after)
7. slovesá: might shall, should, will, would vo funkcii zdôraznenia povinnosti, zdvorilostné frázy a pod.
8. slovesné časy: minulý priebehový, blízka budúcnosť, gerundium (vo funkcii podmetu alebo predmetu vet)

Syntax

1. trpný rod: prítomný (The window is broken.)
2. podmienkové vety - nulová podmienka (If the weather is nice we like to walk in the park.)
3. prídavná otázka (question tag) - gramatický jav učiť ako lexikálnu jednotku

Komunikačné situácie

1. žiak vie vyjadriť svoj názor, súhlas, nesúhlas
2. žiak vie dohodnúť stretnutie

Rečové zručnosti

1. Počúvanie:
 - a) priame - počúvanie a reakcia na hovorenie učiteľa a žiaka
 - b) nepriame - počúvanie kvalitne nahratého autentického textu (reklama, predpoveď počasia, krátke správy)
2. Hovorenie:
 - a) opis, inštrukcia, rozprávanie sa zdokonaľujú (obsah a rozsah, zameranie na správne použité gramatické
 - b) „role play“ - riadená a voľná (napr.: žiak dostane za úlohu kúpiť lístky do kina, sám si musí zostaviť dialóg)
3. Písanie:
 - a) na základe prebratej lexiky žiak vie zostaviť osnovu a k nej napísať text
 - b) žiak vie vyplniť tlačivo, uviesť osobné údaje
4. Čítanie:
 - a) žiak číta anglický text z dostupných materiálov ako sú časopisy, knihy (graded readers) pomocou slovníka
 - b) žiak vie zistiť hlavnú myšlienku z textu, pri čítaní vyhľadáva dôležité informácie, číta potichu s porozumením

Druhý cudzí jazyk – Nemecký jazyk

ÚROVEŇ A1

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu.

Nemecký jazyk prispieva k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných materinským a štátnym jazykom. Tento cudzí jazyk poskytuje živý základ a predpoklady pre komunikáciu učiacich sa v Európskej únii. Jeho osvojenie pomáha učiacemu sa prekonávať bariéry a tak prispieva k zvýšeniu jeho mobility v osobnom živote. Umožňuje poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Pomáha aj k vzájomnému medzinárodnému porozumeniu a k tolerancii. Vytvára podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch. Učenie sa nemeckého jazyka podporuje otvorenejší prístup k ľuďom.

Komunikácia a rozvoj kompetencií v cudzom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú občanom plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov.

Realizácia vyučovania nemeckého jazyka prebieha jednak v kmeňových triedach, jednak v počítačových učebniach (využitie Internetu, multimédií), resp. v jazykovej učebni.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom predkladaných učebných osnov z cudzích jazykov je ponúknuť učiacim sa nielen súhrn jazykových kompetencií, ale aj kompetencie všeobecné tak, aby ich jazyková príprava efektívne zodpovedala požiadavkám moderného európskeho demokratického občana pripraveného na život v spojenej Európe.

Cieľom vyučovania nemeckého jazyka na základnej škole je naučiť žiakov všetky formy dorozumievania sa v danom jazyku na kvalitnej úrovni t. j. rozvíjať všetky štyri rečové zručnosti – ústny prejav, čítanie, počúvanie a písomný prejav na základe osvojenej slovnej zásoby a gramatiky. V súčasnosti majú žiaci stále viac možností uplatňovať svoje rečové zručnosti pri hovorení, počúvaní (či už priamo cez živú osobu, alebo prostredníctvom rozhlasu a televízie). V čase rozvoja počítačovej techniky je písomná komunikácia medzi ľuďmi na celom svete veľmi rozšírená.

Cieľom je ďalej naučiť základné formy dennej komunikácie, základné jazykové štruktúry a ich používanie v bežnej komunikácii, viesť k vlastnej tvorbe jazykových prejavov, naučiť pracovať so slovníkom a vyhľadávať potrebné informácie v cudzojazyčných textoch.

3. Výchovné a vzdelávacie stratégie – kompetencie

Východiskom výučby cudzieho jazyka musia byť produktívne sily vedomia žiaka, predovšetkým prirodzená zvedavosť, spontánnosť, radosť z nových poznatkov, zmyslové vnímanie okolia, motorika a fantázia, ktorá sa v priebehu pubertálneho vývoja mení a získava iné formy vplyvom meniacich sa záujmov.

Orientácia jazykového vzdelávania na kompetencie v nemalej miere vytvára podmienky pre nadpredmetové a medzipredmetové vzťahy, ktoré pomáhajú učiacemu sa chápať vzťahy

medzi jednotlivými zložkami okolia a sveta, v ktorom existujú. Chápanie jazykového vzdelávania ako „vzdelávania pre život“ umožňuje každému jedincovi žiť podľa vlastných predstáv a uspokojenia. Nová koncepcia základnej pedagogickej dokumentácie vychádza zo základného dokumentu: *Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky*, ďalej SERR (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment (Cambridge, 2001)), ktorý bol vytvorený na pôde Rady Európy. Tento dokument na jednej strane vytvára rámec pre tvorbu edukačných politík v oblasti jazykov, pričom sa zameriava na rozvoj komunikačných a kognitívnych kompetencií žiaka a na druhej strane stanovuje všeobecný stupeň dosiahnutia jednotlivých presne špecifikovaných kompetencií, čím vytvára rámec komunikačných spôsobilostí, ktoré môžu učiaci sa pri presne stanovených podmienkach dosiahnuť.

Dokument definuje jednotlivé kompetencie ako „*súhrn vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú osobe konať*“, pričom:

„**Všeobecné kompetencie** sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú osobe konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov.

Kontext označuje konfiguráciu udalostí a situačných faktorov (fyzických aj iných), do ktorých sú situované komunikačné akty.

Jazykové činnosti predstavujú uplatňovanie vlastnej komunikačnej jazykovej kompetencie pri plnení úlohy v konkrétnej oblasti spracovania.

Stratégia je organizovaný, zámerný a riadený postup úkonov, ktorý si jednotlivec vyberie na splnenie ním zvolenej úlohy alebo úlohy, ktorú má nariadenú.

Úloha je definovaná ako také zámerné konanie, ktoré jednotlivec pokladá za potrebné na dosiahnutie daného výsledku v kontexte riešeného problému.“ (Spoločný európsky referenčný

rámec pre jazyky, učenie sa, vyučovanie, hodnotenie, ŠPÚ Bratislava 2006, s.12 - 13).

Jednotlivé komunikačné úrovne:

- 1. základná úroveň A** nazvaná **Používateľ základov jazyka**, ktorá sa ďalej delí na
 - **úroveň A1** (fáza objavovania/oboznamovania sa s jazykom)
 - **úroveň A2** (počiatočná fáza využívania základných komunikačných nástrojov),
- 2. mierne pokročilá úroveň B** nazvaná **Samostatný používateľ**, ktorá sa ďalej delí na
 - **úroveň B1** (fáza plynulého využívania základných komunikačných nástrojov/prahová úroveň)
 - **úroveň B2** (fáza primeraného využívania komunikačných kompetencií v bežných komunikačných situáciách),
- 3. pokročilá úroveň C** nazvaná **Skúsený používateľ**, ktorá sa ďalej delí na
 - **úroveň C1** (fáza plynulého využívania komunikačných kompetencií v širokom komunikačnom kontexte)
 - **úroveň C2** (fáza celkového operačného využitia jazyka v akomkoľvek komunikačnom kontexte vrátane využívania interkultúrnych kompetencií).

Stanovenie úrovni ovládania jazyka má za cieľ presne vymedziť rámec pre harmonizáciu dosiahnutých jazykových kompetencií učiaceho sa, pričom kľúčovými kompetenciami v oblasti jazykovej prípravy sú: **porozumieť** (počúvať, čítať), **hovoriť** (ústna interakcia, samostatný ústny prejav) a **písať**. Kľúčové kompetencie sú priamo ovplyvňované kvalitatívnymi aspektmi ako rozsah, presnosť, plynulosť, interakcia a koherencia.

Kompetencie

Podľa *Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky* pri používaní a učení sa jazyka

sa rozvíja celý rad kompetencií. Učiaci sa využívajú nielen všeobecné kompetencie, ale aj celý rad komunikačných jazykových kompetencií, ktoré spolupôsobia v rozličných kontextoch a v rôznych podmienkach. Zapájajú sa do jazykových činností, ktoré sa týkajú jazykových procesov, pri ktorých si vytvárajú a/alebo prijímajú texty vo vzťahu k témam z konkrétnych oblastí.

Kompetencie definujeme ako súhrn vedomostí, zručností, postojov a hodnôt, ktoré umožňujú osobe konať. Preto základným princípom jazykového vzdelávania na báze kompetencií je zabezpečiť, aby učitelia sa:

- dokázal riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhal cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,
- dokázal vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria iným jazykom a sprostredkujú mu svoje myšlienky a pocity,
- viac a lepšie chápal spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

I. Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.

Učitelia sa na úrovni A1 rozvíjajú všeobecné kompetencie tak, aby dokázali:

- získavať uvedomene nové vedomosti a zručnosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- uvedomovať si stratégie učenia pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- opísať rôzne stratégie učenia s cieľom pochopiť ich a používať,
- pochopiť potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať rečové zručnosti, prepájať ich s poznaným, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií,
- pochopiť zámer zadanej úlohy,
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený jazyk,
- využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

II. Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov. Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa cudzím jazykom hovorí.

Učitelia sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším frázam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, tieto výrazy a frázy dokáže používať,
- dokáže predstaviť seba aj iných, dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná a o veciach, ktoré vlastní,
- dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť.

Jazyková kompetencia

Učitelia sa na úrovni A1:

- používa iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu,
- má základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie,
- prejavuje iba obmedzené ovládanie základných gramatických štruktúr a typov viet, ktoré sú súčasťou osvojeného repertoáru,
- ovláda výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení zrozumiteľnú pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s cudzincami,
- dokáže odpísať známe slová a krátke slovné spojenia, napríklad jednoduché pokyny alebo inštrukcie, názvy každodenných predmetov, názvy obchodov a bežne používané ustálené spojenia,
- dokáže vyhláskovať svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje.

Sociolingvistická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že použije najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: dokáže pozdraviť aj rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať, ospravedlniť sa, atď.

Pragmatická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napríklad „a“ alebo „potom“,
- dokáže zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené výpovede, ktoré sú poznamenané mnohými pauzami, nevyhnutnými na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu.

III. Komunikačné zručnosti

IV.

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (integrované zručnosti).

Počúvanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže rozoznať známe slová a najzákladnejšie slovné spojenia týkajúce sa jeho samého, jeho rodiny a bezprostredného konkrétneho okolia, keď ľudia hovoria pomaly a jasne,
- rozumie, ak sa hovorí veľmi pomaly a pozorne, a ak dlhšie pauzy poskytujú čas na pochopenie zmyslu,
- rozumie jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a dokáže porozumieť krátkemu jednoduchému popisu cesty.

Čítanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1

- rozumie známym menám, názvom, slovám a veľmi jednoduchým vetám, napríklad na oznámeniach a plagátoch alebo v katalógoch, na pohľadniciach,
- rozozná základné slovné spojenia v jednoduchých oznamoch z každodenného života,
- dokáže si pri jednoduchšom informačnom materiáli a krátkych, jednoduchých opisoch urobiť predstavu o obsahu, najmä ak má k dispozícii vizuálnu pomoc,

- rozumie krátkemu jednoduchému písomnému popisu cesty.

Písomný prejav

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napríklad pozdrav z dovolenky,
- dokáže vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, štátna príslušnosť, adresa, telefón a podobne,
- dokáže napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom kde žijú a čo robia,
- vie si písomne vyžiadať informácie alebo ich podať ďalej,
- vie napísať jednoduché slovné spojenia alebo vety a použiť v nich spojovacie výrazy ako „a“, „ale“ alebo „pretože“.

Ústny prejav ***Ústny prejav – dialóg***

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže komunikovať jednoduchým spôsobom za predpokladu, že jeho partner v komunikácii je pripravený zopakovať alebo preformulovať svoju výpoveď pri pomalšej rýchlosti reči, a že mu pomôže sformulovať, čo sa pokúša povedať,
- dokáže klásť a odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho základných potrieb alebo na známe témy,
- používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho ako sa má,
- vie predstaviť seba a iných a reaguje, keď ho predstavujú,
- rozumie každodenným výrazom, ktoré sú zamerané na uspokojenie jednoduchých konkrétnych komunikačných potrieb a vie reagovať na jednoduché informácie, ktoré sa dozvie,
- rozumie otázkam a pokynom, jednoduchému opisu cesty, vie niekoho o niečo požiadať a niekomu niečo oznámiť.

Ústny prejav – monológ

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže využívať jednoduché slovné spojenia a ucelenými vetami opísať seba, miesto, kde žije, čo robí a ľudí, ktorých pozná.

4. Stratégie vyučovania - metódy a formy práce

výkladovo-ilustratívne metódy, motivačné metódy, motivačné rozprávanie, expozičné metódy ako vysvetľovanie, rozhovor, projektová práca s knihou a textom (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií), učenie prostredníctvom IKT, didaktické hry, metódy opakovania a precvičovania, skupinová práca, individuálne vyučovanie, frontálne vyučovanie získavanie informácií - práca s odbornou literatúrou, vyhľadávanie informácií, dramatizácia, práca so slovníkom, výtvarné činnosti, písomné práce

5. Učebné zdroje

Učebnica Projekt Deutsch 1, 2

Pracovný zošit Projekt Deutsch 1, 2

Metodické príručky

kazety

mapy

Odborná literatúra

Cudzojazyčné časopisy a tlač

Balcová, Táňa: Nemčina – gramatika hrou

Slovníky – prekladové a výkladové

piesne, básne, rozprávky

Materiálno-technické a didaktické prostriedky:

- CD, kazetový prehrávač
- IKT pomôcky
- školská tabuľa
- nástenné mapy
- flash karty
- DVD filmy podľa výberu učiteľa
- tabuľky
- power point-ové prezentácie
- web stránky
- autentické materiály: inf. letáky, pexesá, obrázky, fotografie

6. Obsah vzdelávania a požiadavky na výstup

Medzipredmetové vzťahy:

Na hodine nemeckého jazyka sa využívajú poznatky aj z iných predmetov, najmä:

- Geografie
- Biológia
- Slovenského jazyka
- Hudobnej, výtvarnej výchovy
- Matematiky

Prierezové témy:

V predmete nemecký jazyk sa uplatňujú prierezové témy, a to:

- multikultúrna výchova
- osobnostný a sociálny rozvoj
- tvorba projektu a prezentačné zručnosti
- environmentálna výchova
- mediálna výchova

V **8. ročníku** žiaci pracujú s projektmi v učebnici Projekt 2.

Téma Vianoce je časovo včlenená do mesiaca december – 2 hodiny a téma Veľká noc do mesiaca apríl – 1 hodina.

Každá lekcia sa končí opakovaním projektu a testom, obsah je koncipovaný na 66 hodín ročne, t.j. 2 hodiny týždenne.

Mesiac	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Rozsah
IX. X.	PROJEKT 2 Einleitung Úvod	Úvod	Oboznámiť sa s knihou	1+10
		Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Pozdraviť, odpovedať, pýtať sa na činnosti	
		Slovné spojenia	Poznať základné pokyny počas vyučovania	
		Prejaviť svoje city	Vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie z niečoho	
		Préteritum slovesa sein	Oboznámiť sa s tvorbou a vedieť používať vo vete	
		Slovosled opytovacej a oznamovacej vety v perfekte	Poznať slovosled a využívať ho v praxi	
		výslovnosť	Správne vyslovovať samohlásky	
XI.	Projekt 1- Wohnort Bydlisko	Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Vypočuť si, informovať sa a podať informácie Reagovať pri prvom stretnutí	10
		Predložky s 3. aj 4. pádom	Rozlíšiť a správne vo vetách používať datív, akuzatív	
		Príslovkové určenie miesta a smeru	Vedieť použiť vo vete a v praxi	
		Vybrať si z ponúknutých možností	Opísať Väzba „es gibt“	
		Formy rámcovej konštrukcie hlavnej vety	poznať a v praxi využívať formy rámcovej konštrukcie hlavnej vety pri jednodielnych kmeňových slovesách	
		Skloňovanie pod.mien s sneurčným členom v akuzatíve	Vedieť skloňovať pod.mená	
		Výslovnosť	Správne vyslovovať spoluhlásku s	
XII. I.	Projekt 2- Essen Jedlo	Vypočuť si a podať informácie	Informovať Vyjadriť svoj názor	11
		Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	Vyjadriť spokojnosť, nespokojnosť s niečím	
		Vnímať a prejavovať svoje city	Vyjadriť sympatie	
		Ručičkový čas	Oboznámiť sa s tvorbou, informovať o čase	
		Negácia	Negovať neurčitý člen v akk.	
		Kompozitá	Oboznámiť sa s tvorbou zložených slov	
	Jedlo	Perfektum pravidelných sloves s neodlučiteľnou preponou	Poznať princíp tvorby	
		Podstatné mená bez člena 32	Vedieť, za akých okolností sa používajú pod. mená bez člena	
		Nepriamy slovosled oznamovacej vety	Poznať a v praxi používať nepriamy slovosled	
		Výslovnosť	Spávne vysloviť spoluhl. členy	

Mesiac	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Rozsah
VI.	Doprava	Časovanie slovíes	Časovať slovesá so zmenou kmeňovej samohlásky	
		Tykanie a vykanie v nemčine	Oboznámiť sa s rozdielom v tykaní a vykaní v NJ a používať	
		Stupňovanie prísloviak	Stupňovať príslovky	
		Slovosled vedľajšej vety	Poznať slovosled VV po spojke weil	

XII.+IV.	Sviatky v roku	Vianoce, Veľká noc	2+1
----------	----------------	--------------------	-----

Spolu: 66 hodín

Prehľad spôsobilostí a funkcií komunikácie stanovených pre úrovne A1 až B2 podľa SERR pre jazyky:

Spôsobilosti	Funkcie
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Rozlúčiť sa Poďakovať a vyjadriť svoje uznanie
2. Vypočuť si a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť (trvať na niečom) Začleniť informáciu Odpovedať na žiadosť
3. Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísať Potvrdiť/Odmietnuť (vyjadriť nesúhlas) Opraviť (korigovať)
4. Vyjadriť svoj názor	Vyjadriť svoj názor Vyjadriť svoj súhlas Vyjadriť svoj nesúhlas Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť vzdor Protestovať Vyjadriť stupeň istoty

5. Vyjadriť svoju vôľu	Vyjadriť svoje želania/túžby Vyjadriť svoje plány (blízke a budúce)
6. Vyjadriť svoju schopnosť	Vyjadriť vedomosti/poznatky/zistenia Vyjadriť neznalosť Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť
7. Vnímať a prejavovať svoje city	Vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, sklúčenosť Vyjadriť sympatie Vyjadriť fyzickú bolesť Utešiť, podporiť, dodať odvalu
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, obavu Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, postťažovať si Zistiť spokojnosť/nespokojnosť niekoho s niekým/s niečím
9. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus	Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vybrať si z ponúkaných možností najobľúbenejšiu
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii	Vyjadriť svoj hnev, zlú náladu Reagovať na hnev, na zlú náladu niekoho iného Urážať Nadávať
11. Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti	Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Získať povolenie, súhlas Dať súhlas, povoliť niečo Odmietnuť Zakázať Vzoprieť sa proti zákazu/Spochybniť zákaz Vyhrážať sa Sľúbiť
12. Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností	Obviniť, obviniť sa, priznať sa Ospravedlniť sa Odmietnuť obvinenie Vyčítať
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť	Vyjadriť záujem o niečo Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapil/-lo Vyjadriť nezáujem
14. Ponúknuť a reagovať na ponuku	Žiadať od niekoho niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonal

	<p>Ponúknuť pomoc (urobiť niečo namiesto niekoho iného)</p> <p>Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem</p> <p>Odpovedať na návrh niekoho iného</p>
15. Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti	<p>Varovať pred niekým/niečím</p> <p>Poradiť</p> <p>Dodať odvahu/Podporiť</p> <p>Adresovať niekomu svoje želanie</p>
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti	<p>Spomenúť si na niečo/niekoho</p> <p>Vyjadriť, že som na niečo/niekoho zabudol</p> <p>Pripomenúť</p> <p>Kondolovať</p> <p>Gratulovať</p>
17. Reagovať pri prvom stretnutí	<p>Predstaviť niekoho</p> <p>Predstaviť sa</p> <p>Reagovať na predstavenie niekoho</p> <p>Privítať</p> <p>Predniesť prípitok</p>
18. Korešpondovať	<p>Korešpondovať</p> <p>Začať list</p> <p>Ukončiť list</p>
19. Telefonovať	<p>Začať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor</p>
20. Vymieňať si názory, komunikovať s niekým	<p>Začať rozhovor</p> <p>Ujať sa slova v rozhovore</p> <p>Vypýtať si slovo</p> <p>Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili</p> <p>Zabrániť niekomu v rozhovore</p>
21. Vypracovať prezentáciu/prednášku	<p>Uviesť tému, hlavnú myšlienku (hlavné myšlienky)</p> <p>Oboznámiť s obsahom/osnovou</p> <p>Rozviesť tému a osnovu</p> <p>Prejsť z jedného bodu na iný</p> <p>Ukončiť svoj výklad</p>
22. Obohatiť / Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku	<p>Podčiarknuť / dať do pozornosti</p> <p>Odbočiť od témy (digresia)</p> <p>Vrátiť sa k pôvodnej téme</p> <p>Uviesť príklad</p> <p>Citovať</p> <p>Parafrázovať</p>
23. Zúčastniť sa na diskusii /Argumentovať	<p>Navrhnuť novú tému / nové body diskusie</p> <p>Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie</p> <p>Vrátiť sa k téme / k bodu diskusie</p>
24. Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené	<p>Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia</p> <p>Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané</p> <p>Požičať o pomoc pri vyjadrovaní ohľadom problematického slova/vyjadrenia/frázy</p> <p>Nahradiť zabudnuté/nepoznané slovo</p> <p>Hľadať slovo/vetu</p>

	Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru
25. Porozprávať niečo	Rozprávať príbeh Začať príbeh, historku, anekdotu Zhrnúť príbeh, historku

Prehľad výskytu spôsobilostí na jednotlivých úrovniach SERR pre jazyky:

FÄHIGKEIT 1 : « KONTAKT AUFNEHMEN » NIVEAU A1

Spôsobilosť č.1: „Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou“ Úroveň A1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky
Aufmerksamkeit wecken	<i>Upútať pozornosť</i>		Bitte...? Hallo ! Schau/ Sehen Sie...
Begrüßen	<i>Pozdraviť</i>		Hallo! Grüß dich ! Grüß Gott ! Guten Morgen ! Morgen... Herr... Frau... Guten Tag ! Tag, ... Guten Abend ! Abend... Gute Nacht ! Nacht... Wie geht es dir/ Wie geht es denn so
?			
Gruß erwidern	<i>Odpovedať na pozdrav</i>		Slovné spojenia Hallo! Guten Morgen ! Guten Tag ! Guten Abend ! Gute Nacht ! Danke, prima/ gut/ nicht so gut/ es geht/ schlecht. Und dir ? Slovné spojenia Obligarórne es
Bedanken und Zuegung ausdrücken ist aber	<i>Podakovať a vyjadriť svoje uznanie</i>		Danke. Das ist nett.../ das nett.../ Oh vielen
dank...			Slovné spojenia
Kontakt aufnehmen Sich vorstellen	<i>Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou</i> <i>Predstaviť sa</i>		Ich bin... Ich heiße... oznamovacia veta, osobné
zámená			
Jemanden vorstellen Freundin...	<i>Niekoľko predstaviť</i>		Das ist... mein Freund/ meine Freund/ Freundin von... Hier ist...

Reagieren, wenn sich jemand vorstellt oder vorgestellt wird	<i>Reagovať, keď sa niekto predstaví alebo je predstavený</i>	privlastňovacie zámená Freut mich... Angenehm...
Jemanden ansprechen und reagieren, wenn man angesprochen wird ?	<i>Niekoho osloviť a reagovať na oslovenie</i>	Entschuldige, kann ich dich etwas fragen ?.../kannst du mir helfen Entschuldigen Sie... Bitte, ist hier... Ja ? Bitte ? opytovacia veta

Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu a neverbálnou komunikáciou. V komunikácii sa uplatňuje hovorový štýl. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: jednoduchá spoločenská komunikácia, dialóg, príbeh, úryvok a dramatizácia rozprávky, riekanka, pesnička, básnička, komiks a pod. Dodržiavať pravidlá slušnosti v komunikácii. Upozorniť na interkultúrne rozdiely pri nadviazaní rozhovoru.

FÄHIGKEIT 2 : « INFORMATIONEN ANHÖREN UND EINE INFORMATION GEBEN » NIVEAU A1

Spôsobilosť č. 2: „Vypočúť si a podať informácie“ Úroveň A1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky
Sich informieren		<i>Informovať sa</i>	Bist du...(müde/krank...) Bist du aus Dunajská Streda/ aus... Fährst du mit dem.../mit der... Wer hat das gesagt ? Kann ich dich etwas fragen/ dich anrufen/ besuchen ... Opytovacia veta W-otázka Modálne slovesá
Bestätigen		<i>Potvrdiť (trvať na niečom)</i>	Ja, das stimmt... Oznamovacia veta
Informationen anhören und eine Information geben		<i>Vypočúť si a podať informácie</i>	
Ankündigen		<i>Oznámiť</i>	Ich fahre nach... Ich bin... Oznamovacia veta

Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: jednoduchá spoločenská komunikácia, dialógy, jednoduché rozprávanie, plagáty, krátky telegram, jednoduchý telefonický rozhovor, pohľadnica, blahoželanie, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod. Najdôležitejšie verejné a súkromné služby (kde a čo žiadať): pošta, banky, miestne úrady (radnice), polícia, atď.

FÄHIGKEIT 3 : « AUSWAHL AUS ANGEBOTENEN MÖGLICHKEITEN » NIVEAU A1

Spôsobilosť č. 3: „Vybrať si z ponúknutých možností“ Úroveň A1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky
---------------------	----------------	--------------------------	-----------------------------

Identifizieren	<i>Identifikovať</i>	Das Mädchen mit dem Mantel... Der Junge mit der Brille ... Das ist ein/eine...kein /keine... Určítý/neurčitý člen Zámená, ukazovacie Záporný člen
Beschreiben	<i>Opísať</i>	Das ist... Er/Sie/Es hat... Oznamovacia veta Pomocné slovesá haben, sein
Bejahen / ablehnen	<i>Potvrdiť/Odmietnuť (vyjadriť nesúhlas)</i>	Ja, natürlich, das ist die... Nein, danke. Nicht so... Das gefällt mir aber nicht! Oznamovacia/rozkazovacia veta Zápor
Auswahl aus angebotenen Möglichkeiten	<i>Vybrať si z ponúknutých možností</i>	Einräumen Pripustiť Ja, aber sehr teuer/ sehr alt... Das stimmt, aber ich finde... Obmedzovacia spojka

Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu.

Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: jednoduchá spoločenská komunikácia, dialógy, jednoduché rozprávanie, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky, reklama a pod.

Dodržiavať základné pravidlá a postoje pri nákupoch (vedieť pozdraviť, spresniť výber, zaplatiť, atď.) a upozorniť na interkultúrne rozdiely.

FÄHIGKEIT 4 : « ANSICHT AUSDRÜCKEN » NIVEAU A1 **Spôsobilosť č. 4: „Vyjadriť svoj názor“ Úroveň A1**

Spôsobilosti Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky
Ansicht ausdrücken	<i>Vyjadriť svoj názor</i>	Meiner Meinung nach... Ich finde, der ... /das.../die... Ich glaube / denke / meine, er/sie/es ist ... Vedľajšia veta bez spojky
Zustimmung ausdrücken	<i>Vyjadriť svoj súhlas</i>	Das stimmt. Das ist richtig. Ja, das ist wahr. Slovné spojenia Dialógové častice
Ablehnung ausdrücken	<i>Vyjadriť svoj nesúhlas</i>	Nein, das stimmt nicht... Das ist nicht wahr.

Überzeugung ausdrücken	<i>Vyjadriť presvedčenie</i>	Častice záporu Ja, ich bin mir sicher... Ja, ich weiß... Modálne častice Das geht nicht... Ich möchte .../will... Den.../die.../das finde ich nicht interessant. Der.../die... /das gefällt mir nicht. Modálne slovesá Častice záporu
Trotz, Desinteresse ausdrücken	<i>Vyjadriť vzdor</i>	
Protestieren	<i>Protestovať</i>	Ich bin dagegen! Ich möchte ... nicht... Ich will... nicht... Zvolanie Vyjadriť svoj názor
Ansicht ausdrücken	<i>Vyjadriť stupeň istoty</i>	Ich bin ganz sicher.../nicht sicher...

Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: jednoduchá spoločenská komunikácia, dialógy, rozprávanie, pozvánka, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.

Upozorniť na špecifiká komunikácie pri vyjadrovaní prekvapenia a svojho názoru v neformálnom, familiárnom styku.

FÄHIGKEIT 5 : « SEINEN WILLEN ÄUßERN » NIVEAU A1 **Spôsobilosť č. 5 „Vyjadriť svoju vôľu“ Úroveň A1**

Spôsobilosti Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky
Wunsch ausdrücken	<i>Vyjadriť svoje želania/túžby</i>	Ich will ... Ich möchte lieber ... Ich wünsche mir ... Modálne slovesá
Seinen Willen äußern	<i>Vyjadriť svoju vôľu</i>	
Pläne, Absicht ausdrücken	<i>Vyjadriť svoje plány (blízke a budúce)</i>	... mache ich heute/ morgen... Oznamovacia veta

Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: jednoduchá spoločenská komunikácia, dialógy, jednoduchý telefonický rozhovor a pod. Vyjadriť túžby a želania primerane komunikačnej situácii, identifikovať základné spoločenské normy pri vyjadrení želaní a túžob, napr. upozorniť žiaka na direktívny tón, ktorý môže byť v cieľovej krajine považovaný za neslušný.

FÄHIGKEIT 6 : « FÄHIGKEIT AUSDRÜCKEN » NIVEAU A1 **Spôsobilosť č. 6: „Vyjadriť svoju schopnosť“ Úroveň A1**

Spôsobilosti Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky
Kenntnisse / Informationen / Feststellungen ausdrücken	<i>Vyjadriť vedomosti/poznatky/zistenia</i>	Ich kann ... sehr gut ... Ich weiß das schon lange/ ich kenne den ... /die... / das... Das weiß ich schon lange. Modálne slovesá Das weiß ich nicht. Ich weiß ... nicht Ich kenne ...nicht Modálne slovesá Zápor nicht
Unkenntnis, Nichtwissen, ausdrücken	<i>Vyjadriť neznalosť</i>	Ja, das kann ich machen/ kann ich sogar sehr gut... Ich kann das allein... Modálne slovesá
Fähigkeit ausdrücken	<i>Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť</i>	

Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: jednoduchá spoločenská komunikácia, dialógy, jednoduchý telefonický rozhovor, pozvánka, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod. Zájmy a koníčky mládeže (šport, hudba a pod.).

FÄHIGKEIT 7 : « GEFÜHLE EMPFINDEN UND ÄUßERN » NIVEAU A1 **Spôsobilosť č. 7: „Vnímať a prejavovať svoje city“ Úroveň A1**

Spôsobilosti Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky
Freude, Glück, Begeisterung, Dankbarkeit ausdrücken	<i>Vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie</i>	Ja, toll / klasse/prima! Das macht Spaß/Oh, super. Vielen Dank/ das ist sehr nett... Slovné spojenia Es geht mir gar nicht gut Was mache ich jetzt blos ? Ich verstehe das/ich kann das gut verstehen/das tut mir Leid Oznamovacia veta Obligatórne zámeno es Valencia sloviess Opytovacia veta Ich habe ... gern/.wirklich gern Ich liebe... ...mag ich sehr gern. Ich finde ... sehr nett...symphatisch/nicht symphatisch
Traurigkeit, Ratlosigkeit, Mifegfü ausdrücken	<i>Vyjadriť smútok, sklúčenosť</i>	Au ! Das tut weh. Ich habe ...-schmerzen Zvolacia veta
Sympathie ausdrücken	<i>Vyjadriť sympatie</i>	
Schmerz ausdrücken	<i>Vyjadriť fyzickú bolesť</i>	
Gefühle empfinden und	<i>Vnímať a prejavovať svoje</i>	

äußern	<i>city</i>	
Trösten, unterstützen, Mut geben	<i>Utešiť, podporiť, dodať odvahu</i>	Keine Angst! Setz dich nur/ Das; ist nicht so schlimm. Zvolanie

Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: spoločenská komunikácia, dialógy, krátke oznámenie, jednoduchý telefonický rozhovor, krátke blahoželenie, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod. Poukázať na rozdielne formy prejavu citov/pocitov (radosť, nadšenie, smútok, žiaľ, bolesť, zlosť a pod.) s prihliadnutím na kultúrne aspekty krajiny.

FÄHIGKEIT 8 : « ERWARTUNG ÄUßERN UND DARAUF REAGIEREN » NIVEAU A1 **Spôsobilosť č. 8: „Vyjadriť očakávania a reagovať na ne“ Úroveň A1**

Spôsobilosti Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky
Hoffnung ausdrücken	<i>Vyjadriť nádej</i>	Ich hoffe, dass... Vedľajšie vety
Enttäuschung ausdrücken	<i>Vyjadriť sklamanie</i>	Schade/das ist aber schade/ ich finde das schade/ja, leider(nicht) Zvolacia veta Častica, modálne částice, částice záporu
Angst, Befürchtung ausdrücken	<i>Vyjadriť strach, znepokojenie, obavu</i>	Ich habe Angst. Ach, der/die /das Arme. Oh, nein. Zvolacia veta
Erleichterung ausdrücken	<i>Vyjadriť úľavu</i>	Endlich! ... tut mir nicht mehr weh/ich habe keine Angst mehr. Spojenie kein / mehr Častica
Zufriedenheit ausdrücken Unzufriedenheit ausdrücken, sich beschweren	<i>Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, posťažovať si</i>	Danke, ich bin zufrieden... Ich bin nicht zufrieden... Nicht so... Das kann man doch nicht ...! Das geht doch nicht! Zápor
Erwartung äußern und darauf reagieren	<i>Vyjadriť očakávania a reagovať na ne</i>	
Zufriedenheit /Unzufriedenheit mit	<i>Zistiť spokojnosť/nespokojnosť</i>	Bist du damit/mit ihm/mit ihr zufrieden?

etwas/jemandem
ausdrücken

niekoho s niekým/s niečím

Geht so?
Opytovacia veta

Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: spoločenská komunikácia, dialógy, krátke oznámenie, jednoduchý telefonický rozhovor, krátke blahoželanie, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod. Poukázať na medzilidské vzťahy a vhodnosť výberu komunikačných prostriedkov na vyjadrenie očakávania, prejavenie účasti s iným človekom v prípade problémov primerane veku žiaka a ním dosiahnutej komunikačnej úrovne.

FÄHIGKEIT 9 : « INTERRESSE UND GESCHMACK ZEIGEN » NIVEAU A1 **Spôsobilosť č. 9: „Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus“ Úroveň A1**

Spôsobilosti Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky
Wertschätzung ausdrücken – was ich gern habe, was gefällt mir Interesse und Geschmack zeigen	<i>Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam</i> <i>Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus</i>	... mag ich/mag ich sehr ... gefällt mir sehr gut ... gern/sehr gern/ nicht gern

Ústny prejav formou jednoduchého monológu, oboznámiť okolie o záľubách alebo formou dialógu, reagovať a vyjadriť svoj postoj v rámci vzniknutých situácií, jednoduché aktuálne témy.

Písomný prejav: napísať jednoduchý text opisujúci záľuby a postoje voči prostrediu – jednoduchý osobný list, reagovať na prežité situácie a zážitky v minulosti – jednoduchý osobný list. Aktivity voľného času, porovnať rôzne druhy športov a činností voľného času v rámci Slovenska a krajiny cieľového jazyka.

FÄHIGKEIT 11 : « REGELN UND PFLICHTEN FESTLEGEN, MITTEILEN UND ANNEHMEN » NIVEAU A1 **Spôsobilosť č. 11: „Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti“ Úroveň A1**

Spôsobilosti Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky
Befehl / Verbot ausdrücken	<i>Vyjadriť príkaz/zákaz</i>	Lies laut/ sprich leise...! Ich darf kein/keine... Du musst... Du darfst hier nicht parken ! Rozkazovacia veta Modálne častice Modálne slovesá
Zustimmung geben, etwas genehmigen	<i>Dať súhlas, potvrdiť niečo</i>	Bitte sehr! Ja, ich mache das !Gut/das geht/gerne/das ist mir egal, mach was du willst/ Aber gerne/hier bitte. Dialógové častice Oznamovacia veta
Regeln und Pflichten festlegen, mitteilen und	<i>Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti</i>	Dohodnúť Vereinbaren

annehmen		Hier in der Schule... Geht das ? Wann kannst du... ? Dialógové častice Opytovacia veta Modálne slovesá
Angebote annehmen	<i>Prijat' ponuky</i>	Komm rein ! Ja, gern. Danke, gern, Ja, bitte. Das ist sehr nett. Modálne slovesá Dialógové častice
Sich weigern	<i>Zdráhať sa</i>	Wahrscheinlich, kann ich jetzt nicht... tut mir leid, Ich glaube, es geht nicht Dialógové častice Obmedzovacia spojka

Komunikačný kontext sa realizuje formou krátkeho dialógu s uplatnením hovorového alebo administratívneho štýlu. Vyjadrenie požiadaviek a sťažností, súhlasu a odmietnutia aj formou jednoduchého monológu, základné frázy.

Typy textov: jednoduché dialógy nesúce základné rozkazy a príkazy, prosby, požiadavky a odmietnutia. Rozdielnosti v spôsobe vyjadrenia a prijatia základných pravidiel a povinností medzi Slovenskom a cieľovou krajinou. Rozdielnosti vo vyjadrení nesúhlasu, odmietnutia, sľubov a zákazov.

FÄHIGKEIT 12 : « REAGIEREN AUF UNERFÜLLTE REGELN UND PFLICHTEN » NIVEAU A1

Spôsobilosť č. 12: „Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností“ Úroveň A1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky
Beschuldigen, gestehen		<i>Obviniť, obviniť sa, priznať sa</i>	Du warst es! Ja, ich war es.
Sich entschuldigen		<i>Ospravedlniť sa</i>	Ach, Entschuldigung ! Entschuldigen Sie bitte, aber ich muss leider ... ! Rekcia sloves
Beschuldigung ablehnen		<i>Odmietnuť obvinenie</i>	Das war ich nicht./ Ich war es nicht. Zápor un-
Reagieren auf unerfüllte Regeln und Pflichten		<i>Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností Vyčítať</i>	

Komunikačný kontext sa realizuje formou stručného dialógu alebo monológu s použitím základných fráz a základnej slovnej zásoby danej témy s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pohľadnice, osobné listy, krátke formálne listy. Základné rozdiely a zvláštnosti vo vyjadrení ospravedlnenia, ľútosti, obvinenia a kritiky v slovenskom jazyku a v cieľovom

jazyku. Rozdielnosti v špecifických výrazoch a formulovaní viet danej problematiky medzi slovenským jazykom a cieľovým jazykom.

FÄHIGKEIT 13 : « AUF EINE GESCHICHTE ODER EIN EREIGNIS REAGIEREN » NIVEAU A1

Spôsobilosť č. 13: „Reagovať na príbeh alebo udalosť“ Úroveň A1

Spôsobilosti Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky
Interesse für etwas zeigen	<i>Vyjadriť záujem o niečo</i>	Das interessiert mich sehr. Zvratné slovesá
Interesse zeigen um das, was der andere sagt	<i>Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva</i>	Wirklich?
Überraschung ausdrücken	<i>Vyjadriť prekvapenie</i>	Oh, das ist schön! Ach, wirklich? Zvolacia veta
Ausdrücken, dass mich jemand, etwas überrascht hat	<i>Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapil/-lo</i>	Das wundert mich. Das überrascht mich Zvratné slovesá
Auf eine Geschichte oder ein Ereignis reagieren	Reagovať na príbeh alebo udalosť	
Dessinteresse ausdrücken	<i>Vyjadriť nezáujem</i>	Das interessiert mich nicht. Das finde ich langweilig.

Komunikácia sa realizuje v podobe jednoduchého dialógu. Jednoduché rozprávanie príbehu, opis udalostí a činností s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché osobné listy, úryvok z rozprávky, komiks, poznámky a odkazy. Oblúbené rozprávky a príbehy detí na Slovensku a v krajinách cieľového jazyka.

FÄHIGKEIT 14 : « AUF EIN ANGEBOT REAGIEREN, EIN ANGEBOT BIETEN » NIVEAU A1

Spôsobilosť č. 14: „Ponúknuť a reagovať na ponuku“ Úroveň A1

Spôsobilosti Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky
Antworten	<i>Odpoveď na žiadosť</i>	Das kann ich... Ja, bitte. In Ordnung!
Jemandem vorschlagen, dass er etwas macht Zu gemeinsamem Handeln auffordern	<i>Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal</i> <i>Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonal</i>	Kannst du bitte... machen? Machen wir ...? Gehen wir...? Spielen wir...? Opytovacia veta
Anbieten, etwas zu tun	<i>Ponúknuť pomoc (urobiť niečo namiesto niekoho iného)</i>	Soll ich dich abholen? Ich bringe dich gern in die Schule/.... Ich kann jetzt... Modálne slovesá

Dinge, Gegenstände anbieten	<i>Navrhnuť, že niečo požičiam, darujem</i>	Oznamovacia veta Möchtest du ...? Bitte! Was nehmen Sie? Das (Geschenk) ist für Sie. Opytovacia veta Vykanie Modálne slovesá
Buf ein Angebot reagieren, ein Angebot bieten	<i>Ponúknuť a reagovať na ponuku</i>	
Nach Wunsch fragen	<i>Pýtať sa na pranie</i>	Möchtest du noch... ? Was willst du machen ? Wie möchtest du... ? Möchtest du ...? Opytovacia veta Modálne slovesá
Hilfe anbieten Kann ich dir/Ihnen helfen?	<i>Ponúknuť pomoc</i>	
Einladen	<i>Pozvať</i>	Möchtest du mit uns... Ich möchte dich... Opytovacia veta Modálne slovesá
Einwilligen	<i>Sľúbiť</i>	Ich hole dich um... ab. Gut, ich ... Oznamovacia veta

Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu.
Typy textov: pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky. Zdvorilo ponúknuť pomoc, prijať ju alebo odmietnuť. Stolovania na Slovensku a v cieľovej krajine. Nákup šiat a obuvi (vzťahy zákazníka personál).

FÄHIGKEIT 15 : « AUF EIN ZUKÜNFTIGES EREIGNISS REAGIEREN » NIVEAU A1 **Spôsobilosť č. 15: „Reagovať na niečo, čo sa má udiat' v budúcnosti“ Úroveň A1**

Spôsobilosti Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky
	<i>Varovať pred niekým/niečím Poradiť</i>	
Ermuntern	<i>Dodať odvahy/Podporiť</i>	Setz dich, bitte ! Komm doch mit... Mach das... Predložkové spojenie
Auf ein zukünftiges Ereigniss reagieren	<i>Reagovať na niečo, čo sa má udiat' v budúcnosti</i>	
Von jemanden etwas verlangen	<i>Žiadať od niekoho niečo</i>	Kannst du/Können Sie ...? Ich möchte (gern)... Kann ich bitte... Hast du/Haben Sie...

Gib mir bitte.../geben Sie mir bitte...
 Modálne slovesá
 Rozkazovacia veta

Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky, krátke a jednoduché novinové správy. Vedieť zdvorilo požiadať o radu, pomoc a vedieť zdvorilo odpovedať. Moje plány do budúcnosti. Rôzne formy želaní, napr. do nového roka, narodeniny a pod.

Spôsobilosti Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky
Antworten	<i>Odpovedať na žiadosť</i>	Das kann ich... Ja, bitte. In Ordnung! Slovné spojenie Kannst du bitte... machen?
Jemandem vorschlagen, dass er etwas macht	<i>Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal</i>	
Zu gemeinsamem Handeln auffordern	<i>Vyzvať na spoločnú činnosť</i>	Machen wir ...? Gehen wir...? Spielen wir...? Opytovacia veta Setz dich, bitte! Komm doch mit... Mach das... Predložkové spojenie
Ermuntern	<i>Povzbudiť</i>	Ich kann die mein.../meine... borgen/geben/ausleihen. Ich möchte dir mein.../meine... schenken. Danke, das ist nett von dir.
	<i>Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem odpovedať na návrh iného</i>	

FÄHIGKEIT 17 : « REAGIEREN BEIM ERSTEN TREFFEN » NIVEAU A1

Spôsobilosť č. 17: „Reagovať pri prvom stretnutí“ Úroveň A1

Spôsobilosti Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky
Sich vorstellen	<i>Predstaviť niekoho Predstaviť sa</i>	Ich bin... Ich heiße... Slovné spojenia
Reagieren, wenn sich jemand vorstellt oder vorgestellt wird	<i>Reagovať na predstavenie niekoho</i>	Es freut mich. Slovné spojenie
Willkommenheißen	<i>Privítať</i>	Willkommen! Slovné

Reagieren beim ersten Treffen	<i>Reagovať pri prvom stretnutí</i>	spojenia
Jemanden jemandem vorstellen	<i>Predstaviť niekoho niekomu</i>	Das ist... .. von ... Das ist mein.../meine... Kennst du ... schon? Oznamovacia veta Opytovacia veta

Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky . Vedieť predstaviť seba aj iných. Napr. Angličania si pri stretnutí podávajú ruky, Francúzi si vymenia bozk na líce, atď. Zdvorilostné frázy pri zoznámení.

Odporúčané spôsobilosti

FÄHIGKEIT 18 : « KORESPONDIEREN » NIVEAU A1

Spôsobilosť č. 18 : „Korešpondovať“ Úroveň A1

Spôsobilosti Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky
Anrede in Briefen Korespondieren Schluss- und Grußformeln in Briefen	<i>Začať list</i> <i>Oslovenie v listoch</i> <i>Korešpondovať</i> <i>Ukončiť list</i>	Liebe ..., / Lieber ..., Viele/schöne/herzliche Grüße aus.../ Alles Gute wünscht ... Dein.../deine... Skloňovanie prídavných mien

FÄHIGKEIT 19 : « TELEFONIEREN » NIVEAU A1

Spôsobilosť č. 19: „Telefonovať“ Úroveň A1

Spôsobilosti Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky
Telefonieren Telefongespräch anfangen und beenden	<i>Odpovedať</i> <i>Telefonovať</i> <i>Začať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor</i>	Guten/Tag/ Abend/..., Frau ... /Herrhier ist... ist ... zu Hause?/ Ich möchte (bitte) mit ... sprechen. Schön, dass du dich wieder mal meldest... Also dann bis morgen. Tschüs! Auf Wiederhören! Vielen Dank für den Anruf. Slovné spojenie Modálne slovesá

Forma jednoduchých otázok a odpovedí, v prípade potreby žiak vie predstaviť sa a vyžiadať si osobu, s ktorou si želá hovoriť. Prítomný podmieňovací spôsob ovláda zatiaľ pasívne, bez systematického precvičovania. Tiesňové volania (polícia, požiarna služba, rýchla zdravotná pomoc a pod.). Základné pravidlá pri predstavovaní sa.

FÄHIGKEIT 20 : « MIT JEMANDEM KOMUNIZIEREN » NIVEAU A1**Spôsobilosť č. 20: „ Vymieňať si názory, komunikovať s niekým“ Úroveň A1**

Spôsobilosti Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky
Äußerung einleiten	<i>Začať rozhovor</i>	Ja, das war so... Das ist so... Préteritum Deixis aspektu Dialógové častice
	<i>Ujať sa slova v rozhovore Vypýtať si slovo Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili</i>	
Mit jemandem komunizieren	<i>Vymieňať si názory, komunikovať s niekým</i>	
Äußerung abschließen	<i>Ukončiť vyjadrenie</i>	Danke. Es war sehr nett... Préteritum Deixis aspektu Dialógové častice
Zögern, nach Worten suchen	<i>Váhať, hľadať slová</i>	Das war in Ber.. .nein in Dresden. Das war... wie heißt die Stadt?... Das war in Dresden, nein, nicht in Dresden, in der Nähe von Dresden...
Um Ausdruckshilfe bitten	<i>Poprosiť o pomoc pri vyjadrovaní</i>	Wie heißt ... auf Deutsch? Das ist ein.../eine... Opytovacia veta Predložky
Sich korrigieren	<i>Opraviť sa</i>	der Straße, nein die Straße.... Deixis

Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu a neverbálnou komunikáciou (vyjadrenie jednoduchých pocitov - radosť, smútok, hnev). Typy textov: rozhovory, úryvok, jednoduché listy, e-mail, sms, ilustrované rozprávky, jednoduchý komiks. Základné pravidla slušnosti pri rozhovoroch s prihliadnutím na špecifiká komunikačného kontextu a komunikačných partnerov. Vzťahy medzi rodičmi a deťmi, mužmi a ženami, staršími a mladšími. Spôsob vyjadrovania a správania svedčí o správnej výchove v rodine a v škole.

FÄHIGKEIT 24 : « SICH VERGEWISSERN , DASS DAS GESAGTE VERSTANDEN WURDE » NIVEAU A1**Spôsobilosť č. 24 „Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené“ Úroveň A1**

Spôsobilosti Funkcie**Aplikácia funkcie****Jazykové prostriedky**

Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia

Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané

Požiadat' o pomoc pri vyjadrovaní ohľadom problematického

slova/vyjadrenia/frázy

Nahradiť

zabudnuté/neznáme slovo

Hľadať slovo/vetu

Sich vergewissern, dass das Gesagte verstanden wurde

Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené

Opraviť sa, vrátiť sa k

rozhovoru

Komunikačný kontext prebieha formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: krátke príbehy, krátke rozhovory, ilustrované príbehy. Snaha o nadviazanie známosti s cudzincom ktorého jazyk ovládame len čiastočne. Zdvorilo požiadať o zopakovanie alebo pomalšie rozprávanie. Ak chce niekto ovládať cudzí jazyk, nesmie mať strach začať rozhovor s cudzincom.

SLOVNÁ ZÁSoba

Slovná zásoba je popri gramatike základným „stavebným materiálom“ pre tvorbu zmysluplných verbálnych výpovedí. Preto aj pri vyučovaní a učení sa cudzieho jazyka je potrebné venovať jej výberu a osvojovaniu si náležitú pozornosť. Predložené osnovy prezentujú požiadavky na osvojenie si slovnej zásoby oveľa konkrétnejšie a sú založené na kritériách pre ovládanie cudzieho jazyka podľa úrovni (A1, A2, B1, B2) vymedzených v *Spoločnom európskom referenčnom rámci pre jazyky*.

Vybraná povinná lexika pre komunikačnú úroveň A1

Témy	Všeobecne	Podtémy
1 Rodina a spoločnosť	<ul style="list-style-type: none"> - Osobné údaje - Rodina - vzťahy v rodine - Národnosť/štátna príslušnosť - Tlačivá/dokumenty - Vzťahy medzi ľuďmi - Náboženstvo 	Adresse e, E-Mail- , Bruder r, Deutsche r, Familie e, Fax s, Frau e, Freund r/-in e, Großmutter, Oma e, Großvater, Opa r, Herr r, Hobby s, Junge r, Kind s, Land s, Mann r, Mädchen s, Monat r, Monatsname r, Mutter e, Name r, Nummer, e, Haus-, Telefon-, Schwester e, Slowake, r/ -in, e, Stadt e, Straße e, Telefon s, Ungar, r/-in, e, Vater r, gefallen, gern haben, heißen, kommen aus, lieben, machen,

		mögen, sein + Altersangabe, sein aus, schicken, telefonieren, verkaufen, wohnen, alt, blöd, braun, deutsch, dumm, fleißig, geboren in, am (sein), grau, groß, intelligent, jung, klein, kurz, lang, langweilig, nett, rot, schön, schwarz, slowakisch, traurig, ungarisch
2 Domov a bývanie	<ul style="list-style-type: none"> - Môj dom/byt - Zariadenie bytu - Domov a jeho okolie - Bývanie v meste a na dedine - Spoločnosť a životné prostredie - Spoločnosť a jej životný štýl 	Abfall, r, Bett, s, Computer, r, Dusche, e, Fenster, s, Fernseher, r, Garten, r, Glocke, e, Tür-, Haus, s, Herd, r, Knopf, r, Küche, e, Licht, s, Radio, s, Schlüssel, r, Schrank, r, Kühl-, Spiegel, r, Stuhl, r, Telefon, s, Teppich, r, Tisch, r, Toilette, e, Tür, e, Haus-, Uhr, e, Wasser, s, Wohnung, e, Zimmer, s, Schlaf-, Kinder-, Bade-, Wohn-, machen, (an-, auf-, aus-, zu-, mit-), drücken, kaufen, kochen, kosten, putzen, verkaufen, waschen, wohnen, alt, dunkel, geschlossen, groß, kalt, klein, laut, leise, neu, offen, sauber, schmutzig, schön, teuer, warm
3 Ľudské telo, starostlivosť o zdravie	<ul style="list-style-type: none"> - Ľudské telo - Fyzické charakteristiky - Charakterové vlastnosti človeka - Choroby a nehody - Hygiena a starostlivosť o telo - Zdravý spôsob života - Nemocnica a klinika, lekárne a lieky, poistenie 	Knie, s, Arm, r, Gesicht, s, Auge, s, Bauch, r, Bein, s, Durst, r, Schulter, e, Finger, r, Fuß, r, Haar, s, Hals, r, Hand, e, Hunger, r, Kopf, r, Rücken, r, Mund, r, Nase, e, Ohr, s, Zahn, r, Arzt, r, Ärztin, e, Zahn- Krankenhaus, s, duschen, ins Bett gehen, kalt sein, lachen, schlafen, warm sein, waschen, gesund, gut, kaputt, krank, leicht, sauber, schlecht, schmutzig, schwer, stark
4 Doprava a cestovanie	<ul style="list-style-type: none"> - Dopravné prostriedky - Osobná doprava - Príprava na cestu a cestovanie - Turistika a cestovný ruch - Problémy cestných, železničných a leteckých sietí 	Flugzeug, s, Ampel, e, Auto, s, Boot, s/ Segel-, Padel-, Motor-, Bahn, e / U-, S-, Auto-, Bus, r, Fahrkarte, e, Ferien, e (Pl), Garage, e, Hotel, s, Information, e, Karte, e, Land-, Koffer, r, Kreuzung, e, Motorrad, s, Nummer, e, Platz, r, Polizei, e, Rad, s, Fahr-, Motor-, Reise, e, Schiff, s, Schlüssel, r, Zimmer-, Straße, e, Taxi, s, schweizerisch auch r, Tourist, r/-in, e, Schiff, s, Zug, r, ankommen, Auto fahren, da sein, fahren (mit), fahren + Zeitangabe, finden, fragen, gehen, kommen, nehmen, nicht von hier sein, parken, reisen, rufen, schicken, schlafen, sehen, suchen, wissen, zahlen, be-, frei, schnell, weit
5 Vzdelávanie a práca	<ul style="list-style-type: none"> - Škola a jej zariadenie - Učebné predmety - Pracovné činnosti a profesie - Školský systém - Celoživotné vzdelávanie - Pracovné podmienky 	Bank, e, Bleistift, r, Buch, s, Deutsch, s, Fach, s, Füller, r, Geographie, e, Geschichte, e, Hausaufgabe, e, Heft, s, Klassenzimmer, s, Kreide, e, Mathematik, e, Musik, e, Religion, e, Schüler, r, Schultasche, e, Slowakisch, s, Sport, r, Stuhl, r, Stundenplan, r, Tafel, e, Zeichnen, s, arbeiten, beginnen/beenden den Unterricht,

		beliebt, besuchen, lernen , lesen, rechnen, schreiben, wichtig
6 Človek a príroda	<ul style="list-style-type: none"> - Zvieratá/fauna - Počasie - Rastliny/flóra - Klíma - Človek a jeho životné prostredie - Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia 	Baum, r, Berg, r, Blume, e, Erde, e, Feld, s, Fisch, r, Fluss, r, Gans, e, Huhn, s, Hund, r, Katze, e, Land, s, Meer, s, Park, r, Platz, r, Regen, r, Schnee, r, Schwein, s, Sonne, e, Stadt, e, Taube, e, Tier, s, Vogel, r, Wald, r, Wiese, e, Wind, r, Zoo, r, grün, gut, frisch, heiß, kalt, schlecht, schön, warm, fliegen, fressen, wachsen
7 Voľný čas a záľuby	<ul style="list-style-type: none"> - Záľuby - Knihy a čítanie - Rozhlas, televízia a internet - Výstavy a veľtrhy - Kultúra a jej vplyv na človeka - Umenie a rozvoj osobnosti 	Bild, s, Buch, s, Film, r, Karte, e, Kino, s, Radio, s, Seite, e, Text, r, Baukasten/Sandkasten, r, Computer, r, Foto, s, lesen, malen, schreiben, sehen, fotografieren, Ball/ Fußball spielen, basteln, laufen, singen, Sporttreiben, springen, Musik hören, tanzen, schlafen, fotografieren, schwimmen, telefonieren, Freunde treffen, Briefmarken sammeln, fernsehen, Rad fahren, Schi fahren, Computer spielen
8 Stravovanie	<ul style="list-style-type: none"> - Stravovacie návyky - Mäso a mäsové výrobky - Zelenina a ovocie - Nápoje - Cestoviny a múčne výrobky - Mliečne výrobky - Stravovacie zariadenia - Príprava jedál - Kultúra stolovania 	Abendbrot, s, Abendessen, s, Ananas, e, Apfel, r , Apfelsine/ Orange, e, Banane, e, Birne, e, Brot, s, Butter, e, Dessert, s, Durst, r, Eis, s, Frucht-, Eis, s, Entschuldigen Sie bitte ..., Essen, s, Fisch, r ,Flasche, e ,Fleisch, s, Frühstück, s, Fruchtsaft, r, Gemüse, s, Geschäft, s, Glas, s, Gulasch, s/r, Gurke, e, Guten Appetit!, heiße Schokolade, e , Herr Ober!, Huhn, s, Hunger, r, Kaffee, r, Kakao, Karte, e, Speise-Kartoffel, e, Käse, r, Koch/Köchin, r, e, Kohl, r, Rot-Küche, e, Mahlzeit!, Marille, e , Milch, Zdravá výživa e, Mineralwasser, s, Mittagessen, s, Nudel, e, Obst und Früchte, Obst, s, Orange, e, Paprika, e, Personal, s, Servier-, Pudding, r, Vanille-, Reis, r, Restaurant, s, Saft, r, , Orangen-, Salat, r, Salz, s, Schnitzel, s, Semmel, e, Spinat, r, Supermarkt, r, Suppe, e, Süßigkeit, e, Tee, r, Tisch, r, Torte, e, Trinken, s, Wasser, s, Zitrone, e, Zucker, r, bezahlen, einladen, essen, etwas zu trinken, geben, kochen, kosten, machen
9 Multikultúrna spoločnosť	<ul style="list-style-type: none"> - Cudzie jazyky - Rodinné sviatky - Cudzojazyčná komunikácia - Štátne a cirkevné sviatky - Zvyky a tradície v rôznych krajinách - Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií 	Grammatik, e, Geburtstag, r, Geburtstagstorte, e, Geschenk, s, Kirche, e, Musik, e, Tanz, r, Weihnachten, s, Weihnachtsbaum, r, Wort, s, auswendig, leicht, schwer, lesen, schreiben, sprechen, zu Besuch kommen, sein
10 Obliekanie	<ul style="list-style-type: none"> - Základné druhy 	Rock, r, Größe, e, Hemd, s/ Nacht-, Hose, e,

a móda	<ul style="list-style-type: none"> - oblečenia - Odevné doplnky - Výber oblečenia na rôzne príležitosti - Druhy a vzory odevných materiálov - Móda a jej trendy 	Jacke, e, Jeans, e (Pl), Kleid, s, Mantel, r, Nummer, e, Pullover, r, Tasche, e, T-Shirt, s, Uhr, e, Anorak, r, Schuhe, e (Pl.)/Hand-, Haus-, Stiefel, e (Pl.), Mütze, e, Schal, r, Bluse, e, gelb, lila, orange, pink, rosa, rot, sauber, schmutzig, schön, tragen
11 Šport	<ul style="list-style-type: none"> - Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne - Športové disciplíny - Význam športu pre Rozvoj osobnosti - Nové trendy v športe - Fair play športového zápolenia 	Tennis,s, Gymnastik, e, Spiel, s, Sport , r, Volleyball, r, Schwimmen,s, Judo, s, Segeln, s, Hockey,s, Boxen, s, Reiten, s, Rudern,s, Radfahren, r, Fußball, r, Tischtennis, s, Handball, r, Kanufahren, r, rennen, spielen, Eishockey, Fußball, Tennis usw., Sport machen, turnen, laufen
12 Obchod a služby	<ul style="list-style-type: none"> - Nákupné zariadenia - Pošta a telekomunikácie - Druhy a spôsoby nákupu a platenia - Hotely a hotelové služby - Centrá krásy a zdravia (kaderníctva, fitnes, ...) - Kultúra nakupovania a služieb 	Adresse, e, Adresse, E-Mail-, e, Bank, e, Brief, r, Cent, r, E-Mail, e Mail, e/s, Euro, r, Geld, s, Hilfe, e, Karte, Post-, e, Kilo(gramm), s, Liter, r(s), Marke, Brief-, e, Nummer, Fax-, e, Paket, s, Polizei, e, Post, e, Supermarkt, r, Telefon, s, Verkäufer/-in, r/e, hoch, kaputt, teuer, voll (tanken), finden, geben, helfen, hören, kosten, nichts kosten, rufen, schicken, suchen, telefonieren, verstehen, zahlen
13 Krajiny, mestá a miesta	<ul style="list-style-type: none"> - Krajiny a svetadiely - Moja krajina a moje mesto - Geografický opis krajiny - Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest 	Berg, r, Land, s, Meer, s, Natur, e, Park, r, Platz, r, See, r, Stadt, e,Wald, r, Meer, s, Slowakei, e, Deutschland, s, Ungarn, s, Österreich, s, Schweiz, e
14 Kultúra a umenie	<ul style="list-style-type: none"> - Druhy umenia - Kultúra a jej formy - Umenie – spoločnosť kultúra 	Kino, s, Musik, e, Theater, s, ins Kino gehen, Musik hören, ins Theater gehen
15 Človek a spoločnosť; komunikácia	<ul style="list-style-type: none"> - Jazyk ako dorozumievací prostriedok - Formy komunikácie - Kultúra komunikácie 	Sprache, e, Text, r , Wort, s, gut , langsam, laut, leicht, leise, richtig, schlecht, schnell, schwer, bedeuten, lernen, fragen, heißen, hören, zu-, können, korrigieren, lesen, sagen, schreiben, sprechen, verstehen, wiederholen
16 Mládež a jej svet	<ul style="list-style-type: none"> - Aktivity mládeže - Vzťahy medzi rovesníkmi - Generačné vzťahy - Predstavy mládeže o svete 	
17 Zamestnanie	<ul style="list-style-type: none"> - Pracovné pomery a kariéra - Platové ohodnotenie - Nezamestnanosť 	Arzt, r/ Ärztin, e, Beruf, r, Lehrer, r/ Lehrerin, e, Maurer, r, Verkäufer, r/ Verkäuferin, e, schlecht, schwer, ,arbeiten, finden, machen, schicken, suchen, verkaufen

18 Veda a technika v službách ľudstva	- Technické vynálezy - Vedecký pokrok	
19 Vzory a ideály	- Človek, jeho vzory a ideály - Pozitívne a negatívne vzory	
20 Slovensko	- Geografické údaje - História - Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície	
21 Krajina, ktorej jazyk sa učím	- Geografické údaje - História - Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície	

7. Metódy a prostriedky hodnotenia

Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou podľa **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.**

Prospech žiakov je klasifikovaný známkami klasifikačnej stupnice : 1, 2, 3, 4, 5.
(1 – výborný, 2 – chváľitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 – nedostatočný)

Vo výchovno-vzdelávacom procese uskutočňujeme klasifikáciu priebežnú a celkovú (I. a II. polrok). Na kontrolu vedomostí a zručností slúži písomné a ústne skúšanie.

Spôsoby získania podkladov pre klasifikáciu:

1. Kontrolné práce po tematickom celku
2. Čiastkové ústne a písomne overovanie vedomostí, stupňa čítania a písomného prejavu
3. Projektová – tematická práca
4. Prezentácia vybranej témy

Ďalšie aktivity – samostatná práca, práca v skupinách, vo dvojiciach, aktivita na hodinách

Pri hodnotení žiakov dodržiavame tieto zásady : motivačný charakter hodnotenia, spätnú väzbu, individuálny prístup, jasné určenie pravidiel a kritérií klasifikácie, systém sebahodnotenia žiakov a hodnotenia žiakov so špeciálnymi výchovno - vzdelávacími potrebami a žiakov mimoriadne nadaných

Učebné plány

Schválená koncepcia cudzích jazykov v ZŠ a SŠ, ktorá bola prijatá dňa 12. septembra 2007 uznesením vlády SR č.767/2007, stanovuje zavedenie cieľového modelu do praxe v prechodnom období päť až osem rokov. Navrhované modely učebného plánu vychádzajú zo súčasného stavu a predpokladajú rad postupných zmien pre dosiahnutie všeobecného cieľa: *dosiahnutie komunikačnej úrovne B1/B2 podľa SERR v prvom CJ a komunikačnú úroveň A2/B1 podľa SERR v druhom CJ u všetkých žiakov edukačného systému v SR po skončení strednej školy a uznanie dosiahnutého jazykového vzdelania vo všetkých členských štátoch Európskej únie a Rady Európy.*

Druhý cudzí jazyk – Ruský jazyk

Učebné osnovy

Ruský jazyk (druhý cudzí jazyk)

pre 6. ,7. ,8. ,9. roč. ZŠ

Počet hodín týždenne: 6. a 7. ročník 1 hodina týždenne, 8, 9, ročník 2 hodiny týždenne

ŠVP: Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň ZŠ v Slovenskej republike

ŠkVP: ZŠ Rozmarínová 1 Komárno – 2.stupeň

Ročník 6., 7., 8. a 9.

Stupeň vzdelania: ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie

Forma štúdia: denná

Vyučovací jazyk: slovenský

Vypracované v rokoch: 2009, 2010, 2011, 2012

Vypracovala: Mgr. Matilda Grešová

Obsah:

1. Charakteristika predmetu
2. Predpokladaný prínos Ruského jazyka
3. Časová koncepcia výchovy
4. Ciele predmetu
5. Obsah vzdelávania
6. Prehľad tematických celkov a odporúčaný počet hodín
7. Metódy a formy práce – stratégie vyučovania
8. Prierezové témy
9. Prepojenie s inými predmetmi

10. Učebné zdroje
11. Hodnotenie predmetu
12. Požiadavky na výstup

1. Charakteristika predmetu

Predmet ruský jazyk obsahovo je zameraný na poskytnutie základných predpokladov pre komunikáciu žiakov v rámci EÚ, prispieva k väčšej mobilite v osobnom živote, v ďalšom štúdiu a napokon uplatnením sa na trhu práce. Jednou z najdôležitejších tém je multikultúrna výchova žiakov. V praxi to znamená najmä sprostredkovanie takých hodnôt a utváranie takých názorov a postojov žiakov, ktoré sú potrebné na začlenenie sa do života nielen v Slovenskej republike, ale aj mimonášho štátu. Tolerancia, demokracia, asertívne správanie, identita a podobne by mali byť vlastnosti, ku ktorým by multikultúrna výchova mala smerovať. Počas štúdia podľa tohto programu sa žiak dostane z referenčného stupňa A1 a A2 (používateľ základného jazyka) na stupeň B1 až B2 (samostatný používateľ jazyka). V rámci vyučovacieho predmetu sa uplatňujú i medzi predmetové vzťahy. Využíva sa najmä kooperácia s dejepisom a geografiou, pretože poznanie cudzieho jazyka v sebe spája jazykové schopnosti a kompetencie s poznaním histórie krajiny a samozrejme jej geografiiu.

Kľúčovými kompetenciami v oblasti jazykovej prípravy sú:

porozumieť (počúvať, čítať), **hovoriť** (ústna interakcia, samostatný ústny prejav) a **písať**. Kľúčové kompetencie sú priamo ovplyvňované kvalitatívnymi aspektmi ako rozsah, presnosť, plynulosť, interakcia a spojitosť. V rámci predmetu ruský jazyk sa rozvíjajú všeobecné kompetencie, komunikačné jazykové kompetencie – jazykovú, sociolingvistickú a pragmatickú a komunikačné zručnosti – počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný a ústny prejav s dôrazom na rozvoj schopnosti čítať a písať v azbuke ako prvotnej kompetencie.

2. Predpokladaný prínos Ruského jazyka

Učenie sa cudzieho jazyka podporuje otvorenejší vzťah k ľuďom. Komunikácia a rozvoj kompetencií v jazyku podporujú mobilitu aj v rámci Európskej únie. Poznanie cudzieho jazyka otvára žiakom široké možnosti uplatnenia.

Počas vyučovacích hodín sa budú využívať rôzne formy, pri ktorých bude kladený dôraz na rozvoj komunikatívnych schopností. Táto komunikácia je založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať a tlmočiť myšlienky, pocity, skutočnosti a názory ústnou i písomnou formou.

Spôsobilosť ovládať cudzí jazyk si vyžaduje znalosť slovnej zásoby, poznanie funkčnej gramatiky a uvedomenie si hlavných typov verbálnej interakcie.

Naučiť žiakov vážiť si iné kultúry pri zachovaní vlastnej identity, naučiť ich žiť s druhými ľuďmi.

Rozvíjať poznanie o všeobecnú rozhladenosť v súčasnom svete.

- Rozvíjať v žiakovi tvorivý štýl života.
- Rozvíjať projektové myslenie k riešeniu komplexných problémov.
- Formovať osobnosť žiaka pri tvorbe hodnôt a vkusu.

3. Časová koncepcia výchovy

6.r.	1 hodina týždenne
7. r	1 hodiny týždenne
8. r.	2 hodiny týždenne
9. r.	2 hodiny týždenne

4. Ciele predmetu

1.Všeobecný cieľ:

Vzdelávanie v predmete podporuje sebadôveru žiaka. Vedie ho k osvojeniu si vedomostí a nadobudnutých kompetencií, čo mu umožňuje zaujať aktívne miesto v ekonomickom, sociálnom a kultúrnom živote. Pripravuje žiaka na to, aby sa stal schopným a zodpovedným občanom, aby sa aktívne podieľal na rozvoji spoločnosti. Vedie ho k vnímaniu cudzieho jazyka ako prostriedku na získavanie a odovzdávanie informácií, názorov a postojov. Pestuje v žiakovi vedomie jazykovej príslušnosti k danému etniku, pocit jazykovej príbuznosti a spolupatričnosti s inými etnikami. Vedie

žiaka k zvyšovaniu jazykovej kultúry. Zároveň ho vedie k zvládnutiu základných pravidiel medziľudskej komunikácie. V neposlednej rade vyučovací predmet buduje v žiakovi pozitívny vzťah k slovesným umeleckým dielam a rozvíja jeho emocionálne a estetické cítenie a vnímanie.

2.Špecifické ciele:

Jazykové vzdelávanie v cudzom jazyku na báze jednotlivých kompetencií vedie žiaka k tomu, aby vedel:

- Žiak pochopí potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku ako nikdy sa nekončiaci celoživotný proces
- v súlade s osvojovaním si lexikálnych jednotiek určených na produktívne a receptívne osvojenie základných gramatických javov nevyhnutných na komunikáciu, osvojovaných formou poučiek a vetných modelov, získať schopnosť porozumieť a tvoriť z gramatickej, pravopisnej a štylistickej stránky správne vety, dialógy a súvislé ústne prejavy
- naučiť sa azbuku a písať text v azbuke
- rozumieť textom čítaným a pri počúvaní zvukovej nahrávky
- rozumieť textom vzťahujúcim sa na žiakovu prácu
- zvládnuť väčšinu situácií, ktoré sa môžu vyskytnúť pri cestovaní
- komunikovať na témy týkajúce sa osobného života a záujmov
- začať, udržiavať a ukončiť rozhovor
- reagovať na repliky v situačnom dialógu
- prerozprávať príbeh alebo zápletku
- získanie zručností samostatne pracovať s učebnicou, riešiť úlohy v pracovnom zošite
- napísať súvislý text na témy, ktoré žiaka zaujímajú alebo ktoré sú mu známe
- napísať osobné listy opisujúce skúsenosti a dojmy
- vedome získať nové vedomosti a zručnosti.
- aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk
- vedieť odpovedať na otázky týkajúce sa tém jednotlivých lekcí
- rozvíjať u žiaka schopnosť spolupráce v triede, schopnosť pracovať vo dvojiciach a v skupinách
- prehlbovať a rozvíjať sebahodnotenie žiakov, fantáziu pri tvorbe situácií, replík, dotváraní textov a zapájania sa do jazykových hier

5. Obsah vzdelávania

Vyučovací proces pozostáva z opakovania a z preberania nového učiva vo vyváženom

pomere, ktorý zodpovedá potrebám žiakov, ich stratégiám učenia sa.

Dve etapy:

- **začiatočná** predstavuje základy sluchového vnímania ruskej reči, prostredníctvom aktívneho osvojovania si základných fonetických javov, slovnej zásoby a frekventovaných rečových konštrukcií rozvíjať ústnu reč a poslušnosť s porozumením. Okrem toho si žiaci osvoja základy techniky čítania, porozumenia čítaného textu a techniky písania. Prakticky si osvoja základné tvary slovies a funkciu pádov podstatných mien.

- **druhá etapa** predstavuje komplexný rozvoj rečových zručností v posluchu a čítaní, ústnom písomnom vyjadrovaní na základe jazykových javov (lexikálnych, gramatických, fonetických a pravopisných).

Prehľad tematických celkov a odporúčaný počet hodín

8. ročník (učebnica 6. ročník, lekcie 1. – 10.), 66 hod. ročne

Lekcia 1: Ahoj škola!	7.hod
Lekcia 2: Spomenieme si na leto.	7.hod.
Lekcia 3: V škole.	7.hod.
Lekcia 4: V rodine.	6.hod.
Lekcia 5: U nás doma.	4.hod.
Lekcia 6: V meste. Sankt Peterburg.	6.hod.
Lekcia 7: Choroby. U lekára.	8.hod.
Lekcia 8: Voľný čas. Záluby.	7.hod.

Lekcia 9: Máme radi prírodu.
Lekcia 10: V zime.
Písomné práce
Vyhodnotenie písomných prác

7.hod.
3.hod
2.hod.
2.hod.

7. Metódy a formy práce – stratégia vyučovania Výchovné a vzdelávacie stratégie

Rozšírenie komunikačných a sociálno-interakčných kompetencií

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- získať nové vedomosti a zručnosti
- dopĺňať si osvojené vedomosti
- rozvíjať zručnosti
- využívať vedomosti a zručnosti pre svoj ďalší rozvoj a reálny život
- pochopiť potrebu vzdelávania v cudzom jazyku
- pracovať v skupine, vo dvojiciach
- byť otvorení kultúrnej a etnickej rôznorodosti

Jazykové kompetencie

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- použiť slovnú zásobu nevyhnutnú na uspokojenie komunikačných potrieb
- použiť zvukové prostriedky jazyka
- poradiť si s osvojenou slovnou zásobou v každodennom konaní
- použiť osvojené slovné spojenia a výrazy
- použiť grafické štruktúry jazyka
- nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou

Sociolingvistické kompetencie

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- komunikovať v bežných spoločenských situáciách
- vyjadriť sa vo formálnom i neformálnom štýle
- rozvíjať spoločenskú konverzáciu
- uvedomiť si rozdiely v rôznych formách prejavu
- dodržiavať konvenciu slušnosti

Interkultúrne kompetencie

Výučba smeruje k tomu, aby si žiaci mohli:

- osvojiť interkultúrne vedomosti
- oboznámiť s cudzo-kultúrnymi hodnotami
- prijať cudzo-kultúrne elementy
- používať cudzo-kultúrne vedomosti

Pragmatické kompetencie

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- sformulovať svoje myšlienky v súlade s vyžadovanou stratégiou
- využívať jazykové prostriedky na získavanie informácií
- vyjadriť odmietnutie, túžbu, zámer, uspokojenie, záujem, prekvapenie, rozčarovanie, strach, súhlas, nesúhlas, pozdravenie, žiadosť, radosť
- vymieňať si a sprostredkovať informácie
- použiť výrazové prostriedky na začatie, udržanie a ukončenie rozhovoru

Komunikačné zručnosti

počúvanie:

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- porozumieť prejav ako celok (tému, hlavné myšlienky)
- porozumieť pokynom informačného charakteru
- pochopiť vety, výrazy a slová
- rozoznať konkrétne komunikačné situácie
- pochopiť podstatné informácie z autentických rozhlasových a televíznych správ, informácie z autentických dialógov

- pochopiť zmysle jazykového prejavu cudzinca
- porozumieť prejavom naratívneho charakteru
- porozumieť prejavu informatívneho charakteru

Čítanie:

- výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:
- vyhľadať konkrétne informácie
- rozumieť bežným tabuľiam, nápisom, označeniam
- vyhľadať základné a rozširujúce informácie
- porozumieť korešpondenčné listy
- meniť stratégiu čítania podľa typu textu a účelu čítania
- čítať texty informatívneho charakteru (a následne im porozumieť)
- rozumieť textom a článkom z tlače, ukážkam z literárnych textov
- spracovať text (osnova, ...)
- analyzovať text

Písanie:

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- tvoriť písomný prejav (určenie témy, získanie informácií, tvorba osnovy, konceptu a čistopisu)
- písať jednoduchú korešpondenciu
- ovládať jazykové formy
- využívať jazykové prostriedky
- analyzovať text z obsahového a formálneho hľadiska
- vytvoriť praktické písomnosti: životopis, oznámenie, pozvánku, ...
- opísať osoby, zvieratá alebo veci
- jednoduchým spôsobom opísať udalosti, činnosti a skúsenosti
- napísať jednoduchý text na základe vizuálneho podnetu

Hovorenie:

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- vyjadriť svoje myšlienky, názory a postoje
- začať, viesť a ukončiť komunikáciu
- plynule a zrozumiteľne komunikovať
- použiť vhodné jazykové a mimojazykové prostriedky
- reagovať na počutý text odpoveďou i otázkou
- orientovať sa v danej komunikačnej situácii
- jednoduchými vetami opísať seba, svoju rodinu, iných ľudí, spôsob života a ich činnosť v škole
- uplatniť logickú nadväznosť
- tvoriť ústny prejav
- rozširovať si aktívnu slovnú zásobu a používať mimojazykové prostriedky

Stratégia vyučovania:

Prvou podmienkou komunikácie je komunikatívna situácia

Druhou je jednoznačná identifikácia reči

Tretou je sémantizácia reči(lexikálne jednotky, aj gramatické javy treba znázorňovať a nacvičovať v reálnych situáciách, nie izolovane)

Štvrtou je vhodná motivácia (je vhodné striedať činnosti, témy precvičovať v reálnych situáciách)

Piatou je vyučovanie kontrastným spôsobom

Vo vyučovacom predmete sa využívajú rôzne vyučovacie metódy a postupy, ktoré:

- vedú žiaka k osvojeniu si cudzieho jazyka
- rozširujú žiakove komunikačné zručnosti
- umocňujú u žiaka jeho vnímanie, pozornosť a myslenie

- dosahujú cieľ aj prostredníctvom vlastného objavovania
- pomáhajú dotvárať a korigovať názory študentov
- stimulujú žiaka k učeniu
- vedú ho k dosiahnutiu cieľov
- prispievajú k možnosti žiakovho uplatnenia v praxi, po ukončení stredoškolského štúdia

Metódy a postupy:

1. motivačné: motivačný rozhovor, didaktické hry
2. expozičné: výklad, vysvetľovanie, prednášky, prezentácia, práca s ukážkami
3. fixačné: skupinová diskusia, diskusia, rozprávanie, polemika
4. rozvíjajúce spôsobilosti pri práci s IKT: využitie internetu na získavanie informácií, práca s internetovými jazykovými príručkami
5. rozvíjajúce spôsobilosti vedúce k iniciatívnosti a podnikavosti: medzi predmetové projekty, kooperatívne učenie

Formy práce:

Frontálna výučba, skupinová práca žiakov (prezentácia, dialógy na danú tému, ...), individuálna práca žiakov (rôzne formy výstupu podľa témy – ústny prejav, písomná práca),

práca s knihou, práca s doplnkovým textom, analýzy ukážok (písomných, akustických, DVD), práca v jazykovej učebni, práca s IKT.

8. Prierezové témy

Multikultúrna výchova - multikultúrna spoločnosť, cestovanie, krajina, ktorej jazyk sa učím, vzťahy medzi ľuďmi, zamestnanie

Mediálna výchova - masmédiá, komunikácia a jej formy, práce s rôznymi zdrojmi informácií

Osobný a sociálny rozvoj - sebahodnotenie, silné a slabé stránky, hranie rolí, zážitkové učovanie

Environmentálna výchova - človek a príroda, veda a technika, vzdelanie a vzdelávanie

Ochrana zdravia - šport, ľudské telo, zdravie, stravovanie, voľný čas, záľuby, mládež a svet

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

9. Prepojenie s inými predmetmi

- geografia, dejepis, biológia, výtvarná výchova, etická výchova, informatika,...

10. Učebné zdroje

Učebné zdroje sa využívajú na vytváranie presnejších predstáv, pojmov. Sú zdrojom informácií, sú cestou k motivácii, k upevňovaniu osvojených vedomostí, zručností a názorov. Plnia rôzne funkcie (motivačnú, spätnoväzbovú, informačnú, precvičovaciu, aplikačnú a kontrolnú)

1. auditívne: CD, počítačový program vizuálne: učebnica, knihy, časopisy, doplnkový text, literárne ukážky, fotografie, prezentácia
2. audiovizuálne: DVD
3. kombinované: multimédiá

Odborná literatúra:

učebnice ruského jazyka pre 5.r., 6. r.

1. slovníky
2. textový materiál z rôznych zdrojov: časopisy, internet, literárne ukážky

Didaktická technika a materiálne výučbové prostriedky:

Počítač, CD - prehrávač, dataprojektor.

Obrazový materiál, textový materiál, posluchové nahrávky, DVD, CD.

11. Hodnotenie predmetu Ruský jazyk – druhý cudzí jazyk

Hodnotenie a klasifikácia prebieha v súlade s Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

V procese hodnotenia učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje práva dieťaťa a humánne sa správa voči žiakovi. Predmetom hodnotenia vo výchovno-vzdelávacom procese sú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacom predmete v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu Ruský jazyk sú:

- a) známky alebo slovné hodnotenie za ústne odpovede
- b) známky alebo slovné hodnotenie za písomné práce, didaktické testy, praktické práce
- c) posúdenie prejavov žiaka podľa čl. 1 ods. 8.

Kritériá hodnotenia žiaka v predmete ruský jazyk

Hodnotenie a klasifikácia v ruskom jazyku sleduje základné všeobecné a komunikačné kompetencie, ktoré sa prejavujú vo využívaní základných komunikačných zručností: čítanie, písanie, počúvanie, samostatný ústny prejav a rozhovory. Pri hodnotení v predmete ruský jazyk ako druhý výberový jazyk sa berú do úvahy tieto aspekty: obsahová primeranosť, plynulosť čítania, zvládnutie slovnej zásoby, jazyková správnosť a štruktúra odpovede.

Hodnotenie žiaka zahŕňa nasledovné formy a metódy overovania požiadaviek na jeho vedomosti a zručnosti:

- písomné – písomné ovládanie azbuky, bleskovky zo slovnej zásoby, kontrolné práce
- ústne – primeraný rozhovor, opis obrázka, reprodukcia textu
- schopnosť komunikácie a spolupráce pri riešení úloh v skupine
- pripravenosť a záujem o predmet

Hodnotenie ústneho skúšania žiaka

Žiak dosiahne:

Stupeň v ý b o r n ý (1), ak:

- ovláda obsahový a výkonový štandard aspoň na 90%
- primerane reaguje na podnet, nachádza súvislosti so zadanou témou
- k splneniu úlohy pristupuje aktívne a tvorivo
- používa správne jazykové prostriedky a téme primeranú slovnú zásobu
- jeho prejav je zrozumiteľný, výslovnosť a intonácia sú jasné, prirodzené a zrozumiteľné
- výpoveď je takmer gramaticky správna

Stupeň ch v á l i t e b n ý (2), ak:

- ovláda obsahový a výkonový štandard aspoň na 75%
- primerane reaguje na podnet a správne interpretuje zadanú úlohu
- používa takmer vždy primeranú slovnú zásobu a správne jazykové prostriedky
- prejav prerušuje len zriedkavo kratšími prestávkami, ktoré sú spôsobené menšími jazykovými nedostatkami
- ojedinelé gramatické chyby žiaka neovplyvňujú zrozumiteľnosť prejavu

Stupeň d o b r ý (3), ak:

- ovláda obsahový a výkonový štandard aspoň na 50%
- žiak reaguje na podnet, jeho prejav je zväčša súvislý a jasný
- používa zväčša téme primeranú slovnú zásobu, nedostatky v používaní jazykových prostriedkov nebránia porozumeniu
- plynulosť a zrozumiteľnosť prejavu sťažujú častejšie krátke prestávky, žiak je schopný reagovať na otázky a impulzy učiteľa
- slovná zásoba je primeraná, žiak používa aj nesprávne výrazy a chýbajúce výrazy dokáže len sporadicky opísať
- gramatické chyby nesťažujú zrozumiteľnosť prejavu

Stupeň d o s t a t o č n ý (4), ak:

- ovláda obsahový a výkonový štandard aspoň na 25%
- žiak interpretuje zadanú úlohu len s pomocou učiteľa, prejav je nesúvislý a výpovede nie sú celkom jasné
- má obmedzenú slovnú zásobu, používa často nesprávne jazykové prostriedky
- reaguje len krátkymi odpoveďami na otázky učiteľa
- slovná zásoba je jednoduchá, ale stále primeraná zadanej téme
- časté gramatické chyby čiastočne ovplyvňujú zrozumiteľnosť prejavu

Stupeň nedostatočný (5), ak:

- ovláda obsahový a výkonový štandard na menej ako 25%
- žiak nie je schopný reagovať na podnet, svoje myšlienky nedokáže vyjadriť ani pomocou učiteľa
- používa nevhodnú slovnú zásobu, nie je schopný vyjadriť sa samostatne a súvislo
- prejav je veľmi krátky, výpovede sú väčšinou nezrozumiteľné, žiak nevie odpovedať na otázky
- neadekvátne a chýbajúca slovná zásoba bráni porozumeniu
- množstvo gramatických chýb znemožňuje porozumenie

Hodnotenie písomného skúšania žiaka

Jednotlivé formy písomného skúšania slúžia na overenie osvojených vedomostí a zručností žiaka, pričom sa vychádza zo stanovených vzdelávacích výstupov v témach jednotlivých tematických celkov.

Jednotlivé úlohy v testoch, previerkach zo slovnej zásoby a písomných prácach sa bodujú a následne percentuálne vyhodnocujú.

Po prebratí polročného a celoročného učiva sú vedomosti žiaka overované a hodnotené písomným testom. Základný test by mal obsahovať:

- úlohy k slovnej zásobe
- gramatická produkcia- žiaci tvoria časť odpovede sami
- rozpoznávanie gramatických javov – voľba odpovede
- čítanie s porozumením

Žiak je hodnotený podľa nasledovnej škály:

Hodnotenie

Výborný (1)	100% - 90%		
Chváľitebný (2)	89% - 75%		
		Dobrý (3)	74% - 50%
Dostatočný (4)	49% - 25%		
Nedostatočný (5)	24% - 0%		

Žiakov so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole a žiakov so ŠVVP sa hodnotia s prihliadnutím na ich špecifické poruchy učenia.

Pri určení metód a foriem hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením sa riadime odporúčaniami poradenského zariadenia rezortu školstva.

Pri hodnotení učebných výsledkov rešpektujeme psychický a fyzický zdravotný stav žiaka, druh a stupeň zdravotného znevýhodnenia, ak má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v príslušnom predmete. Učebné výsledky žiaka posudzujeme objektívne a primerane náročne, pričom prihliadame aj na jeho vynaložené úsilie, svedomitosť, individuálne schopnosti, záujmy a na predpoklady jeho ďalšieho vzdelávania po ukončení povinnej školskej dochádzky. Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka kladieme dôraz na jeho individuálne schopnosti, ktoré sú základom jeho pracovnej a sociálnej integrácie.

12. Požiadavky na výstup

Žiak:

- dokáže nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že použije najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: dokáže pozdraviť aj rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať, ospravedlniť sa, atď.
- dokáže komunikovať jednoduchým spôsobom za predpokladu, že jeho partner v komunikácii je pripravený zopakovať alebo preformulovať svoju výpoveď pri pomalšom tempe reči, a že mu pomôže sformulovať, čo sa pokúša povedať,
- dokáže klásť a odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho základných potrieb
- vie známe témy, používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho ako sa má

- vie predstaviť seba a iných a reaguje, keď ho predstavujú
- rozumie každodenným výrazom, ktoré sú zamerané na uspokojenie jednoduchých konkrétnych komunikačných potrieb a vie reagovať na jednoduché informácie, ktoré sa dozvie
- rozumie otázkam a pokynom, jednoduchému opisu cesty, vie niekoho o niečo požiadať
- dokáže napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu

- dokáže napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom kde žijú a čo robia
- rozumie známym menám, názvom, slovám a veľmi jednoduchým vetám, napríklad na oznámeniach a plagátoch alebo v katalógoch, na pohľadniciach
- dokáže rozoznať známe slová a najzákladnejšie slovné spojenia týkajúce sa jeho samého, jeho rodiny a bezprostredného konkrétneho okolia, keď ľudia hovoria pomaly a jasne
- rozumie, ak sa hovorí veľmi pomaly a pozorne, a ak dlhšie pauzy poskytujú čas na pochopenie zmyslu
- rozumie jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a dokáže porozumieť krátkemu jednoduchému popisu cesty
- má základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie
- si uvedomuje viacvýznamovosť slov
- má osvojené ustálené spojenia
- vie používať dvojjazyčné a výkladové slovníky
- vie používať želacie a opytovacie vety
- vie použiť správny slovosled vo vetách
- vie používať neurčitkové a predložkové väzby
- vie nadviazať priateľstvo
- rozvíja si logické myslenie
- rozvíja si multikulturálne vzťahy
- naučí sa prvé a druhé časovanie
- osvojí si slovesá so zmenou kmeňovej spoluhlásky
- vie používať prítomný, minulý, budúci čas, jednoduchý budúci čas
- osvojí si skloňovanie podstatných mien
- osvojí si koncovky prídavných mien

5. Obsahový a výkonový štandard RUJ pre 6. -9. ročník

Obsah vyučovania tvoria potenciálne zložky, ktoré sa podstatne podieľajú na dosahovaní vytýčeného cieľa – adekvátnej úrovne cudzojazyčnej komunikatívnej kompetencie.

Vyučovanie ruského jazyka na základnej škole sa delí na dve etapy:

- prvé dva roky tvoria začiatočnú etapu, ďalšie nasledujúce mierne pokročilú etapu učenia sa jazyka. Úlohou začiatočnej etapy je dať žiakom základy sluchového vnímania ruskej reči. Prostredníctvom aktívneho osvojenia si základných fonetických javov, slovnej zásoby a frekventovaných rečových konštrukcií rozvíjať ústnu reč a posluch s porozumením. Okrem toho si žiaci osvoja základy techniky čítania, porozumenia čítaného textu a techniky písania. Prakticky si osvoja základné tvary sloves a funkciu pádov podstatných mien.
- úlohou druhej etapy je komplexný rozvoj rečových zručností v posluchu a čítaní, ústnom písomnom vyjadrovaní na základe jazykových javov (lexikálnych, gramatických, fonetických a pravopisných).

Rozdelenie obsahu do ročníkov v základnej škole

6. ročník

1. Predzabukové obdobie

Ciele:

- žiaci si hravým spôsobom osvojujú základné fonetické a grafické javy ruského jazyka a rečové zručnosti: počúvať s porozumením jednoduché ruské texty, dorozumievať sa po rusky vo vymedzenom okruhu rečových situácií.

Slovná zásoba

Žiak si v predzabukovom období osvojí aktívne asi 60 slov a slovných spojení z tematických okruhov škola, rodina, hračky, receptívne asi 20 slov a výrazov zo školskej terminológie.

Obsah:

Predzabukové obdobie

- 1.1. V škole, v triede
- 1.2. Rodina

2. Azbukové obdobie

Ciele:

- žiaci sa učia čítať s porozumením jednoduché ruské texty a písať azbukou. Učia sa imitovať ruskú výslovnosť a intonáciu, osvojujú si tlačенú a písанú azbuku a základné pravidlá čítania a písania.

ŠPECIFIKÁCIA OBSAHU

Rečové zručnosti

Posluch

Žiaci sa učia:

- rozlišovať sluchom fonologické protiklady a odlišnosti ruskej výslovnosti
- rozumieť základným ruským pokynom a inštrukciám učiteľa a správne na ne reagovať vstan(-te), sadis – sadites, povtoraj(-te), slušaj(-te), otkrojte ucebnik a pod.
- počúvať s porozumením rozprávanie učiteľa o jednoduchom deji, znázornenom obrázkami
- počúvať s porozumením krátke ruské rozprávky a poviedky, jednoduché hádanky básnicky, riekanky v spomalenom tempe reči

Vedieť:

- povedať stručný obsah počutého textu v materinskom jazyku

Ústny prejav

Žiaci si osvoja:

- pozdravy: Zdravstvuj(-te), Do svidania!
- zdvorilostné výrazy: spasibo, požalujsta

Žiaci by mali vedieť:

- reagovať na rečové modely typu: Kak tebja zovut? Mena zovut..... –Što eto? – Eto kukla. – Kto eto? – Eto Ivan.
- reagovať a obmieňať dialógy typu: Gde tvoja ručka? – Na stole. – U tebja jest sobaka? Da jest. (Net.)
- jednoduchými vetami opísať dej podľa obrázku
- vyjadriť jednoduchú prosbu a vďaku, pozdrav a oslovenie
- používať osvojené slová a slovné spojenia v dialogickej reči, v prirodzených i navodených rečových situáciách

Čítanie

Žiaci by mali vedieť:

- čítať malé i veľké písmená tlačenej a písanej azbuky
- čítať so správnou výslovnosťou, prízvukom a intonáciou slova, jednoduché vety a jednoduchý súvislý text so známou slovnou zásobou
- pravidlá čítania koncoviek – ogo, - ego .

Písomný prejav

Žiaci by mali vedieť:

- písať malé i veľké písmená azbuky, správne ich spájať
- správne odpisovať a prepisovať slová a jednoduché vety
- správne prepísať text písaný tlačenu azbukou

Jazykové prostriedky

Ciele:

Výslovnosť

Žiaci si osvoja:

- neprízvučné o, prízvučné ja
- samohláska i zmäkčuje výslovnosť predchádzajúcej spoluhlásky
- prízvučné a neprízvučné e
- výslovnosť nepárových spoluhlások č, šč - mäkko
- výslovnosť ž - tvrdo
- výslovnosť tvrdých a mäkkých párových spoluhlások l – l', d - d', n – ň, m – m, v – v, f – f, s – š, z – ž, r – r
- výslovnosť samohlásky y
- j na začiatku slova
- pravidlá čítania písmen ja, je, jo, ju, mäkký znak, v slovách vo všetkých polohách
- čítanie koncovky - tsja, (nравitsja)
- čítanie spoluhlásky na konci slova
- čítanie slov što, zdravstvujite, sevodnja, požalujsta

- správnu intonáciu jednoduchej oznamovacej a opytovacej vety s opytovacím slovom a bez opytovacieho slova
- Žiaci by mali vedieť:
- sluchom rozlišovať prízvučné a neprízvučné slabiky a rozdiely vo výslovnosti jednotlivých hlások v porovnaní s materinským jazykom
- aktívne osvojené slová vyslovovať so správnym prízvukom a redukciami neprízvučných slabík
- poradie azbuky

Slovná zásoba

Žiaci si osvoja:

- základné a radové číslovky od 1 do 12, názvy dní a mesiacov
- vyhľadávanie neznámych slov v lekciovom slovníku učebnice
- používanie jednoduchých tvarov rozkazovacieho spôsobu typu vozmi, skaži, daj v konštrukciách na vyjadrenie prosby
- používanie konštrukcií na pobádanie k spoločnej činnosti typu davaj , pojdom
- vyjadrenie záporu slovom net a časticou ne

Gramatika

Žiaci si osvoja tieto javy:

Podstatné mená

- genitív jednotného čísla podstatných mien s konštrukciou u mena net (cevo)
- akuzatív jednotného čísla podstatných mien na otázku kuda? s predložkami v, na (v školu, na stadijon)
- lokál jednotného čísla podstatných mien vo význame miesta (na stole)
- lexikálne ostatné pády podstatných mien v rámci syntaktických štruktúr v rečových modeloch

Prídavné mená

- nominatív a akuzatív jednotného čísla prídavných mien typu novyj, novaja
- lexikálne ostatné pády prídavných mien v rámci syntaktických štruktúr v rečových modeloch

Zámená

- ukazovacie zámená eto, eta, etot v nominatíve a lokále jednotného čísla (v etom dome)
- ostatné pády lexikálne v rámci syntaktických štruktúr v rečových modeloch

Číslovky

- používanie základných čísloviek 1 – 12 s podstatným menom a čísloviek 5 – 10 s podstatným menom

Slovesá

- tvary sloviess v prítomnom čase
- tvary minulého a budúceho času nedokonavých sloviess typu pisál, -a, - i, ja budu pisát' a slovesa byt
- tvary 1. a 2. osoby jednotného čísla prítomného času sloviess ljubiť, chotel

Grafika a pravopis

Žiaci si osvoja:

- pravopis písania slabík gi, ki, chi
- mäkký znak
- pravopis zápornej častice pri slovesách

Žiaci by mali vedieť:

- čítať tlačenu a písanu azbuku
- písať malé i veľké písmená písanej azbuky
- graficky vyjadriť mäkkosť spoluhlások (dada, ploščad, brjuki, sem, pismo)
- graficky vyjadriť j v rôznych polohách: ja, moja, tvoj

Obsah:

6. ročník (učebnica 6. ročník, lekcie 1. – 11.), 33 hod. ročne

1. Azbuka, a, o, k, m, t, obrátené e, n, ja
2. Doma, d, p, i, u
3. Rieka, v, e, l, r

- 2. 4. V izbe, b, z, s, g
- 2. 5. Mesto, c, f, jery, mäkký znak
- 2. 6. V obchode, jo, ju, j
- 2. 7. Na hodine, č, šč, ž, š
- 2. 8. Na klzisku, ch, tvrdý znak
- 2. 9. Abeceda, Ján – list
- 2.10. Opakovacia lekcia
- 2.11. Písomné práce 2.hod.
- 2.12. Vyhodnotenie písomných prác 2.hod

7. ročník:

3.Poazbukové obdobie

Ciele:

V tomto ročníku sa končí začiatočná etapa vyučovania ruského jazyka. Komunikatívny cieľ vyučovania ruštiny sa realizuje v ďalšom rozvíjaní posluhu a čítania s porozumením, v ústnom a písomnom vyjadrovaní na základe osvojenej slovnej zásoby, lexikálne osvojených gramatických poznatkov.

ŠPECIFIKÁCIA OBSAHU

Rečové zručnosti

Posluch

Žiaci si upevňujú rozlišovanie základných melodických celkov a fonologických protikladov – spájanie zvukovej stránky so stránkou významovou.

Žiaci sa naučia rozumieť súvislým prejavom učiteľa, v rámci známych tém i s malým počtom neznámych slov, ktorých význam možno odhadnúť z kontextu.

Ústny prejav

Žiaci sa naučia:

- klásť otázky k bežným situáciám v triede a odpovedať na ne
- odpovedať na otázky a tvoriť otázky k textu
- obmieniať dialógy na základe daných tém a slovných okruhov
- vedieť foneticky správne a výrazne recitovať jednu – dve básne, spievať niekoľko piesní

Čítanie

Žiaci si osvoja:

- hlasné a tiché čítanie s porozumením
- čítať ruské texty s menším počtom neznámych slov, ktorých význam možno odhadnúť z kontextu alebo vyhľadať v abecednom prekladovom slovníku

Písomný prejav

Žiaci si osvoja a upevnia:

- správne návyky písania azbukou, osobitnú pozornosť treba venovať správne napájaniu jednotlivých písmen azbuky
- písomne odpovedať na otázky a tvoriť otázky
- napísať krátky pozdrav, blahoželanie k sviatkom
- písať adresy na listy do Ruska
- písať úlohy v PZ

Jazykové prostriedky

Výslovnosť

Žiaci si osvoja a upevnia:

- správnu výslovnosť nových slov so zreteľom na výslovnosť spoluhlások, na prízvuk a redukciu neprízvučných slabík
- intonáciu ruskej oznamovacej a opytovacej vety na imitatívnom (napodobovanie)základe
- výslovnosť v slove ténnis a gymnástika

Slovná zásoba

Žiaci si osvoja:

- ďalšie nové slová a slovné spojenia na témy uvedené v obsahu
- správne používať slovesá a spojenie typu: idti – jechat a spojenie typu: idjot doždž
- základné číslovky do 1000
- ďalšie frázy spoločenského styku typu: skažite požalujsta... prostite požalujsta....

dajte mne požalujsta..... pojďom.....

- názvy mesiacov na vyjadrovanie dátumu na otázku: Kakoje cegodna číslo?
- návyk práce s abecedným prekladovým slovníkom učebnice

Gramatika

Podstatné mená

Naučiť sa používať:

- genitív vo väzbách vyjadrujúcich – zápor: u mena net karandaša....
- miestne údaje s predložkami: s, iz: Ja idu s pocty, (iz teatra)
- datív vo väzbách typu: napisať bratu, my chodili po ulicam
- akuzatív vo väzbe s predložkami na, v vo význame smeru pohybu: idti v klass, vo väzbách vyjadrujúcich určenie času a miesta: Ja vernus v ponedelnik. Ja jedu v gorod (na stadion)
- lokál v konštrukciách vyjadrujúcich predmet, o ktorom hovoríme: My govorim o sestre.
- inštrumentál v predložkových konštrukciách: s (so): guljat s otcom

Prídavné mená

Osvojiť si:

- Kakój? Kakája? Kakóe? Kakíje?

Zámená

Osvojiť si:

- najčastejšie používané pády osobných zámen: ja, mena, mne, so mnoj, lexikálne vo vetách

Číslovky

Vedieť počítať do 100, osvojiť si väzby základných čísloviek s počítaným predmetom

Príslovky

Osvojiť si:

- tvorbu prísloviek: napr. utro – utrom, noč – nočju
- tvorbu prísloviek: vesná – vesnoj, léta – létam, óseň – óseňju, zimá - zimój

Slovesá

Osvojiť si:

- neurčitok sloviess v slovníku
- koncovky sloviess: napr. ja idu, ja jédu, ja govorjú, ja igráju
- koncovky sloviess: napr. my idom, my jédem, my govorím, my vídim
- koncovky sloviess: napr. ty idoš, ty jédeš, ty govoríš, ty vídiš
- koncovky sloviess: napr. vy idote, vy jédete, vy govoríte, vy vídite
- koncovky sloviess: napr. on pridot, on jédet, on govorít, on ljubit
- koncovky sloviess: napr. oní idút, oní jédut, oní pajút, oní dělajut, oní kričát, oní účat, oní govorját, oní ljúbjat
- katáťsa na lýžach,...
- časovať sloveso chotét'
- po ž, š, č, šč sa píše a, u
- prítomný čas – prvé a druhé časovanie
- používanie sloviess idtí a jéchať na
- minulý čas: napr. on délal, on zanimálsja,...
- používanie sloviess znať a umét'
- budúci čas: napr. ja búdu otdychát',...

S k l a d b a

Osvojiť si:

- vetné štruktúry so slovnými spojeniami s odlišnou väzbou ako v slovenskom jazyku typu: u mena bolit golova. U nego jest sobaka. Mne vosem let.
- vetné štruktúry vedľajších viet typu: Skažite požalujsta, gde zdes škola?.
- tvoriť vety s viacnásobnými vetnými členmi so spojkami i, a

Grafika a pravopis

Žiaci si osvoja:

- grafiku písmen azbuky
- pravopis nových slov

Obsah:

7. ročník (učebnica 5. ročník, lekcie 12. – 22.), 66 hod. ročne

3. 1. Lekcia 13: Mój deň.

3.hod.

3. 2. Lekcia 14: Čo robíme v škole.	3.hod.
3. 3. Lekcia 15: Ako pomáhaš doma?	4.hod.
3. 4. Lekcia 16: Viete počítať?	3.hod
3. 5. Lekcia 17: Ročné obdobie.	3.hod
3. 6. Lekcia 18: Čo hovoria žiaci na výstavku.	2.hod.
3. 7. Lekcia 19: Na exkurzii v Moskve.	4.hod
3. 8. Lekcia 20: V zdravom tele - zdravý duch.	3.hod
3. 9. Lekcia 21: Prázdniny.	3.hod
3. 10. Lekcia 22: Opakovacia lekcia.	2.hod
3. 11. Písomné práce	2.hod.
3. 12. Vyhodnotenie písomných prác	2.hod.

8. ročník:

4. Poazbukové obdobie

Ciele:

V tomto ročníku pokračuje ďalší rozvoj rečových zručností v posluhu a v čítaní, ústnom a písomnom vyjadrovaní na základe jazykových javov.

ŠPECIFIKÁCIA OBSAHU

Rečové zručnosti

Posluch

Žiaci si naďalej upevňujú rozlišovanie základných melodických celkov a fonologických protikladov – spájanie zvukovej stránky so stránkou významovou.

Žiaci na vyššej úrovni rozumejú súvislým prejavom učiteľa, v rámci známych tém i s malým počtom neznámych slov, ktorých význam možno odhadnúť z kontextu.

Ústny prejav

Žiaci sa naučia:

- klásť otázky k bežným situáciám v témach, ktoré sú uvedené v obsahu a odpovedať na ne
- odpovedať na otázky a tvoriť otázky k textu
- tvoriť dialógy na základe daných tém a slovných okruhov
- vedieť foneticky správne a výrazne recitovať niekoľko básní, spievať niekoľko piesní.

3. Čítanie

Žiaci si osvoja:

- čítať s porozumením ruské texty s prevažne známym jazykovým materiálom
- čítať i ruské texty obsahujúce neznáme slová, ktorých význam možno odhadnúť z kontextu alebo vyhľadať v abecednom prekladovom slovníku.

4. Písomný prejav

Žiaci si naďalej osvojujú a upevňujú:

- správne návyky písania azbukou, osobitnú pozornosť treba venovať správne napájaniu jednotlivých písmen azbuky
- sa naučia písomne vyjadriť hlavné myšlienky z jednoduchého vypočutého prejavu alebo prečítaného textu
- sa naučia samostatne s pomocou slovníka, gramatických tabuliek sformulovať vlastné myšlienky vo forme listu, pozdravu, blahoželaní,...
- písomne odpovedať na otázky a tvoriť otázky

Jazykové prostriedky

Výslovnosť

Žiaci si osvoja a upevnia:

- výslovnosť č-šč, ž-š, c
- mäkká a tvrdá výslovnosť párových spoluhlások, l-l', r-r', s-s', z-z'
- výslovnosť iz dóma - is školy, s otcom – z déreva, - so stolá, bez šápy – bes mámy
- zvukovú stránku ruského jazyka, prízvuk v rámci slova, rytmického taktu, vetný dôraz, rytmus, intonáciu rôznych typov viet

Slovná zásoba

Žiaci si osvoja:

- spôsoby tvorenia slov odvodením, skladaním, medzinárodne používanými slovami
- ďalšie nové slová a slovné spojenia na témy uvedené v obsahu

Gramatika

Žiaci budú vedieť aktívne používať morfológické a syntaktické javy potrebné na dosiahnutie požadovanej úrovne produktívnych rečových zručností.

Podstatné mená:

Skloňovanie:

- nominatív
- u, ot, s, so, do, bez, iz, dľa, pösle, ókolo +genitív
- k, po + datív
- vyjadriť časový úsek, akuzatív
- v, na, o, ob + lokál
- s, përed, nad, za, pod, méždu + inštrumentál
- nesklonné slovo etáž

Slovesá:

- 1. časovanie, prítomný čas čítať, risovať, nestí
- slovesá so zmenou kmeňovej spoluhlásky písať
- 2. časovanie, prítomný čas hovoriť, slýšať, chodiť
- minulý čas čítal, pil, á, o, i, nës,...
- budúci čas ja búdu čítať, ja pročitáju
- používať zvrätne častice s, sa
- časovať sloveso musieť
- zaujímať sa + inštrumentál
- časovať sloveso chotieť
- používať slovesá ísť, chodiť, jazdiť

Prídavné mená:

- tvoriť prídavné mená vesennaja, ee,...

Číslovky:

- 2,3,4 pártý, učeníká
- 5,6,100 part, učeníkóv
- neurčité mnógo, málo, nëskoľko

S k l a d b a

- pred 2,3,4 dňami, pred týždňom, pred mesiacom, pred rokom
- aptéka rabótaet s....do, aptéka otkrýta sdo

Grafika a pravopis

Žiaci si osvoja:

- pravopis slov a mien označujúcich národnosť
- pravopis a používanie zvrätných častíc

Obsah:

8. ročník (učebnica 6. ročník, lekcie 1. – 10.), 66 hod. ročne

4. 1. Lekcia	1: Ahoj škola!	7.hod.
4. 2. Lekcia	2. Spomenieme si na leto.	7.hod.
4. 3. Lekcia	3. V škole.	8.hod.
4. 4. Lekcia	4. V rodine.	6.hod.
4. 5. Lekcia	5. U nás doma.	4.hod.
4. 6. Lekcia	6. B meste. Petrohrad.	6.hod.
4. 7. Lekcia	7. Choroby. U lekára.	6.hod.
4. 8. Lekcia	8. Voľný čas. Záluby.	7.hod.
4. 9. Lekcia	9. Máme radi prírodu.	7.hod.
4.10. Lekcia	10. V zime.	4.hod.
4.11.	Písomné práce	2.hod.
4.12.	Vyhodnotenie písomných prác	2.hod.

9. ročník:

5. Poazbukové obdobie

Ciele:

V tomto ročníku naďalej pokračuje rozvoj rečových zručností v posluchu a v čítaní, ústnom a písomnom vyjadrovaní na základe jazykových javov.

ŠPECIFIKÁCIA OBSAHU

Rečové zručnosti

Posluch

Žiaci si naďalej upevňujú rozlišovanie základných melodických celkov a fonologických protikladov – spájanie zvukovej stránky so stránkou významovou.

Žiaci na vyššej úrovni rozumejú súvislým prejavom učiteľa, v rámci známych tém i s malým počtom neznámych slov, ktorých význam možno odhadnúť z kontextu.

- žiaci vedia porozumieť pokynom informačného charakteru
- žiaci vedia rozoznať konkrétne komunikačné situácie
- žiaci vedia rozlíšiť v texte základné a rozširujúce informácie
- vedia odhadnúť z kontextu význam neznámych slov

Ústny prejav

Žiaci sa naučia:

- orientovať sa v danej komunikačnej situácii
- začať, viesť a ukončiť komunikáciu
- reagovať na počutý text odpoveďou i otázkou
- uplatniť logickú nadväznosť
- tvoriť ústny prejav
- klásť otázky k bežným situáciám v témach, ktoré sú uvedené v obsahu a odpovedať na ne
- odpovedať na otázky a tvoriť otázky k textu
- vedieť foneticky správne a výrazne recitovať niekoľko básní, spievať niekoľko piesní
- vedia zostaviť krátke rozprávanie

Čítanie

Žiaci si osvoja:

- čítanie so správnou výslovnosťou, prízvukom a intonáciou
- vyhľadať konkrétne informácie
- rozumieť ukážkam z literárnych textov
- rozumieť bežným tabuliam, nápisom
- spracovať text
- analyzovať text
- čítať s porozumením ruské texty s prevažne známym jazykovým materiálom
- čítať i ruské texty obsahujúce neznáme slová, ktorých význam možno odhadnúť z kontextu alebo vyhľadať v abecednom prekladovom slovníku.
- žiaci vedia vyhľadať relevantné informácie z obrázkov, grafov, tabuliek, ktoré sprevádzajú písaný text

Písomný prejav

Žiaci si naďalej osvojujú a upevňujú:

- správne návyky písania azbukou, osobitnú pozornosť treba venovať správne napájaniu jednotlivých písmen azbuky
- sa naučia písomne vyjadriť hlavné myšlienky z jednoduchého vypočutého prejavu alebo prečítaného textu
- sa naučia samostatne s pomocou slovníka, gramatických tabuliek sformulovať vlastné myšlienky vo forme listu, pozdravu, blahoželaní,...
- písomne odpovedať na otázky a tvoriť otázky
- žiaci vedia vyplniť jednoduchý formulár

Jazykové prostriedky

Výslovnosť

Žiaci si osvoja a upevnia:

- výslovnosť -ogo, -ego, -ov,-v, spoluhlások po -i, jery, spoluhlásky „č, c, r-ř, s,
- zvukovú stránku ruského jazyka, prízvuk v rámci slova, rytmického taktu, vetný dôraz, rytmus, intonáciu rôznych typov viet

Slovná zásoba

Žiaci si osvoja:

- spôsoby tvorenia slov odvodzovaním, skladaním, medzinárodne používanými slovami
- ďalšie nové slová a slovné spojenia na témy uvedené v obsahu

Gramatika

Žiaci budú vedieť aktívne používať morfológické a syntaktické javy potrebné na dosiahnutie požadovanej úrovne produktívnych rečových zručností.

Podstatné mená:

Skloňovanie:

- všetky pády, mužský, stredný, ženský rod, jednotné a množné číslo
- nesklonné typu metró, kinó, paľtó,...

Slovesá:

- dať – dávať, položiť – postaviť – povestiť, sprosť, odeváť – nadeváť – odeváťcja, odieť, lskáť, čistiť, stať,
- 1. časovanie, prítomný čas čítať, risovať, nestí
- slovesá so zmenou kmeňovej spoluhlásky písať
- 2. časovanie, prítomný čas govoríť, slýšať, chodiť
- minulé čas risoval, á, o, i, věz,...
- budúci čas ja budú peť

Prídavné mená:

- tvoriť prídavné mená typu vesénij, létnij, sínij – sínego,...

Číslovky:

100 -1 000, 1 000 000, 1 000 000 000

- dátum

Ustálené spojenia:

- potrebujem, potrebuješ, ...potrebujú
- Daj na stól vázu! – Daj si kabát na vešiak.
- každý pondelok, každý víkend(cez víkend)
- to nie je pošta, ale obchod,...
- Prijátneho appetítu!, Sčastlívogo putí!

Grafika a pravopis

Žiaci si osvoja:

- pravopis slov označujúcich svetové strany
- pravopis čísloviek

Obsah:

9. ročník (učebnica 6. ročník, lekcie 11. – 20.), 66 hod. ročne

5. 1. Lekcia 11. Opakovacia hodina.	7.hod
5. 2 Lekcia 12: V obchode.	7.hod.
5. 3 Lekcia 13: Doprava.	7.hod.
5. 4. Lekcia 14: Dobrú chuť!.	6.hod.
5. 5. Lekcia 15: Na jeseň.	4.hod.
5. 6. Lekcia 16: Stretnutie s oblečením.	6.hod.
5. 7. Lekcia 17: Máme záľubu v športe.	8.hod.
5. 8. Lekcia 18: Na návšteve na dedine.	7.hod.
5. 9. Lekcia 19: Zvláštna hodina geografie.	7.hod.
5.10. Lekcia 20: Opakovacia hodina.	3.hod
5.11 Písomné práce	2.hod.
5.12. Vyhodnotenie písomných prác	2.hod.

Človek a príroda

Fyzika

Názov predmetu		Fyzika				
Rozsah výučby						
	Ročník	6.	7.	8.	9.	Spolu
	Štátny vzdelávací program	1	1	1	1	4
	Školský vzdelávací program	1	0	1	0	2
	Spolu	2	1	2	1	6
Stupeň vzdelania		nižšie sekundárne vzdelanie ISCED 2				
Forma štúdia		denná				
Vyučovacia jazyk		slovenský				

Vypracovala: Mgr. Ľubica Kováčová

1. CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU

Základnou charakteristikou predmetu je hľadanie zákonitých súvislostí medzi pozorovanými vlastnosťami prírodných objektov a javov, ktoré nás obklopujú v každodennom živote. Porozumenie podstate javov a procesov si vyžaduje interdisciplinárny prístup, a preto aj úzku spoluprácu s chémiou, biológiou, geografiou a matematikou. Okrem rozvíjania pozitívneho vzťahu k prírodným vedám sú prírodovedné poznatky interpretované aj ako neoddeliteľná a nezastupiteľná súčasť kultúry ľudstva.

V procese vzdelávania sa má žiakom sprostredkovať poznanie, že neexistujú bariéry medzi jednotlivými úrovňami organizácie prírody a odhaľovanie jej zákonitostí je možné len prostredníctvom koordinovanej spolupráce všetkých prírodovedných odborov s využitím prostriedkov IKT.

Formy aktívneho poznávania a systematického bádania vo fyzike sú si v metódach a prostriedkoch výskumnej činnosti príbuzné s ostatnými prírodovednými disciplínami. Žiaci preto budú mať čo najviac príležitostí na aktivitách osvojiť si vybrané (najčastejšie experimentálne) formy skúmania fyzikálnych javov. Každý žiak dostane také základy, ktoré z neho spravia prírodovedne gramotného jedinca tak, aby vedel robiť prírodovedné úsudky a vedel použiť získané vedomosti na efektívne riešenie problémov.

Pri výučbe je najväčšia pozornosť venovaná samostatnej práci žiakov – aktivitám, ktoré sú zamerané na činnosti vedúce ku konštrukcii nových poznatkov. Dôraz sa kladie aj na také formy práce, akými sú diskusia, brainstorming, vytváranie logických schém a pojmových máp a práca s informáciami. Okrem objavovania a osvojovania si nových poznatkov a rozvíjania kompetencií fyzikálne vzdelávanie poskytne žiakovi možnosť získania informácií o tom, ako súvisí rozvoj prírodných vied s rozvojom techniky, technológií a so spôsobom života spoločnosti.

Výučba fyziky v rámci prírodovedného vzdelávania má u žiakov prehĺbiť aj hodnotové a morálne aspekty výchovy, ku ktorým patria predovšetkým objektivita a pravdivosť poznania. To bude možné dosiahnuť slobodnou komunikáciou a nezávislou kontrolou spôsobu získavania dát alebo overovania hypotéz. Žiak prostredníctvom fyzikálneho vzdelávania získa vedomosti na pochopenie vedeckých ideí a postupov potrebných pre osobné rozhodnutia, na účasť v občianskych a kultúrnych záležitostiach. Získa schopnosť zmysluplne sa stavať k lokálnym a globálnym záležitostiam, ako zdravie, životné prostredie, nová technika, odpady a podobne. Žiak by mal byť schopný pochopiť kultúrne, spoločenské

a historické vplyvy na rozvoj vedy, uvažovať nad medzinárodnou povahou vedy a vzťahoch s technikou.

1. CIELE PREDMETU

Intelektuálna oblasť

- vedieť vysvetliť na primeranej úrovni prírodné javy v bezprostrednom okolí a vedieť navrhnúť metódy testovania hodnovernosti vysvetlení,
- rozvíjať schopnosti myslieť koncepcne, kreatívne, kriticky a analyticky,
- vedieť aplikovať logické postupy a kreativitu v skúmaní javov v bezprostrednom okolí,
- vedieť získavať, triediť, analyzovať a vyhodnocovať informácie z rozličných vedeckých a technologických informačných zdrojov,
- využívať informácie na riešenie problémov, efektívne rozhodnutia a pri rozličných činnostiach,
- vedieť rozlíšiť argumenty od osobných názorov, spoľahlivé od nespoľahlivých informácií,
- vedieť obhájiť vlastné rozhodnutia a postupy logickou argumentáciou založenou na dôkazoch,
- vedieť analyzovať vzájomné vzťahy medzi vedou, technikou a spoločnosťou.

Schopnosti a zručnosti

- porovnávať vlastnosti látok a telies pozorovaním aj pomocou meradiel fyzikálnych veličín,
- nájsť súvislosti medzi fyzikálnymi javmi a aplikovať ich v praxi,
- využívať každú príležitosť na rozvíjanie logického myslenia,
- vedieť pripraviť, uskutočniť aj vyhodnotiť jednoduchý fyzikálny experiment,
- dodržiavať pravidlá bezpečnosti práce počas experimentovania,
- trénovať schopnosť sústredene pracovať a trpezlivo sa dopracovať k výsledku,
- vynakladať na dosiahnutie cieľa maximálne úsilie a zvládať prípadný neúspech,
- zdokonaľovať sa v komunikácii so spolužiakmi, vedieť pracovať v skupinách,
- vedieť správne formulovať aj otázky aj odpovede, ale aj počúvať druhých. Dokázať obhájiť svoj názor a nehanbiť sa priznať vlastnú chybu
- riešiť problémové situácie,
- vedieť nájsť, získať a spracovať informácie z odbornej literatúry a iných zdrojov aj ich kriticky zhodnotiť z hľadiska ich správnosti, presnosti a spoľahlivosti.

Postojová oblasť

- naučiť žiakov pristupovať k riešeniu problémov,
- byť otvoreným k novým objavom, vedeckým a technickým informáciám,
- vzbudiť u žiakov záujem o prírodu, prírodné vedy a svet techniky,
- snažiť sa pochopiť fyzikálne zákony a využívať ich vo svojom živote, lebo človek je súčasťou prírody, v ktorej platia fyzikálne zákony,
- osvojiť si a rozvíjať schopnosť cielene experimentovať, lebo experiment je jednou zo základných metód aktívneho poznávania vo fyzike a rozvíja nielen manuálne zručnosti, ale aj rozumové schopnosti,
- vytvárať pozitívny vzťah žiakov k procesu poznávania a zdokonaľovania svojich schopností.

Sociálna oblasť

- uvedomiť si poslanie prírodných vied, ako ľudského atribútu na vysvetlenie reality
- uvedomiť si možnosti, ale aj hranice využitia vedy a techniky v spoločnosti,
- vedieť kriticky posúdiť úžitok a problémy spojené s využitím vedeckých poznatkov a techniky pre rozvoj spoločnosti,
- vedieť sa učiť, komunikovať a spolupracovať v tímoch,
- vedieť sa rozhodovať,
- byť autoregulatívny napr. pri dodržiavaní pracovnej disciplíny, vlastnom samovzdelávaní,
- mať cit pre hranice vlastných kompetencií a svoje miesto spoločnosti.

Na konci vzdelávania by žiak mal byť schopný:

- opísať spôsoby ako prírodné vedy pracujú
- chápať, ako rôzne prírodovedné disciplíny vzájomne súvisia
- považovať vedu ako aktivitu spolupráce
- vedieť použiť grafy a tabuľky
- použiť vhodný slovník
- vedieť demonštrovať poznatky a pochopiť vedecké fakty, definície, zákony
- vedieť čítať symboly, systém jednotiek SI
- vedieť vysloviť problém vo forme otázky, ktorá môže byť zodpovedaná experimentom
- plánovať vhodný experiment
- vyhodnotiť experiment
- spolupracovať v skupine

2. VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Používané výchovné a vzdelávacie stratégie môžeme rozdeliť do nasledovných oblastí:

Komunikačná

- tvoriť, prijať a spracovať informácie
- vyhľadávať informácie
- formulovať svoj názor a argumentovať

Interpersonálna

- akceptovať skupinové rozhodnutia
- kooperovať v skupine
- tolerovať odlišnosti jednotlivcov a iných
- regulovať svoje správanie
- vytvárať si vlastný hodnotový systém

Kognitívna

- používať kognitívne operácie
- formulovať a riešiť problémy používať stratégie riešenia
- uplatňovať kritické myslenie

V rámci týchto stratégií je nutné, aby žiaci mohli:

- Oboznámiť sa s obsahom nového vyučovacieho predmetu
- Na príkladoch z praxe rozlišovať merateľné a nemerateľné vlastnosti telies
- Rozvíjať schopnosti a zručnosti pri riešení praktických aktivít súvisiacich s meraním základných fyzikálnych veličín (dĺžka, hmotnosť, teplota, čas)
- Rozvíjať schopnosti spracovania jednoduchých výsledkov merania a jednoduchých školských projektov
- Identifikovať a správne používať základné pojmy

- Vedieť vysvetliť podstatu javov, procesov a vzťahov
- Predpokladať a určiť príčinné súvislosti, pozorovať, experimentovať, odhadovať
- Aplikovať poznatky a skúsenosti v praktických podmienkach

3. STRATÉGIA VYUČOVANIA

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem budeme prihliadať na usporiadanie a obsah vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Na vyučovacích hodinách budeme využívať :

- motivačné metódy (rozprávanie, rozhovor, motivačný problém, demonstráciu),
- expozičné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, beseda, demonštračná metóda, pozorovanie, manipulácia s predmetmi, inštruktáž),
- problémové metódy (heuristická metóda a problémová metóda)
- praktické aktivity,
- práca s knihou a textom
- samostatné učenie sa prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky,
- aktivizujúce metódy (diskusia, didaktické hry)
- fixačné metódy (opakovanie a precvičovanie).

4. UČEBNÉ ZDROJE

- Učebnica pre 6.,7. ročník ZŠ
- Pracovný zošit pre 6., 7. Ročník ZŠ
- Internet, školské vzdelávacie programy
- Dostupná odborná literatúra, pomôcky a prednášky

5. PRIEREZOVÉ TÉMY

- osobnostný a sociálny rozvoj
- enviromentálna výchova
- ochrana života a zdravia
- tvorba projektu a prezentácia zručností

OBSAH VZDELÁVANIA

ŠTRUKTÚRA KOMPETENCIÍ ROZVÍJANÝCH VYUČOVANÍM FYZIKY

<i>Poznávacia (kognitívna)</i>	<i>Komunikačná</i>	Interpersonálna	Intrapersonálna
Používať kognitívne operácie.	Tvoriť, prijať a spracovať informácie.	Akceptovať skupinové rozhodnutia.	Regulovať svoje správanie.
Formulovať a riešiť problémy, používať stratégie riešenia.	Vyhľadávať informácie.	Kooperovať v skupine.	Vytvárať si vlastný hodnotový systém.
Uplatňovať kritické myslenie.	Formulovať svoj názor a argumentovať.	Tolerovať odlišnosti jednotlivcov a iných.	
Nájsť si vlastný štýl učenia a vedieť sa učiť v skupine.		Diskutovať a viesť diskusiu o odbornom probléme.	
Myslieť tvorivo a			

uplatniť jeho výsledky.			
----------------------------	--	--	--

6. KONTROLA A HODNOTENIE ŽIAKOV

Kontrola a hodnotenie žiakov vychádza z Metodického pokynu č.22/2011-R z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy

Pri hodnotení sa dbá na motivačnú funkciu hodnotenia, kombinovanie klasifikácie so slovným hodnotením a rešpektujú sa vekové a individuálne osobitosti žiaka.

Na kontrolu a hodnotenie žiakov je potrebné dodržať postupy na zabezpečenie korektného a objektívneho hodnotenia:

1. Pri *verbálnej forme* kontroly úrovne osvojenia poznatkov je vhodné uprednostňovať prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo určenia konkrétneho žiaka učiteľom. Pri verbálnej kontrole zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu.
2. *Písomnou formou* je vhodné kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku, skupiny podobných učebných tém alebo jednotlivých tém v časovom limite 20 min v rozsahu 10 – 15 otázok zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu. Optimálne hodnotenie je na základe percentuálnej úspešnosti podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.
3. *Pri praktických aktivitách* je vhodné slovné hodnotenie praktických zručností (vrátane správnosti nákresov podľa potreby) s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Optimálne je slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka, zvlášť aktívnych žiakov, výborné alebo veľmi zlé práce môžeme hodnotiť známku. V nižších ročníkoch sa odporúča pristupovať k tvorbe záverov na základe stručnej osnovy danej učiteľom.
4. Preverovať úroveň samostatnej práce žiakov a schopností práce s textom formou hodnotenia správ zo samostatných pozorovaní, riešení zadaných úloh, práce s internetom a vzdelávacími programami podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.
5. Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, grafických prejavov a komunikatívnych zručností je vhodné kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom prezentácie projektov, referátov a súťaží podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov

TEMATICKÉ OKRUHY PREDMETU

1. Skúmanie vlastností kvapalín, plynov a pevných telies
2. Správanie sa telies v kvapalinách a plynch
3. Teplota. Skúmanie premien skupenstva látok
4. Teplo
5. Svetlo
6. Sila a pohyb. Práca. Energia
7. Magnetické a elektrické javy. Elektrický obvod

1. SKÚMANIE VLASTNOSTÍ KVAPALÍN, PLYNOV A PEVNÝCH TELIES

Obsah

Vlastnosti kvapalín a plynov

Vlastnosti vody – nestlačiteľnosť, tekutosť, deliteľnosť.

Využitie vlastností kvapalín, napr. v brzdovom systéme áut.

Meranie objemu kvapalného telesa odmerným valcom. Jednotky objemu 1 ml, 1 l.

Vlastnosti vzduchu – stlačiteľnosť, tekutosť, rozpínavosť, deliteľnosť.

Využitie vlastností vzduchu, napr. ako náplň do pneumatík.

Tekutosť ako spoločná vlastnosť kvapalín a plynov.

Merateľné a nemerateľné vlastnosti tekutín.

PROJEKT: *Tvorivé rozvinutie vedomostí o vlastnostiach tekutín. (Např. navrhnuť zariadenie, v ktorom možno dať do pohybu tekutiny horizontálnym aj vertikálnym smerom).*

Vlastnosti pevných telies

Krehkosť, tvrdosť, pružnosť, deliteľnosť.

Merateľné a nemerateľné vlastnosti pevných telies.

Meranie hmotnosti telies. Jednotky hmotnosti 1 g, 1 kg.

Objem telies. Meranie objemu geometricky nepravidelných telies.

Dĺžka. Jednotky dĺžky 1 mm, 1 cm, 1 m, 1 km. Odhad dĺžky.

Rozdielne a spoločné vlastnosti kvapalín, plynov a pevných telies.

AKTIVITA: *Odhad a meranie dĺžky väčších vzdialeností, voľba vlastnej jednotky. (Např. vlastný krok ako jednotka, zmeranie dĺžky kroku, zostrojenie grafu závislosti medzi počtom krokov a dĺžkou.)*

Výkonový štandard

Žiak vie:

- overiť jednoduchým experimentom vlastnosti kvapalín, plynov a pevných telies,
- porovnať a vybrať spoločné a rozdielne vlastnosti kvapalín, plynov a pevných telies,
- rozlíšiť merateľné a nemerateľné vlastnosti telies,
- správne použiť pojem fyzikálna vlastnosť,
- použiť stratégiu riešenia problémov predpoklad – experiment – potvrdenie/nepotvrdenie predpokladu,
- vykonať zápis nameranej hodnoty fyzikálnej veličiny zaznamenať pozorovania a namerané hodnoty fyzikálnych veličín do tabuľky,
- zostrojiť graf lineárnej závislosti a použiť graf napr. pri odhade dĺžky.

Rozvoj kompetencie

poznávacej (kognitívnej):

- formulovať hypotézy a overiť ich experimentom,
- analyzovať záznamy z meraní,
- porovnať záznamy z pozorovaní a meraní, vybrať spoločné a rozdielne vlastnosti kvapalín, plynov a pevných telies,
- urobiť odhady dĺžky, budovať predstavu o jednotkách dĺžky,
- aplikovať poznatky o vlastnostiach kvapalín, plynov a pevných telies v technických zariadeniach a v bežnom živote,
- tvorivo využiť vedomosti pri práci na projekte,

komunikačnej:

- zaznamenať pozorovania a merania do tabuľky,
- pokusom ilustrovať vybrané vlastnosti kvapalín, plynov a pevných telies,
- spracovať namerané hodnoty formou grafu (PC),
- prezentovať výsledky pozorovania a merania,
- podieľať sa na práci v tíme pri tvorbe projektu,

interpersonálnej:

- kooperovať vo dvojici prípadne v skupine,

intrapersonálnej:

- ohodnotiť vlastnú prácu a prácu druhých,
- schopnosť sebaregulácie.

2. SPRÁVANIE SA TELIES V KVAPALINÁCH A PLYNOCH

Obsah

Správanie sa telies v kvapalinách

Meranie objemu a hmotnosti telies plávajúcich, vznášajúcich sa a potápajúcich sa vo vode, určenie podielu m/V.

Pojem hustota. Jednotky hustoty g/cm^3 , kg/m^3 .

Zostrojenie grafu hustoty (závislosť hmotnosti od objemu) pre telesá zhotovené z rovnakej látky.

Odčítanie hodnoty hustoty látky z grafu.

Experimentálne určenie hustoty rôznych kvapalín (voda, slaná voda, alpa).

Meranie vytlačenej objemu vody plávajúcimi telesami a potápajúcimi sa telesami.

Porovnanie hmotnosti telies plávajúcich vo vode s hmotnosťou vytlačenej vody.

Porovnanie hmotnosti potápajúcich sa telies s hmotnosťou vytlačenej kvapaliny.

Skúmanie objemu a hmotnosti vytlačenej kvapaliny pri ponáraní plávajúceho telesa v kvapalinách s rôznou hustotou.

Riešenie problémov: identifikácia neznámych látok pomocou určenia ich hustoty, práca s tabuľkami.

Správanie sa telies v plynoch

Pozorovanie správania sa mydlových bubliniek vo vzduchu a v plyne s väčšou hustotou ako má vzduch.

Hustoty plynov.

PROJEKT: Zostrojenie technického zariadenia, ktoré funguje na princípe nadľahčovania telesa vo vode alebo vo vzduchu (napr. ponorka, model meteorologického balóna).

Skúmanie vplyvu teploty na zmenu hustoty látky.

AKTIVITA: Skúmanie vplyvu teploty na zmenu hustoty látky (napr. pokusy s balónikmi naplnenými vodou rôznej teploty ponorenými do akvária s vodou). [nepovinné]

Výkonový štandard

Žiak vie:

- postupovať podľa návodu stratégiou: formulovanie problému – vyslovenie hypotézy – realizácia pokusov a meraní – spracovanie, posúdenie a interpretovanie výsledkov meraní,
- zostrojiť graf hustoty pre telesá z rovnakej látky, určiť z grafu hodnotu hustoty,
- aplikovať zistenie, že hmotnosť telesa plávajúceho v kvapaline a hmotnosť telesom vytlačenej objemu kvapaliny sú rovnaké,
- prakticky určiť hustotu malých telies,
- pracovať s tabuľkami MFCHT,
- identifikovať neznámu látku podľa jej hustoty,
- riešiť jednoduché výpočtové úlohy,
- vysvetliť vybrané javy z bežného života pomocou hustoty,
- získať informácie k tvorbe projektu,
- tvorivo využiť získané poznatky a informácie na vypracovanie projektu,
- podieľať sa na práci v tíme,
- prezentovať a obhájiť svoju prácu v triede,
- v rámci hodnotenia projektov v triede vybrať najlepší projekt a svoj výber zdôvodniť.

Rozvoj kompetencie

poznávacej (kognitívnej):

- aplikovať model empirického poznávania,
- rozvíjať abstraktné myslenie upevňovaním vzťahu reálne meranie – grafické zobrazenie,
- aplikovať poznatky pri zostrojení modelov technických zariadení,
- tvorivo využiť vedomosti pri práci na projekte,

komunikačnej:

- vyhľadať a spracovať informácie,
- spracovať namerané hodnoty formou grafu (PC),
- prezentovať výsledky pozorovania a merania,
- argumentovať a diskutovať pri prezentácii projektu,
- kooperovať v tíme,

interpersonálnej:

- kooperovať vo dvojici, prípadne v skupine,

intrapersonálnej:

- vedieť kriticky zhodnotiť výsledky svojej práce a práce druhých,
- schopnosť sebaregulácie.

3. TEPLOTA. SKÚMANIE PREMIEN SKUPENSTVA LÁTOK

Obsah

Meranie teploty.

Modelovanie zostrojenja Celsiovho teplomera. Kalibrácia teplomera.

Skúmanie premeny skupenstva: kvapaliny na plyn (vyparovanie, var). Zostrojenie grafu závislosti teploty od času z nameraných hodnôt. Bod varu, plató.

Skúmanie premeny skupenstva: vodnej pary na vodu (kondenzácia). Zisťovanie teploty rosného bodu.

Modelovanie dažďa.

Kyslé dažde.

Skúmanie premeny skupenstva: topenia a tuhnutia napr. ľadu, parafínu. Zostrojenie grafu z nameraných hodnôt.

AKTIVITA: *Praktické meteorologické pozorovania, meteorologická stanica (dlhodobá tímová práca a pozorovanie).*

Výkonový štandard

Žiak vie:

- znázorniť reálny teplomer modelom,
- analyzovať grafy, vysvetliť priebeh čiary grafu,
- porovnať dva grafy a z priebehu ich čiar určiť ich spoločné a rozdielne znaky,
- využiť PC pri zostrojovaní grafov,
- vypracovať záznam údajov z meteorologických pozorovaní, navrhnúť tabuľku, porovnať údaje v triede, prezentovať údaje aj formou grafov,
- navrhnúť experiment, ktorý by umožnil zistiť hodnotu rosného bodu napr. v triede,
- opísať kolobeh vody v prírode,
- modelovať vznik dažďa,
- rozumie vzniku a škodlivosti kyslých dažďov.

Rozvoj kompetencie

poznávacej (kognitívnej):

- trénovať modelovanie ako myšlienkový proces,
- analyzovať záznamy z meraní a ich grafický priebeh,
- aplikovať poznatky o vlastnostiach plynov, kvapalín a pevných telies v technických zariadeniach a v bežnom živote,
- tvorivo využiť vedomosti pri práci na projekte,

komunikačnej:

- zaznamenať pozorovania a merania do tabuľky,
- spracovať namerané hodnoty formou grafu (PC),
- prezentovať výsledky pozorovania a merania,
- podieľať sa na práci v tíme pri tvorbe projektu,

interpersonálnej:

- podieľať sa na práci v tíme,
- kooperovať,
- akceptovať skupinové rozhodnutia,

intrapersonálnej:

- vytvárať si vlastný hodnotový systém smerom k prírode.

4. TEPLLO

Obsah

Odovzdávanie a prijímanie tepla telesom.

Vedenie tepla.

Zostrojenie kalorimetra z jednoduchých pomôcok.

Odhad a meranie výslednej teploty pri výmene tepla medzi horúcou a studenou vodou.

Odhad a meranie výslednej teploty pri odovzdávaní tepla horúcimi kovmi (Cu, Al, Fe) vode.

Zavedenie označenia Δt pre rozdiel dvoch teplôt.

Hmotnostná tepelná kapacita .

Vzťah $Q = c \cdot m \cdot \Delta t$ pre výpočet tepla. Jednotka tepla 1 J.

Stanovenie energetickej hodnoty potravín formou ich spaľovania.

AKTIVITA: Zistenie energetickej hodnoty potravín, napr. spaľovanie orieška.

Tepelné spaľovacie motory.

Výkonový štandard

Žiak vie:

- formou experimentu dokázať rozdielnu fyzikálnu vlastnosť látok – vodivosť tepla,
- dodržať podmienky platného experimentu,
- odhadnúť výslednú teplotu pri odovzdávaní tepla medzi horúcou a studenou vodou,
- pracovať s tabuľkami MFCHT,
- riešiť jednoduché výpočtové úlohy s využitím vzťahu pre výpočet tepla,
- opísať technologické postupy, napr. spôsob stanovenia energetickej hodnoty potravín spaľovaním,
- získať informácie o energetickej hodnote potravín,
- vysvetliť princíp činnosti tepelných spaľovacích motorov,
- posúdiť negatívne vplyvy tepelných spaľovacích motorov na životné prostredie a spôsoby ich eliminácie.

Rozvoj kompetencie

poznávacej (kognitívnej):

- odhadnúť výslednú teplotu po výmene tepla,
- analyzovať záznamy z meraní,
- zovšeobecniť výsledky meraní do výsledného vzťahu,
- rozvíjať úroveň formálnych operácií,
- aplikovať poznatky do technickej praxe,

komunikačnej:

- zaznamenať výsledky pozorovania a merania do tabuľky,
- prezentovať výsledky pozorovania a merania,
- tvoriť nové informácie z meraní,
- vyhľadávať informácie z technických tabuliek,

interpersonálnej:

- podieľať sa na práci v skupine,
- kooperovať,

intrapersonálnej:

- vytvárať si vlastný hodnotový systém s ohľadom na životné prostredie.

5. SVETLO

Obsah

Slnčné svetlo a teplo.

Svetelná energia a jej premena na teplo, ktorého veľkosť vieme vypočítať.

AKTIVITA: *Odmeranie veľkosti slnečnej konštanty.*

Porovnanie zdrojov svetla – Slnka a žiarovky.

Dôkazy priamočiareho šírenia sa svetla.

Rozklad svetla. Farby spektra.

AKTIVITA: *Zostrojenie jednoduchého zariadenia na rozklad svetla.*

Absorbovanie a odraz farieb spektra povrchmi rôznej farby.

Skladanie farieb.

Odraz svetla. Zákon odrazu.

Lom svetla. Zákon lomu. Dúha.

Zobrazovanie šošovkami.

Chyby oka. Okuliare.

PROJEKT: *Využitie slnečnej energie.*

Výkonový štandard

Žiak vie:

- dokázať experimentom premenu svetla na teplo,
- navrhnuť jednoduchý experiment na rozklad svetla,
- porovnať zdroje svetla – Slnko, žiarovka,
- navrhnuť experiment na dôkaz priamočiareho šírenie sa svetla,
- opísať absorbovanie a odraz farieb spektra od bieleho povrchu a farebných povrchov,
- opísať skladanie farieb,
- navrhnuť experiment na dôkaz platnosti zákona odrazu svetla,
- navrhnuť experiment na dôkaz platnosti zákona lomu svetla,
- znázorniť graficky zobrazenie predmetu spojkou a rozptylkou,
- vysvetliť princíp použitia okuliarov pri odstraňovaní chýb oka,
- získavať informácie pre tvorbu projektu z rôznych zdrojov,
- správne citovať zdroje informácií,

- tvorivo využívať poznatky na vypracovanie projektu ,
- prezentovať a obhájiť svoju prácu v triede.

Rozvoj kompetencie

poznávacej (kognitívnej):

- porovnať výsledky zistení, identifikovať zhodné a rozdielne znaky,
- zovšeobecniť experimentálne zistenia až k platnému zákonu,
- dokázať tvrdenie experimentom,
- aplikovať poznatky do technickej praxe,

komunikačnej:

- prezentovať výsledky pozorovania a merania,
- tvoriť nové informácie z pozorovania a experimentálnych zistení,
- vyhľadávať informácie z rôznych zdrojov a pracovať s nimi,

interpersonálnej:

- podieľať sa na práci v skupine,
- akceptovať skupinové rozhodnutia,

intrapersonálnej:

- nadobudnúť presvedčenie, že fyzikálne poznatky môžu zlepšiť kvalitu života človeka,
- uvedomiť si, že poznanie predstavuje hodnotu.

6. SILA A POHYB. PRÁCA. ENERGIA

Obsah

Vzájomné pôsobenie telies, sila.

Jednotka sily 1 N.

Gravitačná sila, gravitačné pole.

Výpočet sily, ktorou Zem priťahuje telesá pri svojom povrchu ($F = g \cdot m$).

Lineárna závislosť gravitačnej sily a hmotnosti telesa.

AKTIVITA: Zostrojenie silomera z jednoduchých pomôcok, kalibrácia zariadenia, stanovenie rozsahu merania, porovnania presnosti merania s laboratórnym silomerom.

Ťažisko telesa a jeho určenie.

Pohybové účinky sily.

Meranie času. Jednotky času 1 s, 1 min, 1 h.

Rovnomerný a nerovnomerný pohyb.

Dráha a rýchlosť rovnomerného pohybu ($s = v \cdot t$, $v = s/t$).

Priemerná rýchlosť.

Jednotky rýchlosti 1 m/s, 1 km/h.

Grafické znázornenie rýchlosti a dráhy pohybu v čase.

Deformačné účinky sily.

Tlaková sila Tlak. ($p = F/S$)

Jednotky tlaku 1 Pa, 1 hPa, 1kPa.

Mechanická práca. ($W = F \cdot s$)

Jednotka práce 1 J.

Práca na naklonenej rovine. [nepovinné]

Trenie. Trecia sila.

Pohybová energia telesa.

Polohová energia telesa.

Vzájomná premena pohybovej a polohovej energie telesa.

Zákon zachovania energie.

Zdroje energie. Fosílna palivá. Tradičné a netradičné zdroje energie.

Vodné elektrárne.

Zvyšovanie spotreby energie, z toho vyplývajúce nepriaznivé dôsledky.

PROJEKT: Navrhnuť a zostrojiť zariadenie, v ktorom by teplo konalo prácu.

Výkonový štandard

Žiak vie:

- vysvetliť silu ako prejav vzájomného pôsobenia telies,
- vysvetliť spôsob merania sily silomerom,
- stanoviť rozsah merania daným silomerom,
- vybrať pre dané meranie vhodný silomer,
- určiť chyby merania silomerom,
- zostrojiť graf lineárnej závislosti gravitačnej sily a hmotnosti telesa,
- určiť ťažisko vybraných telies,
- zostrojiť graf lineárnej závislosti dráhy od času pre rovnomerný priamočiary pohyb,
- zostrojiť graf konštantnej závislosti rýchlosti od času pri rovnomernom priamočiarom pohybe,
- čítať údaje z grafu,
- riešiť výpočtové úlohy s využitím vzťahov pre rovnomerný priamočiary pohyb,
- aplikovať vzťah na výpočet tlaku a mechanickej práce v jednoduchých výpočtových úlohách,
- analyzovať situácie, v ktorých sa prejavujú účinky trenia,

- na jednoduchých príkladoch vysvetliť vzájomnú premenu rôznych foriem energie a zákon zachovania energie,
- zaujať kladný postoj k opatreniam vedúcim k úsporám energie,
- získavať informácie pre tvorbu projektu z rôznych zdrojov,
- správne citovať zdroje informácií,
- tvorivo využívať poznatky na vypracovanie projektu ,
- prezentovať a obhájiť svoj projekt v triede.

Rozvoj kompetencie

poznávacej (kognitívnej):

- zdokonaľovať sa v klasifikačnej analýze pri rozlišovaní javov, pojmov, (fyzikálnych veličín, zákonov,
- zvyšovať úroveň formálnych operácií pri hľadaní vzťahov medzi fyzikálnymi veličinami,
- čítať s porozumením texty úloh,
- analyzovať situácie v úlohách,
- tvorivo aplikovať poznatky pri príprave projektu,

komunikačnej:

- zapísať prehľadne údaje pri riešení úloh,
- vyhľadávať informácie z rôznych zdrojov a pracovať s nimi,

interpersonálnej:

- kooperovať v skupine,
- akceptovať skupinové rozhodnutia,

intrapersonálnej:

- vytvárať si vlastný hodnotový systém s ohľadom na svoje zdravie a na životné prostredie.

7. MAGNETICKÉ A ELEKTRICKÉ JAVY. ELEKTRICKÝ OBVOD

Obsah

Magnet a jeho vlastnosti.

Póly magnetu.

Magnetické pole.

Zem ako magnet. Kompas.

Elektrizovanie telies. Elektrický náboj. Elektrické pole.

Elektrometer.

PROJEKT: Zostrojenie elektroskopu z jednoduchých pomôcok.

Elektrický obvod. Časti elektrického obvodu.

Znázornenie elektrického obvodu schematickými značkami.

Žiarovka a jej objavenie.

Elektrické vodiče a izolanty z pevných látok.

Sériové zapojenie žiaroviek. Porovnanie jasů niekoľkých žiaroviek v sériovom zapojení.

Paralelné zapojenie žiaroviek.

Elektrický prúd. Jednotka elektrického prúdu 1 A.

Meranie veľkosti elektrického prúdu ampérmetrom.

Elektrické napätie. Jednotka napätia 1 V.

Meranie veľkosti elektrického napätia.

Zdroje elektrického napätia.

Rezistor.

Experimentálne odvodenie Ohmovho zákona ($I = U/R$).

Zostrojenie grafu závislosti elektrického prúdu od elektrického napätia.

Elektrický odpor. Jednotka elektrického odporu 1 Ω .

Vedenie elektrického prúdu v kvapalinách.

Model vedenia elektrického prúdu v pevných a kvapalných látkach.

Elektrická energia a jej premeny.

Elektrické spotrebiče v domácnosti. Bezpečnosť pri práci s elektrickými spotrebičmi.

PROJEKT: *Návrh a realizácia elektrického obvodu s regulovateľným zdrojom napätia.*

Výkonový štandard

Žiak vie:

- navrhnuť experiment na overenie pólov magnetu,
- vysvetliť princíp určovania svetových strán kompasom,
- získať informácie o objave žiarovky,
- zakresliť elektrický obvod pomocou schematických značiek,
- zapojiť elektrický obvod podľa schémy,
- odmerať veľkosť elektrického prúdu a elektrického napätia na žiarovke v sériovo zapojenom elektrickom obvode,
- zostrojiť graf priamej úmernosti medzi prúdom a napätím z nameraných hodnôt,
- riešiť výpočtové úlohy,
- riešiť úlohy na praktické zapájanie elektrických obvodov a merania v nich,
- rešpektovať pravidlá bezpečnosti pri práci s elektrickými spotrebičmi,
- využiť tvorivo poznatky na vypracovanie projektu.

Rozvoj kompetencie

poznávacej (kognitívnej):

- dokázať tvrdenie experimentom,
- zdokonaľovať sa v klasifikačnej analýze pri rozlišovaní javov, pojmov, (fyzikálnych veličín), zákonov,
- pracovať s formálnymi operáciami pri hľadaní vzťahov medzi fyzikálnymi veličinami,
- čítať s porozumením texty úloh,
- analyzovať situácie v úlohách,
- tvorivo aplikovať poznatky pri riešení projektu,

komunikačnej:

- zakresliť schémou elektrický obvod,
- zapísať prehľadne údaje pri riešení úloh,
- vyhľadávať informácie so zameraním na historické aspekty objavov z rôznych zdrojov a pripraviť z nich stručný referát,

interpersonálnej:

- kooperovať v skupine,
- akceptovať skupinové rozhodnutia,

intrapersonálnej:

- rešpektovať pravidlá pri práci s elektrickými spotrebičmi s vedomou ochranou svojho zdravia.

PREDMET BIOLÓGIA /8. ročník/

1. Charakteristika predmetu

Učebný predmet umožňuje rozvíjať a prehľbovať poznatky o živých organizmoch s dôrazom na vzájomné vzťahy organizmov a vzťahy k prostrediu, ako aj človeka k živým a neživým zložkám prostredia. Predmet je zameraný na chápanie živej a neživej prírody ako celku. To predstavuje poznanie konkrétnych prírodných celkov a život organizmov v ich životnom prostredí. Orientuje sa na prejavy života a vzájomné vzťahy organizmov, chápanie základných súvislostí živých a neživých zložiek prírody, ako výsledku vzájomného pôsobenia rôznych procesov. Vedie k schopnosti triediť informácie a poznatky, využívať ich v praktickom živote, rozvíjať aktívny a pozitívny vzťah k prírode, človeku a ochrane jeho zdravia . Základným štruktúrnym prvkom je špirálovité usporiadanie obsahu v jednotlivých ročníkoch a tematických celkoch.

2. Predpokladaný prínos predmetu

- **Rozvoj prirodzenej intuície, citu a rozumovej činnosti u žiaka**
- **Rozvoj tvorivosti žiaka**
- **Rozvoj komplexného pohľadu na prírodu a jej ochranu**
- **Prírodná orientácia v hodnotách**
- **Rozvoj projektového myslenia a vlastného riešenia problémov**
- **Žiak ako formovateľná osobnosť pri tvorbe vlastného postoja k prírode a sebe samému**

3. Časová koncepcia – učebný plán ŠkVP

- 5. ročník - 2 hodiny týždenne
- 6. ročník - 1 hodiny týždenne
- 7. ročník - 2 hodiny týždenne
- 8. ročník - 1 hodiny týždenne
- 9. ročník - 1 hodina týždenne

4. Ciele predmetu – kompetencie

Kognitívne ciele

- **Poznať a chápať život v prírodných celkoch a život organizmov v nich žijúcich**
- **Poznať väzby organizmov na životné prostredie v prejavoch života a vzájomných vzťahoch ako súčastí celku**
- **Chápať základné súvislosti a vzťahy prírodných objektov, ako výsledok vzájomného pôsobenia prírodných procesov a javov**
- **Chápať základné biologické procesy vo väzbe na živé a neživé zložky prírody**
- **Viesť k schopnosti triediť informácie a osvojené poznatky a využívať v praktickom živote**

Sociálne ciele

- **Vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti**
- **Pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách, vzájomne radiť a pomáhať**
- **Prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti, hodnotiť vlastné výkony a pokroky v učení**

Psychomotorické ciele

- **Používať správne postupy a techniky pri praktických činnostiach**
- **Dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia**
- **Využívať učebné, kompenzačné a iné pomôcky**

5. Metódy

- **Vhodne zvolená úvodná motivácia**
- **Krátky výklad, dialóg žiak- učiteľ, žiak- žiak, riadený rozhovor, pozorovanie, metóda individuálnej a skupinovej práce**
- **Metódy problémového vyučovania, ktoré prispievajú k rozvíjaniu logického, tvorivého a kritického myslenia**

6. Kontrola a hodnotenie žiakov

Kontrola a hodnotenie žiakov vychádza z Metodického pokynu č. 22/2011 s účinnosťou od 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy

Pri hodnotení sa dbá na motivačnú funkciu hodnotenia, kombinovanie klasifikácie so slovným hodnotením a rešpektujú sa vekové a individuálne osobitosti žiaka. Na kontrolu a hodnotenie žiakov je potrebné dodržať postupy na zabezpečenie korektného a objektívneho hodnotenia:

- 6. Pri verbálnej forme kontroly úrovne osvojenia poznatkov je vhodné uprednostňovať prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo určenia konkrétneho žiaka učiteľom. Odporúča sa uplatniť postup verbálnych odpovedí 3 žiakov v časovom limite 5 min. Pri verbálnej kontrole zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu.**
- 7. Písomnou formou je vhodné kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku, skupiny podobných učebných tém alebo jednotlivých tém v časovom limite 20 min v rozsahu 10 – 15 otázok zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu. Optimálne hodnotenie je na základe percentuálnej úspešnosti podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.**
- 8. Pri praktických aktivitách je vhodné slovné hodnotenie praktických zručností (vrátane správnosti nákresov a schém podľa potreby) s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Optimálne je slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka, zvlášť aktívnych žiakov, výborné alebo veľmi zlé práce môžeme hodnotiť známku. V nižších ročníkoch sa odporúča pristupovať k tvorbe záverov na základe stručnej osnovy danej učiteľom.**
- 9. Preverovať úroveň samostatnej práce žiakov a schopností práce s textom formou hodnotenia správ zo samostatných pozorovaní, riešení zadaných úloh, práce s**

internetom a vzdelávacími programami podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.

10. Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, grafických prejavov a komunikatívnych zručností je vhodné kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom prezentácie projektov, referátov a súťaží podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.

7. Učebné zdroje pre 8. ročník

- **obrazy, modely, prírodniny**
- **prezentácie na interaktívnej tabuli**
- **mikroskopické preparáty**
- **encyklopédie, atlasy**
- **iná odborná literatúra**
- **časopisy**
- **pracovné listy**
- **IKT**
- **internet**
- **DVD**
- **Učebnica – Uhereková, M., Hantabálová, I. a kol. : Biológia pre 8. ročník základnej školy. EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o., 2011. Nie je v škole.**

8. Obsah vzdelávania pre 8. ročník

A. Obsah učebného predmetu – tematické celky

B. Obsahový a výkonový štandard – ŠVP

C. Časovo-tematický, výchovno-vzdelávací plán – ŠkVP

A. Obsah učebného predmetu – tematické celky:

1. **Neživá príroda a jej poznávanie.**
 2. **Zem a jej stavba.**
 3. **Stavebné jednotky zemskej kôry**
 4. **Geologické procesy a dejiny Zeme**
 5. **Podmienky života a vzťahy organizmov**
- Praktické aktivity**

B. Obsahový a výkonový štandard – ŠVP

Obsahová časť	Výkonová časť
<i>Neživá príroda a jej poznávanie</i>	
Neživá a živá príroda. Závislosť organizmov, človeka od neživej prírody. Význam vied o Zemi a poznávanie neživej prírody	Preukázať na príklade závislosť organizmov od neživej prírody. Opísať príklad vplyvu organizmov na neživú prírodu. Dokumentovať význam vied o Zemi na príklade. Uviesť význam nerastných surovín pre život človeka.
<i>Zem a jej stavba</i>	
Stavba Zeme. Sféry zemského telesa. Základná stavba zemskej kôry pevnín a dna oceánov.	Určiť a pomenovať podľa ukážky stavbu zemského telesa. Rozlíšiť na ukážke typy zemskej kôry.
Pohyby zemskej kôry.	Uviesť hlavnú príčinu pohybu litosférických platní.

	<p>Uviesť dôsledky vzd'aloovania litosférických platní. Uviesť dôsledky približovania a podsúvania litosférických platní.</p>
<p><i>Stavebné jednotky zemskej kôry</i></p>	
<p>Minerály a horniny. Charakteristika a vznik.</p>	<p>Charakterizovať minerál a uviesť konkrétny príklad. Charakterizovať horninu a uviesť konkrétny príklad. Rozlíšiť na ukážke minerál a horninu. Uviesť aspoň jeden spôsob vzniku hornín.</p>
<p>Minerály. Vnútoraná stavba, tvar, vlastnosti, význam a ochrana</p>	<p>Pomenovať priestorový útvar, od ktorého závisí tvar a vlastnosti kryštálov. Vymenovať tri mechanické vlastnosti minerálov s významom pre človeka. Vymenovať tri optické vlastnosti minerálov s významom pre človeka. Uviesť príklad využitia mechanickej a optickej vlastnosti minerálu.</p>
<p><i>Geologické procesy a dejiny Zeme</i></p>	
<p>Geologické procesy a ich zdroje. Katastrofické geologické procesy a dôsledky pre človeka.</p>	<p>Uviesť príklad zdroja a energie geologického procesu. Rozlíšiť na príklade vonkajší a vnútorný geologický proces. Dokumentovať na príklade katastrofický geologický proces a jeho následky.</p>
<p>Magmatická a sopečná činnosť. Sopky a prejavy ich činnosti.</p>	<p>Charakterizovať magmatickú činnosť. Odlíšiť magmu a lávu podľa miesta vzniku. Opísať podľa ukážky (schémy) časti sopky. Uviesť príklad prejavov sopečnej činnosti. Uviesť príklad prospešnosti sopečnej činnosti pre človeka.</p>
<p>Vyveté horniny. Vlastnosti, význam a výskyt na Slovensku.</p>	<p>Opísať podstatu vzniku vyvetých hornín. Rozlíšiť na ukážke hlbinnú a výlevnú vyvetú horninu. Zdôvodniť štruktúru žuly a čadiča. Uviesť príklad využitia hlbinej a výlevnej vyvretej horniny. Zistiť na geologickej mape Slovenska výskyt vyvetých hornín.</p>
<p>Horotvorná činnosť a poruchy zemskej kôry. Vrásky a vrásnenie, zlomy, príkrovy.</p>	<p>Charakterizovať horotvornú činnosť. Rozlíšiť na ukážke (alebo načrtnúť) príklad poruchy zemskej kôry. Rozlíšiť vrásku a zlom podľa charakteristických znakov a ich vzniku.</p>
<p>Zemetrasenie. Výskyt, príčiny, sprievodné javy, dôsledky pre človeka. Zemetrasenie na Slovensku.</p>	<p>Vysvetliť príčiny zemetrasenia. Uviesť príklad druhu zemetrasenia a jeho dôsledkov. Opísať rozdiel medzi ohniskom a epicentrom zemetrasenia. Poznať možnosti ochrany ľudí a budov pred dôsledkami zemetrasenia.</p>
<p>Premena hornín a premenené horniny. Vlastnosti a význam.</p>	<p>Uviesť hlavné činitele premeny hornín. Opísať na ukážke typickú vlastnosť premenených hornín. Uviesť príklad premenenej horniny, typickú vlastnosť a praktické využitie.</p>
<p>Vonkajšie geologické procesy. Činitele vonkajších procesov. Zvetrávanie, príčiny a dôsledky.</p>	<p>Uviesť príklad vonkajšieho geologického činiteľa. Uviesť príklad vonkajšieho geologického procesu z vlastného pozorovania v prírode.</p>

	<p>Opísať podstatu mechanického zvetrávania a jeho dôsledok.</p> <p>Opísať podstatu chemického procesu zvetrávania a jeho dôsledok.</p> <p>Opísať dôsledky zemskej príťažlivosti na svahu.</p> <p>Uviesť dôsledky činnosti toku rieky a morskej vody.</p> <p>Zdôvodniť ochranu podzemných vôd.</p> <p>Opísať dôsledky činnosti horského ľadovca. Porovnať tvar doliny vytvorenej povrchovou vodou a ľadovcom.</p> <p>Opísať dôsledky vetra na príklade geologického útvaru.</p>
<p>Usadené horniny. Úlomkovité, organické a chemické usadené horniny – vznik, vlastnosti, význam pre človeka.</p>	<p>Pomenovať útvary, do ktorých sa usporadúvajú usadené horniny.</p> <p>Uviesť príklad využitia nespevnenej a spevnenej usadenej horniny.</p> <p>Opísať podstatu vzniku organických usadených hornín.</p> <p>Uviesť príklad využitia organickej usadenej horniny.</p> <p>Opísať podstatu vzniku chemických usadených hornín.</p> <p>Uviesť príklad využitia chemickej usadenej horniny.</p>
<p>Krasové procesy. Krasové útvary. Jaskyne ako životný priestor organizmov. Význam pre človeka.</p>	<p>Opísať podstatu krasového procesu.</p> <p>Uviesť príklad povrchového a podzemného krasového útvaru.</p> <p>Rozlíšiť kvapľovú a ľadovú jaskyňu podľa výzdoby.</p> <p>Uviesť príklad kvapľovej a ľadovej jaskyne na Slovensku.</p>
<p>Skameneliny a vek Zeme.</p>	<p>Charakterizovať skamenelinu, uviesť príklad skameneliny.</p> <p>Opísať proces vzniku skameneliny.</p> <p>Uviesť príklad určovania veku hornín.</p>
<p>Dejiny Zeme. Prahory, starohory, prvohory, druhohory, treťohory a štvrtohory.</p>	<p>Uviesť významné geologické procesy v jednotlivých érach vývoja Zeme.</p> <p>Poznať na ukážke príklad vedúcej skameneliny prvohôr, druhohôr, treťohôr a štvrtohôr.</p> <p>Uviesť význam prvohorných papradí a prasličiek v súčasnosti pre človeka.</p>
<p>Geologické jednotky Západných Karpát.</p>	<p>Vymenovať podľa ukážky geologické jednotky Západných Karpát.</p> <p>Uviesť príklad typickej horniny geologických jednotiek Západných Karpát.</p>
<p>Podmienky života a vzťahy organizmov</p>	
<p>Látkové zloženie organizmov. Vzťah organizmov k prostrediu. Prispôsobivosť a znášateľnosť organizmov.</p>	<p>Uviesť štyri chemické látky, ktoré sú súčasťou živých organizmov aj neživej prírody.</p> <p>Vymenovať organické látky, ktoré tvoria telá živých organizmov.</p> <p>Uviesť príklad závislosti organizmu od prostredia a vzájomného vzťahu medzi organizmami.</p> <p>Demonštrovať na príklade prispôsobenie organizmov životu vo vode, na zemi, v pôde, vo vzduchu.</p> <p>Charakterizovať znášateľnosť organizmov voči podmienkam prostredia.</p>
<p>Neživé zložky prostredia. Svetlo, teplo, vzduch, voda, pôda a ich vplyv na životné podmienky a procesy organizmov.</p>	<p>Zdôvodniť význam slnečného žiarenia pre fotosyntézu.</p> <p>Uviesť význam tepla pre život rastlín. Uviesť príklad vplyvu telesnej teploty na život živočíchov.</p> <p>Uviesť význam zložiek vzduchu pre život rastlín a živočíchov.</p>

	<p>Uviesť význam vody pre život organizmov. Demonštrovať na príklade prispôsobenie organizmov množstvu vody v prostredí.</p> <p>Uviesť význam minerálnych látok, biogénnych a stopových prvkov, humusu v pôde pre život rastlín.</p>
Negatívne vplyvy znečisťovania neživých faktorov prostredia.	<p>Uviesť príklad znečistenia prostredia a dôsledkov pre život rastlín.</p> <p>Uviesť príklad znečistenia prostredia a dôsledkov pre život živočíchov.</p>
Populácia. Vlastnosti, vnútorné a vonkajšie vzťahy, ohrozenie populácie.	<p>Rozlíšiť na ukážke jedinca, populáciu rastlín a populáciu živočíchov. Vysvetliť podmienky rastu populácie.</p> <p>Uviesť príklad početne malej a veľkej populácie.</p> <p>Rozlíšiť na príklade konkurenciu, predáciu, parazitizmus, symbiózu.</p>
Spoločenstvo organizmov. Druhá rozmanitosť, priestorové členenie a zloženie spoločenstva. Prírodné a umelé spoločenstvá.	<p>Uviesť príklad spoločenstva organizmov.</p> <p>Porovnať druhovú rozmanitosť v lese a na poli. Opísať na ukážke priestorové rozmiestnenie organizmov vo vrstvách lesa.</p> <p>Rozlíšiť prírodné a umelé spoločenstvo podľa vplyvu človeka na ich zloženie. Uviesť príklady organizmov prírodného a umelého spoločenstva.</p>
Ekosystém. Zložky, typy ekosystémov. Obeh látok a tok energie v ekosystéme. Vplyv činností človeka na život v ekosystémoch.	<p>Rozlíšiť na ukážke živé a neživé zložky ekosystému.</p> <p>Uviesť príklady ekosystémov.</p> <p>Uviesť príklad producenta, konzumenta, rozkladača.</p> <p>Uviesť príklad hmyzu, ktorý po premnožení škodí v poľnohospodárstve, lesnom hospodárstve a zdraviu človeka.</p> <p>Zostaviť potravný reťazec organizmov.</p> <p>Opísať proces obnovy ekosystému.</p> <p>Uviesť príklad hmyzu, ktorý sa môže rozšíriť po postihnutí ekosystému povodňou, veternou smršťou.</p> <p>Uviesť príklad vplyvu činností človeka na zmeny v ekosystéme.</p>
Biosféra. Zložky a časti biosféry, obeh látok a tok energie, obnova a vývoj ekosystémov v biosfére.	<p>Uviesť príklad neživých a živých zložiek biosféry.</p> <p>Rozlíšiť na ukážke tri ekosystémy v biosfére. Vysvetliť na príklade obeh látok v biosfére. Vysvetliť význam toku energie v biosfére.</p>
Biologická a ekologická rovnováha. Podmienky zachovania biologickej diverzity.	<p>Charakterizovať stav biologickej rovnováhy. Uviesť príklad narušenia biologickej rovnováhy.</p> <p>Porovnať podmienky stabilného a nestabilného ekosystému.</p> <p>Uviesť tri príklady ekologického prístupu v krajine.</p> <p>Uviesť tri príklady narušenia ekologickej rovnováhy.</p>
Globálne ekologické problémy. Hromadenie odpadov, ničenie dažďových pralesov, výroba a spotreba energie. Príčiny a dopady na ekosystémy, možnosti riešenia.	<p>Uviesť príčiny a dopady stenčovania ozónovej vrstvy, vzniku smogu, skleníkového efektu, vzniku kyslých dažďov.</p> <p>Uviesť príklad zabránenia vzniku smogu, skleníkového efektu, kyslých dažďov alebo ničenia dažďových pralesov.</p> <p>Uviesť príklad príčiny hromadenia odpadov. Uviesť význam recyklácie druhotných surovín. Demonštrovať na príklade alternatívny zdroj energie a jeho prínos.</p>

Poznávanie a rozlišovanie minerálov a hornín. Zisťovanie vlastností minerálov a hornín. Rozlišovanie vyvretých hornín a rudných minerálov. Poznávanie a rozlišovanie premenených hornín. Poznávanie a rozlišovanie usadených hornín. Zisťovanie obsahu vápnika v horninách.

Námety na samostatné pozorovania (krátkodobé, dlhodobé)

Spoločenstvá v okolí našej školy (bydliska). Aký ekosystém je v našom okolí? Prírodné a ekolo-gické podmienky najbližšieho alebo širšieho okolia školy.

Námety na tvorbu projektov

Horniny v našej obci a jej okolí. Skameneliny v našom okolí.

PREDMET CHÉMIA /8. ročník/

1. Charakteristika predmetu

Predmet chémia umožňuje žiakom hlbšie porozumieť zákonitostiam chemických javov a procesov. Obsah učiva tvoria poznatky o vlastnostiach a použití látok, s ktorými sa žiaci stretávajú v každodennom živote. **Zvlášť významné je, že pri štúdiu chémie špecifickými poznávacími metódami si žiaci osvojujú i dôležité spôsobilosti. Ide predovšetkým o rozvíjanie spôsobilosti objektívne a spoľahlivo pozorovať, experimentovať a merať, vytvárať a overovať hypotézy v procese riešenia úloh rôznej zložitosti.** Organickou súčasťou učebného predmetu chémia je aj systém vhodne vybraných laboratórnych prác, **ktorých správna realizácia si vyžaduje osvojenie si základných manuálnych zručností a návykov bezpečnej práce v chemickom laboratóriu.**

2. Predpokladaný prínos predmetu

- **Rozvoj prirodzenej intuície a rozumovej činnosti u žiaka**
- **Rozvoj tvorivosti žiaka**
- **Rozvoj komplexného pohľadu na prírodu a jej ochranu**
- **Prírodzená orientácia v hodnotách**
- **Rozvoj projektové myslenie a vlastného riešenia problémov**
- **Rozvoj spôsobilosti objektívne a spoľahlivo pozorovať, tvorba vlastného postoja**

3. Časová koncepcia – učebný plán ŠkVP

6. ročník - 1 hodiny týždenne

7. ročník - 1 hodiny týždenne

8. ročník - 2 hodiny týždenne

9. ročník - 2 hodina týždenne

4. Ciele predmetu - kompetencie

Kognitívne ciele

- vysvetliť podstatu javov, procesov a vzťahov
- identifikovať a správne používať základné pojmy
- predpokladať a určiť príčinné súvislosti, pozorovať, experimentovať a odhadovať
- aplikovať poznatky a skúsenosti v praktických podmienkach, poznať látky, ktoré pozitívne a negatívne ovplyvňujú život človeka
- vecne správne sa vyjadrovať verbálne, písomne a graficky k danej učebnej téme
- vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje, vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie a dáta z rôznych zdrojov

Sociálne ciele

- vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti
- pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách, vzájomne radiť a pomáhať
- prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti, hodnotiť vlastné

výkony a pokroky v učení

Psychomotorické ciele

- používať správne postupy a techniky pri praktických činnostiach
- dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia
- využívať učebné, kompenzačné a iné pomôcky

5. Metódy

- vhodne zvolená úvodná motivácia
- krátky výklad, dialóg žiak- učiteľ, žiak- žiak, riadený rozhovor, pozorovanie,

metóda

individuálnej a skupinovej práce

- metódy problémového vyučovania, ktoré prispievajú k rozvíjaniu logického, tvorivého a kritického myslenia

6. Kontrola a hodnotenie žiakov

Kontrola a hodnotenie žiakov vychádza z Metodického pokynu č. 22/2011 s účinnosťou od 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy

Pri hodnotení sa dbá na motivačnú funkciu hodnotenia, kombinovanie klasifikácie so slovným hodnotením a rešpektujú sa vekové a individuálne osobitosti žiaka.

Na kontrolu a hodnotenie žiakov je potrebné dodržať postupy na zabezpečenie korektného a objektívneho hodnotenia:

- 11. Pri verbálnej forme kontroly úrovne osvojenia poznatkov je vhodné uprednostňovať prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo určenia konkrétneho žiaka učiteľom. Odporúča sa uplatniť postup verbálnych odpovedí 3 žiakov v časovom limite 5 min. Pri verbálnej kontrole zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu.**
- 12. Písomnou formou je vhodné kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku, skupiny podobných učebných tém alebo jednotlivých tém v časovom limite 20 min v rozsahu 10 – 15 otázok zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu. Optimálne hodnotenie je na základe percentuálnej úspešnosti podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.**
- 13. Pri praktických aktivitách je vhodné slovné hodnotenie praktických zručností (vrátane správnosti nákresov a schém podľa potreby) s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Optimálne je slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka, zvlášť aktívnych žiakov, výborné alebo veľmi zlé práce môžeme hodnotiť známku. V nižších ročníkoch sa odporúča pristupovať k tvorbe záverov na základe stručnej osnovy danej učiteľom.**
- 14. Preverovať úroveň samostatnej práce žiakov a schopností práce s textom formou hodnotenia správ zo samostatných pozorovaní, riešení zadaných úloh, práce s intranetom a vzdelávacími programami podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.**
- 15. Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, grafických prejavov a komunikatívnych zručností je vhodné kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom prezentácie projektov, referátov a súťaží podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.**

7. Učebné zdroje pre 8. ročník

- **obrazy, modely, prírodniny**
- **chemikálie, pomôcky**
- **prezentácie na interaktívnej tabuli**
- **encyklopédie**
- **iná odborná literatúra**
- **časopisy**
- **pracovné zošity, úlohy z chémie**
- **IKT**
- **internet**
- **DVD**
- **Učebnica – Adamkovič, E., Vicenová, H., a kol. : Chémia pre 8. ročník základných škôl. EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o., 2011. Nie je v škole.**

8. Obsah vzdelávania pre 8. ročník:

A. Obsah učebného predmetu – tematické celky

B. Obsahový a výkonový štandard – ŠVP

C. Časovo-tematický, výchovno-vzdelávací plán – ŠkVP

A. Obsah učebného predmetu – tematické celky:

1. Zloženie látok
 - 1.1. **Chemické prvky a zlúčeniny**
 - 1.2. **Častice látok: atómy, molekuly a ióny**
 - 1.3. **Periodická sústava prvkov**
2. Významné chemické prvky a zlúčeniny
Laboratórne práce

B. Obsahový a výkonový štandard – ŠVP

Zloženie látok

Obsahový štandard

Prvok, značka prvku, zlúčenina, chemický vzorec, častice látok, atóm, elektrónový obal atómu, jadro atómu, mikročastice (protón, neutrón, elektrón), protónové číslo, chemická väzba, elektrónový pár, molekula, ión, katión, anión, oxidácia, redukcia, oxidačno-redukčné reakcie, periodická sústava prvkov, skupiny, periódy.

Výkonový štandard

- vysvetliť **zloženie látok**,
- rozlíšiť **prvky a zlúčeniny**,
- poznať **význam chemických značiek prvkov a chemického vzorca**,
- poznať **slovenské názvy a značky chemických prvkov: Ag, Al, Au, C, Ca, Cl, Cu, F, Fe, H, He, Hg, I, K, Mg, Mn, N, Na, O, P, Pb, S, Se, Si, Zn**,
- opísať **stavbu atómu**,
- poznať **označenie elektrického náboja protónov, elektrónov, neutrónov**,
- zapísať a vysvetliť **vznik iónov z atómov**,
 - vysvetliť **vznik chemickej väzby v látkach H₂, NaCl**,
- zapísať a prečítať **vzorce dvojatómových a viacatómových molekúl (napr. H₂, O₂, Cl₂, CO₂, H₂O)**,
- určiť **druh a počet atómov v konkrétnom príklade molekuly**,
- pomenovať **dej, pri ktorom sa oxidačné číslo atómu zvyšuje, pri ktorom sa oxidačné číslo atómu znižuje**,
- uviesť **príklady priebehu oxidačno-redukčných reakcií v bežnom živote**,
- poznať **význam objavu periodickej sústavy prvkov a meno autora (D. I. Mendelejev)**,
- určiť **počet radov a stĺpcov v periodickej tabuľke prvkov (1. – 18.)**,
- vedieť **určiť umiestnenie (perióda a skupina) konkrétneho prvku na základe hodnoty protónového čísla**,
 - zapísať **protónové číslo atómov**,
 - určiť **počet elektrónov v atóme z hodnoty protónového čísla**

Významné chemické prvky a zlúčeniny

Obsahový štandard

Kyslík a jeho zlúčeniny (oxidy), vodík a jeho zlúčeniny (kyseliny, kyslíkaté a bezkyslíkaté, kyslé roztoky), alkalické kovy a ich zlúčeniny (hydroxidy, zásadité roztoky), soli (neutralizácia, pH, stupnica pH, indikátor), kovy a ich zlúčeniny (v ľudskom organizme a v bežnom živote).

Výkonový štandard

- vymenovať **základné vlastnosti (skupenstvo, farba, reaktivita, atď.) a použitie vodíka a kyslíka,**
- určiť **oxidačné čísla atómov prvkov v oxidoch,**
- vedieť **aplikovať pravidlá tvorby vzorcov a názvov oxidov, kyselín a hydroxidov,**
- vedieť **názvy a vzorce CO, CO₂, N₂O₅, SO₂, SO₃, CaO, HCl, HNO₃, H₂SO₄, H₂CO₃, NaOH, KOH, Ca(OH)₂, NaCl, NaNO₃, CuSO₄, CaCO₃,**
- pomenovať **ióny, ktoré vzniknú reakciou HCl, NaOH s vodou,**
- poznať **oxidy, ktoré reakciou s vodou spôsobujú kyslé dažde, a príčiny vzniku uvedených oxidov (oxidy síry a dusíka),**
- poznať **vplyv kyslých dažďov na životné prostredie, možnosti obmedzenia ich vzniku,**
- určiť **pomocou univerzálneho indikátorového papierika pH rôznych roztokov (kyslý, neutrálny, zásaditý),**
- opísať **neutralizáciu ako chemickú reakciu kyseliny chlorovodíkovej s hydroxidom sodným a zapísať chemickou rovnicou**
- poznať **výskyt a funkciu kyseliny chlorovodíkovej v ľudskom organizme,**
- uviesť **význam katiónov sodíka, draslíka, horčíka, vápnika a železa pre ľudský organizmus a ich potravinové zdroje,**
- zdôvodniť **negatívny vplyv nadbytku NaCl v potrave pre ľudský organizmus,**
- vedieť **prakticky určiť, či je roztok kyslý, neutrálny alebo zásaditý,**
- vedieť **pracovať s roztokmi indikátorov a indikátorovými papierikmi,**
- vedieť **pozorovať javy sprevádzajúce pokus, vyhodnotiť a interpretovať ich,**
- zaznamenať **výsledok pokusu,**
- vyhľadať, spracovať a prezentovať **požadované údaje a informácie**

Námety na LC

1. **Meranie pH rôznych látok**
2. **Uskutočnenie neutralizácie**
3. **Skúmanie vlastností solí**

Alternatívne: Sledovanie zmeny sfarbenia prírodných farbív (červenej kapusty, ...) v závislosti

od kyslosti a zásaditosti roztoku

Námety na tvorbu projektov

1. **Skúmanie pôvodu názvov chemických prvkov**
2. **Meranie pH zrážok a vody z rôznych vodných zdrojov**

Človek a spoločnosť

DEJEPIS

CHARAKTERISTIKA

Dejepis patrí do oblasti spoločenskovedných predmetov a predstavuje jeden z významných prostriedkov procesu humanizácie žiakov. V jeho priebehu sa žiaci postupne oboznamujú s vývojom ľudskej spoločnosti v jednotlivých historických obdobiach, kultivuje sa ich historické vedomie a sú vedení k úcte k vlastnému národu, iným národom a etnikám, k rešpektovaniu kultúrnych a iných odlišností. Prispieva tak k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti.

CIEĽ PREDMETU

- získať základné poznatky z národných i svetových dejín
- rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období
- poznať regionálne dejiny v kontexte národných i svetových dejín
- vychovávať k národnej hrdosti, k vyššiemu stupňu národného povedomia
- viesť žiakov k prirodzenému negatívnemu postoju k rasizmu, xenofóbii a k akémukoľvek druhu diskriminácie
- vytvárať a formovať kritické historické vedomie, vytvárať si postupne vlastný názor na rôzne dejinné udalosti
- zaraďovať historické udalosti, procesy a osobnosti chronologicky a synchronicky, zaraďovať ich aj priestorovo
- skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho
- určiť príčiny jednotlivých histor. udalostí, vymedziť ich dôsledky, rozpoznať základné faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj
- naučiť žiakov pracovať s historickými prameňmi hmotnými, písomnými i obrazovými
- získavať informácie z rôznych zdrojov, naučiť sa informácie vyberať, odlišovať podstatné od nepodstatného, porovnávať, systematizovať, zovšeobecňovať, kriticky hodnotiť
- aktívne učenie – proces hľadania, objavovania a konštruovania poznatkov na základe vlastnej činnosti a skúsenosti v interakcii s učiteľom a spolužiakmi v kooperatívnom učení
- výsledky vlastného skúmania prezentovať formou referátov a projektov
- využiť medzipredmetové vzťahy – aplikovať poznatky napr. z geografie, prírodopisu, literatúry či dejín umenia pri skúmaní historických udalostí

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE, KTORÉ PREDMET ROZVÍJA

- poznanie minulosti svojho národa, národov Európy i sveta, vývoja ľudskej spoločnosti
- orientácia v čase a priestore
- získanie základných schopností a zručností poznávať historický materiál
- pochopenie príčin a dôsledkov historických udalostí
- rozvoj schopnosti čítať a interpretovať historické mapy, obrázky, fotografie, tabuľky, grafy a pod.

- rešpektovanie hodnoty pozitívnych medziľudských vzťahov, uvedomenie si potreby mierového spolunažívania všetkých národov
- schopnosť vidieť veci a javy vo vzájomných súvislostiach, systematizovať aj zovšeobecňovať poznatky
- kultivované vyjadrovanie vlastných myšlienok, názorov, postojov k dejinným udalostiam a ich obhajovanie
- úcta k vlastnému národu i k iným národom a národnostiam
- pochopenie a rešpektovanie kultúrnych, náboženských a iných odlišností ľudí a spoločností
- budovanie kladného vzťahu ku všetkým humánnym a demokratickým hodnotám

PRIEREZOVÉ TÉMY

- Osobnostný a sociálny rozvoj
- Environmentálna výchova
- Mediálna výchova
- Multikultúrna výchova
- Regionálna výchova
- Vlastenecká výchova
- Ľudské práva
- Ochrana života a zdravia
- Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

METÓDY A FORMY PRÁCE

- motivačný, riadený alebo heuristický rozhovor
- krátky výklad, diskusia
- problémové úlohy (napr. žiaci poznajú fakty a z nich vyvodlia dôsledky alebo poznajú dôsledky a hľadajú k nim príčiny)
- demonštrácia – predvedenie histor. prameňa, jeho skúmanie individuálne alebo skupinové, vyvodenie záverov
- samostatná práca s rôznymi zdrojmi informácií – učebnica, encyklopédie, slovník cudzích slov, atlas, noviny, časopisy, historická beletria, obrazový materiál, fotografie, internet...
- sledovanie a následný rozbor dokumentárneho filmu s historickou tematikou
- exkurzia
- návšteva múzea – obhliadka expozície
- pedagogicko – muzejná činnosť (vyučovacia hodina realizovaná v priestoroch múzea)
- využitie poznatkov v praxi – napr. tvorba rodokmeňa
- tvorba referátov, projektov
- didaktické hry (napr. simulačné, dramatické hry)
- tvorba krížoviek s tajničkou, hádaniek, rébusov, zábavných problémových úloh
- dejepisný kvíz

HODNOTENIE

Hodnotenie a klasifikácia žiakov sú realizované v súlade s Metodickými pokynmi č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy s účinnosťou od 1. mája 2011. Pri hodnotení sa dbá na motivačnú funkciu hodnotenia, kombinovanie klasifikácie s ústnym hodnotením a rešpektujú sa vekové a individuálne osobitosti žiaka.

Podkladom pre hodnotenie s klasifikáciu sú:

- úroveň vedomostí z jednotlivých prebratých tém prejavené formou ústnej odpovede
- súhrnné poznatky získané z celého tematického celku
- schopnosť pracovať s učebnicou, historickým prameňom a mapou
- aktívna práca počas vyučovacej hodiny
- prejavovaný záujem nad rámec stanovených povinností – príprava projektov, referátov, prezentácií, zapojenie sa do súťaží

UČEBNÉ OSNOVY PRE 8. ROČNÍK

Vzdelávacia oblasť: **Človek a spoločnosť**

Predmet : **DEJEPIS**

Ročník: **ôsmy**

Časová dotácia: 2 vyuč. hod. týždenne

CHARAKTERISTIKA

Dejepis patrí do oblasti spoločenskovedných predmetov a predstavuje jeden z významných prostriedkov procesu humanizácie žiakov. V jeho priebehu sa žiaci postupne oboznamujú s vývojom ľudskej spoločnosti v jednotlivých historických obdobiach, kultivuje sa ich historické vedomie a sú vedení k úcte k vlastnému národu, iným národom a etnikám, k rešpektovaniu kultúrnych a iných odlišností. Prispieva tak k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti.

CIEĽ PREDMETU

- získať základné poznatky z národných i svetových dejín
- rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období
- poznať regionálne dejiny v kontexte národných i svetových dejín
- vychovávať k národnej hrdosti, k vyššiemu stupňu národného povedomia
- viesť žiakov k prirodzenému negatívnemu postoju k rasizmu, xenofóbii a k akémukoľvek druhu diskriminácie
- vytvárať a formovať kritické historické vedomie, vytvárať si postupne vlastný názor na rôzne dejinné udalosti
- zaraďovať historické udalosti, procesy a osobnosti chronologicky a synchronicky, zaraďovať ich aj priestorovo
- skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho
- určiť príčiny jednotlivých histor. udalostí, vymedziť ich dôsledky, rozpoznať základné faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj
- naučiť žiakov pracovať s historickými prameňmi hmotnými, písomnými i obrazovými
- získavať informácie z rôznych zdrojov, naučiť sa informácie vyberať, odlišovať podstatné od nepodstatného, porovnávať, systematizovať, zovšeobecňovať, kriticky hodnotiť
- aktívne učenie – proces hľadania, objavovania a konštruovania poznatkov na základe vlastnej činnosti a skúsenosti v interakcii s učiteľom a spolužiakmi v kooperatívnom učení
- výsledky vlastného skúmania prezentovať formou referátov a projektov
- využiť medzipredmetové vzťahy – aplikovať poznatky napr. z geografie, prírodopisu, literatúry či dejín umenia pri skúmaní historických udalostí

OBSAH PREDMETU V 8. ROČNÍKU

I. Na ceste k moderným národom

1. Začiatok revolúcie vo Francúzsku
2. Vláda jakobínov vo Francúzsku
3. Uhorskí jakobíni
4. Nástup Napoleona Bonaparteho
5. Sláva a pád Napoleona I.
6. Napoleon a Slovensko
7. Cárske Rusko v 19. st.
8. Revolučné roky v Európe
9. Habsburská monarchia v revolučných rokoch
10. Zjednotenie Talianska
11. Zjednotenie Nemecka
12. Americká vojna za nezávislosť
13. Občianska vojna v USA
14. Priemyselná revolúcia v 19. st.
15. Veda a technika v 19. st.
16. Kultúra a umenie v 19. st.

II. Moderný slovenský národ

1. Slovenské národné hnutie
2. Anton Bernolák
3. Bernolákovská generácia
4. Slovanská vzájomnosť
5. Kollárovská generácia
6. Štúrovská generácia
7. Kodifikácia spisovnej slovenčiny
8. Revolúcia 1848-49 v Uhorsku
9. Slováci v revolúcii 1848-49
10. Memorandum slov. nár. a vznik Matice slovenskej

III. Rakúsko - Uhorsko

1. Rakúsko – uhorské vyrovnanie
2. Slovensko – česká spolupráca
3. Černovská tragédia
4. Industrializácia Slovenska
5. Slovenské vystaňhovalectvo

IV. Prvá svetová vojna

1. Kolonializmus

2. Vznik spojeneckých blokov
3. Vypuknutie 1. svetovej vojny
4. Prvá fáza 1. sv. vojny
5. Vstup USA do vojny
6. Parížska mierová konferencia
7. Slováci v 1. sv. vojne
8. Slovenský a český zahraničný odboj
9. Česko - slovenské légie
10. Vznik ČSR a Trianon
11. Milan Rastislav Štefánik
12. Tomáš Garrigue Masaryk

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE, KTORÉ PREDMET ROZVÍJA

- poznanie minulosti svojho národa, národov Európy i sveta, vývoja ľudskej spoločnosti
- orientácia v čase a priestore
- získanie základných schopností a zručností poznávať historický materiál
- pochopenie príčin a dôsledkov historických udalostí
- rozvoj schopnosti čítať a interpretovať historické mapy, obrázky, fotografie, tabuľky, grafy a pod.
- rešpektovanie hodnoty pozitívnych medziľudských vzťahov, uvedomenie si potreby mierového spolunažívania všetkých národov
- schopnosť vidieť veci a javy vo vzájomných súvislostiach, systematizovať aj zovšeobecňovať poznatky
- kultivované vyjadrovanie vlastných myšlienok, názorov, postojov k dejinným udalostiam a ich obhajovanie
- úcta k vlastnému národu i k iným národom a národnostiam
- pochopenie a rešpektovanie kultúrnych, náboženských a iných odlišností ľudí a spoločenských
- budovanie kladného vzťahu ku všetkým humánnym a demokratickým hodnotám

POŽIADAVKY NA VÝSTUP PODĽA CIEĽOV A OBSAHU

1. Na ceste k moderným národom

1. charakterizovať absolutizmus vo Franc.
2. opísať vznik a priebeh revolúcie vo Francúzsku, vládu jakobínov
3. poznať vplyv franc. revol. na politický vývoj v Uhorsku
4. charakterizovať Francúzsko za Napoleonovej vlády, poznať jeho dobyvačné plány a príčiny pádu cisárstva
5. pochopiť vplyv napoleonských vojen na naše územie
6. vedieť opísať príčiny vzniku, priebeh a výsledky americkej vojny za nezávislosť
7. vedieť opísať príčiny vzniku, priebeh a výsledky americkej občianskej vojny (Juh proti Severu)
8. ovládať význam pojmov kolónia, diskriminácia, ústava, únia, Kongres
9. poznať politickú situáciu v Rusku v 19. st., snahu o rozpínanosť a príčiny zániku nevoľníctva
10. poznať dôvody vypuknutia revolúcie v Habs. monarchii v r. 1848

11. vedieť popísať príčiny a priebeh zjednocovania Talianska a Nemecka, poznať hlavné osobnosti tohto procesu, chápať význam založenia Červeného kríža
12. chápať význam priemyselnej revolúcie, poznať hlavné objavy a vynálezcov 19. st.
13. charakterizovať najvýznamnejšie umelecké smery konca 19. st., poznať ich hlavných predstaviteľov
14. vedieť samostatne vypracovať projekt alebo prezentáciu k ľubovoľne zvolenej téme

2. Moderný slovenský národ

1. objasniť vplyv osvietenstva na slov. národ. hnutia
 2. poznať hlavné osobnosti slovenského národného hnutia, pochopiť prínos ich celoživotnej práce
3. chápať prínos bernolákovcov pre slovenské národné hnutie
4. chápať a vedieť vysvetliť myšlienku všeslovenskej vzájomnosti, poznať hlavných propagátorov tejto myšlienky
5. vedieť charakterizovať činnosť štúrovcov v rámci slovenského národného hnutia, poznať ich politický program a aktívnu účasť v čase revolučných rokov 1848-49
6. chápať význam kodifikácie spisovného jazyka a potrebu bojovať za národné práva Slovákov
7. vedieť predstaviť Ľ. Štúra ako jednu z najvýznamnejších osobností slovenských dejín 19. st.
8. poznať hlavné body Memoranda slov. národa, pochopiť prínos Matice slovenskej a slovenských gymnázií

3. Rakúsko - Uhorsko

1. poznať okolnosti vzniku dualizmu, vedieť opísať jeho základné črty a odlišnosti vnútorného vývoja jednotlivých častí R-U
2. vedieť vysvetliť dôvody vystaňovania Slovákov do zámoria, poznať význam Slovenskej ligy
3. charakterizovať priemyselnú výrobu a rozvoj železníc na Slovensku
4. pochopiť nevyhnutnosť česko-slovenskej spolupráce v rámci R-U, poznať formy tejto spolupráce
5. vysvetliť dôvody na požiadavku zavedenia všeobecného volebného práva v Uhorsku, poznať najvýznamnejšie slovenské politické strany a zoskupenia na zač. 20. st.
6. popísať príčiny, priebeh a dôsledky krvavých udalostí v Černoveji

4. Prvá svetová vojna

1. pochopiť snahu veľmocí o získanie nových kolónií v 19. a na zač. 20. st., poznať najvýznamnejšie koloniálne štáty
2. charakterizovať politickú situáciu v Európe na zač. 20. st., poznať predstaviteľov Dohody a Trojspolku, vedieť opísať vzťahy medzi nimi
3. analyzovať okolnosti vedúce k vypuknutiu 1. svetovej vojny
4. byť schopný pomocou historickej mapy popísať priebeh bojov na západnom i východnom fronte
5. poznať príčiny neskoršieho vstupu USA do vojny a vplyv na ďalší priebeh, resp. ukončenie vojny

6. pochopiť význam a výsledky Parížskej mierovej konferencie, poznať rozdielnosť názorov jej účastníkov
7. pomocou mapy vedieť vymenovať nové štáty v Európe vzniknuté po 1. sv. vojne
8. pochopiť váhavý postoj slovenských politikov k otázke 1. sv. vojny
9. opísať účasť Slovákov v 1. sv. vojne
10. poznať prínos slovenského a českého zahraničného odboja, jeho najvýznamnejšie osobnosti
11. zhodnotiť prínos práce M. R. Štefánika a T. G. Masaryka pre vznik ČSR
12. analyzovať dôvody odčlenenia sa Slovenska od Uhorska, poznať priebeh udalostí vedúcich k vzniku samostatnej ČSR
13. vedieť samostatne vypracovať projekt alebo prezentáciu k ľubovoľne zvolenej téme

PRIEREZOVÉ TÉMY

- Osobnostný a sociálny rozvoj
- Environmentálna výchova
- Mediálna výchova
- Multikultúrna výchova
- Regionálna výchova
- Vlastenecká výchova
- Ľudské práva
- Ochrana života a zdravia
- Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

METÓDY A FORMY PRÁCE

- motivačný, riadený alebo heuristický rozhovor
- krátky výklad, diskusia
- problémové úlohy (napr. žiaci poznajú fakty a z nich vyvodlia dôsledky alebo poznajú dôsledky a hľadajú k nim príčiny)
- demonštrácia – predvedenie histor. prameňa, jeho skúmanie individuálne alebo skupinové, vyvodenie záverov
- samostatná práca s rôznymi zdrojmi informácií – učebnica, encyklopédie, slovník cudzích slov, atlas, noviny, časopisy, historická beletria, obrazový materiál, fotografie, internet...
- sledovanie a následný rozbor dokumentárneho filmu s historickou tematikou
- exkurzia
- návšteva múzea – obhliadka expozície
- pedagogicko – muzejná činnosť (vyučovacia hodina realizovaná v priestoroch múzea)
- využitie poznatkov v praxi – napr. tvorba rodokmeňa
- tvorba referátov, projektov
- didaktické hry (napr. simulačné, dramatické hry)
- tvorba krížoviek s tajničkou, hádaniek, rébusov, zábavných problémových úloh
- dejepisný kvíz

UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania sa využívajú nasledovné zdroje:

- učebnica – Krasnovský, Bednárová, Ulrichová: Dejepis pre 8. roč. základnej školy a 3. roč. gymnázia s osemročným štúdiom, Vydavateľstvo Matice slovenskej, Martin 2011
- mapy, odborná literatúra, tlač, rôzne druhy obrazového materiálu, internet, makety a projekty vytvorené žiakmi v predchádzajúcich škol. Rokoch

HODNOTENIE

Hodnotenie a klasifikácia žiakov sú realizované v súlade s Metodickými pokynmi č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy s účinnosťou od 1. mája 2011. Pri hodnotení sa dbá na motivačnú funkciu hodnotenia, kombinovanie klasifikácie s ústnym hodnotením a rešpektujú sa vekové a individuálne osobitosti žiaka.

Podkladom pre hodnotenie s klasifikáciu sú:

- úroveň vedomostí z jednotlivých prebratých tém prejavené formou ústnej odpovede
- súhrnné poznatky získané z celého tematického celku
- schopnosť pracovať s učebnicou, historickým prameňom a mapou
- aktívna práca počas vyučovacej hodiny
- prejavovaný záujem nad rámec stanovených povinností – príprava projektov, referátov, prezentácií, zapojenie sa do súťaží

Výkonový štandard

1. Na ceste k moderným národom

Žiak

- vie charakterizovať absolutizmus vo Francúzsku
- je schopný opísať vznik a priebeh revolúcie vo Francúzsku, vládu jakobínov
- pozná vplyv franc. revol. na politický vývoj v Uhorsku
- charakterizuje Francúzsko za Napoleonovej vlády, pozná jeho dobyvačné plány a príčiny pádu cisárstva
- chápe vplyv napoleonských vojen na naše územie
- vie opísať príčiny vzniku, priebeh a výsledky americkej vojny za nezávislosť
- vie opísať príčiny vzniku, priebeh a výsledky americkej občianskej vojny (Juh proti Severu)
- ovláda význam pojmov kolónia, diskriminácia, ústava, únia, Kongres
 - pozná politickú situáciu v Rusku v 19. st., snahu o rozpínanosť a príčiny zániku nevoľníctva
 - pozná dôvody vypuknutia revolúcie v Habs. monarchii v r. 1848
 - dokáže popísať príčiny a priebeh zjednocovania Talianska a Nemecka, pozná hlavné osobnosti tohto procesu, chápe význam založenia Červeného kríža
- chápe význam priemyselnej revolúcie, pozná hlavné objavy a vynálezcov 19. st.
 - dokáže charakterizovať najvýznamnejšie umelecké smery konca 19. st., pozná ich hlavných predstaviteľov
- vie samostatne vypracovať projekt alebo prezentáciu k ľubovoľne zvolenej téme

2. Moderný slovenský národ

Žiak

- vie objasniť vplyv osvietenstva na slov. národ. hnutia
 - pozná hlavné osobnosti slovenského národného hnutia, chápe prínos ich celoživotnej práce
- chápe prínos bernolákovcov pre slovenské národné hnutie
- chápe a vie vysvetliť myšlienku všeslovanskej vzájomnosti, pozná hlavných propagátorov tejto myšlienky
- vie charakterizovať činnosť štúrovcov v rámci slovenského národného hnutia, pozná ich politický program a aktívnu účasť v čase revolučných rokov 1848-49
- chápe význam kodifikácie spisovného jazyka a potrebu bojovať za národné práva Slovákov
- vie predstaviť L. Štúra ako jednu z najvýznamnejších osobností slovenských dejín 19. st.
- pozná hlavné body Memoranda slov. národa, chápe prínos Matice slovenskej a slovenských gymnázií

3. Rakúsko - Uhorsko

Žiak

- pozná okolnosti vzniku dualizmu, vie opísať jeho základné črty a odlišnosti vnútorného vývoja jednotlivých častí R-U
 - dokáže vysvetliť dôvody vyst'ahovalectva Slovákov do zámoria, pozná význam Slovenskej ligy
 - charakterizuje priemyselnú výrobu a rozvoj železníc na Slovensku
 - chápe nevyhnutnosť česko-slovenskej spolupráce v rámci R-U, pozná formy tejto spolupráce
 - dokáže vysvetliť dôvody na požiadavku zavedenia všeobecného volebného práva v Uhorsku, pozná najvýznamnejšie slovenské politické strany a zoskupenia na zač. 20. st.
 - vie popísať príčiny, priebeh a dôsledky krvavých udalostí v Černovej

4. Prvá svetová vojna

Žiak

- chápe snahu veľmocí o získavanie nových kolónií v 19. a na zač. 20. st., pozná najvýznamnejšie koloniálne štáty
- dokáže charakterizovať politickú situáciu v Európe na zač. 20. st., pozná predstaviteľov Dohody a Trojspolku, vie opísať vzťahy medzi nimi
- analyzuje okolnosti vedúce k vypuknutiu 1. svetovej vojny
- je schopný pomocou historickej mapy popísať priebeh bojov na západnom i východnom fronte
- pozná príčiny neskoršieho vstupu USA do vojny a vplyv na ďalší priebeh, resp. ukončenie vojny

- chápe význam a výsledky Parížskej mierovej konferencie, pozná rozdielnosť názorov jej účastníkov
- pomocou mapy vie vymenovať nové štáty v Európe vzniknuté po 1. sv. vojne
- chápe váhavý postoj slovenských politikov k otázke 1. sv. vojny
- vie opísať účasť Slovákov v 1. sv. vojne
- pozná prínos slovenského a českého zahraničného odboja, jeho najvýznamnejšie osobnosti
- dokáže zhodnotiť prínos práce M. R. Štefánika a T. G. Masaryka pre vznik ČSR
- analyzuje dôvody odčlenenia sa Slovenska od Uhorska, pozná priebeh udalostí vedúcich k vzniku samostatnej ČSR
- vie samostatne vypracovať projekt alebo prezentáciu k ľubovoľne zvolenej téme

OBČIANSKA NÁUKA

UČEBNÉ OSNOVY PRE 8. ROČNÍK

Vzdelávacia oblasť: **Človek a spoločnosť**

Predmet : **Občianska náuka**

Ročník: **šiesty, ôsmy, deviaty**

Časová dotácia: 1 vyuč. hod. týždenne

I. Charakteristika predmetu:

Predmet prispieva k orientácii žiakov v rodinnom a školskom prostredí. Vedie ich k poznávaniu svojej obce, regiónu, vlasti a Európskej únie. Umožňuje žiakom pochopiť seba samých a pomáha im v ich socializačnom procese. Učí ich demokraticky myslieť a konať, poznávať svoje práva a povinnosti a obhajovať práva druhých. Poskytuje žiakom základné vedomosti z oblasti štátu a práva a vedie ich k aktívnej občianskej angažovanosti a umožňuje im pochopiť ekonomický život spoločnosti.

II. Predpokladaný prínos

Kompetencie občianske

Žiak sa naučí:

- uvedomiť si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňovať a ochraňovať princípy demokracie
- vyvážene chápať svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti
- uvedomiť si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k povinnostiam, prispievať k naplneniu práv iných
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti
- sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská, aktívne podporovať udržateľnosť kvality životného prostredia

Kompetencia riešiť problémy

- pri riešení problémov uplatňovať vhodné metódy založené na tvorivom myslení
- otvorenosť pri riešení problémov, formulovať argumenty a dôkazy na obhájenie svojich názorov
- pri jednotlivých riešeniach spoznávať klady a zápory a uvedomovať si aj potrebu zvažovať úroveň ich rizika.
- vytvárať predpoklady na konštruktívne riešenie konfliktov

III. Časová koncepcia výchovy

6. ročník – 1 vyučovacia hodina týždenne

8. ročník - 1 vyučovacia hodina týždenne, spolu 16 vyučovacích hodín (začína od druhého polroka)

9. ročník – 1 vyučovacia hodina týždenne, spolu 16 vyučovacích hodín (začína od druhého polroka)

IV. Ciele predmetu

Predmet sa cieľmi spolupodieľa na utváraní a rozvíjaní kľúčových kompetencií tým, že vedie žiaka k:

- podpore vedomia jedinečnosti a neopakovateľnosti každého človeka v spoločnosti,
- utváraní vedomia vlastnej identity a identity druhých ľudí,
- realistickému sebaopoznávaniu a seba hodnoteniu,
- akceptovaniu vlastnej osobnosti a osobnosti druhých ľudí,
- aktívnemu občianstvu a osobnej angažovanosti, uvedomovaniu si práv a povinností, rešpektovaniu základných princípov demokracie a tolerancie,
- vytváraní pozitívnych vzťahov k opačnému pohlaviu v prostredí školy a mimo školy,
- rozpoznávaní stereotypných názorov na postavenie muža a ženy,
- získaniu základných vedomostí o ekonomickom fungovaní spoločnosti,
- uplatňovaní vhodných komunikačných prostriedkov k vyjadrovaniu vlastných myšlienok, citov, názorov a postojov,
- k obhajovaniu vlastných postojov a k primeranému obhajovaniu svojich práv,
- vytváraní schopnosti využívať ako zdroj informácií rôzne verbálne a neverbálne texty spoločenského a spoločenskovedného charakteru,
- rešpektovaniu a uplatňovaní mravných princípov a pravidiel spoločenského spolunažívania a prebratíu zodpovednosti za vlastné názory, správanie sa a dôsledky konania

V. Obsah vzdelávania

6. ročník

Úvod do vyučovania občianskej výchovy v 6. ročníku

1. TC **MOJA OBEC, REGIÓN, VLASTĚ, EÚ**

2. TC **VNÚTORNÝ A VONKAJŠÍ ŽIVOT J EDNOTLIVCA**

33 hodín ročne

1 hodina

13 hodín

19 hodín

8. ročník

16hodín

Úvod do vyučovania občianskej výchovy v 8. ročníku *ročne*
1. TC **ŠTÁT A PRÁVO** *1 hodina*
15 hodín

9. ročník *16 hodín ročne*
Úvod do vyučovania občianskej výchovy v 9. ročníku *1 hodina*
1. TC **EKONOMICKÝ ŽIVOT V SPOLOČNOSTI** *15 hodín*

6. ročník

1. Úvodná hodina

I. Tematický celok – MOJA OBEC, REGIÓN, VLASŤ, EÚ

1. Obec, v ktorej žijem
2. Minulosť a súčasnosť obce
3. Kronika, erb, vlajka mojej obce
4. Významné osobnosti obce
5. Historické pamiatky, krásy prírody v mojej obci a v jej okolí
6. Verejný, kultúrny a spoločenský život v obci
7. Obecná samospráva
8. Budúcnosť obce v ktorej žijem
9. Región, v ktorom žijem
10. Moja vlasť
11. Štátne symboly
12. Európska únia
13. Prepájanie národnej a európskej identity

II. Tematický celok – VNÚTORNÝ A VONKAJŠÍ ŽIVOT JEDNOTLIVCA

1. Ľudská psychika
2. Psychické procesy, základné prvky psychiky
3. Pamäť, myslenie
4. Ľudské city
5. Ľudská osobnosť
6. Schopnosti osobnosti
7. Psychológia v dennom živote človeka
8. Učíme sa učiť sa
9. Metódy učenia sa
10. Sociálne skupiny
11. Socializácia jednotlivca
12. Sociálne vzťahy v skupinách
13. Pozície a roly jednotlivca v skupine
14. Metódy merania soc. vzťahov v skupinách
15. Komunikácia v sociálnych skupinách
16. Spolupráca v sociálnych skupinách
17. Konflikty a riešenie
18. Zhrnutie
19. Prezentácie projektov

8. ročník

1. Úvodná hodina

I. Tematický celok - ŠTÁT A PRÁVO

1. Štát a jeho podstata
2. Funkcie štátu
3. Formy vlády
4. Zákonodarná moc
5. Právo a právne normy
6. Právne inštitúcie SR
7. Súdny, prokuratúra, advokácia
8. Právne vedomie
9. Právny poriadok SR – právne prepisy
10. Verejné a súkromné právo
11. Rodinné právo – zákon o rodine
12. Manželstvo, rodina, rozvod
13. Trestné právo – trestný zákon
14. Trestný čin, trestná zodpovednosť, zadržanie
15. Obžalovaný, odsúdený, trest

9. ročník

1. Úvodná hodina

I. Tematický celok - EKONOMICKÝ ŽIVOT V SPOLOČNOSTI

1. Základné pojmy – ľudské potreby, statky, výrobný proces
2. Rozhodovanie a rozhodovací proces
3. Ekonomika a ekonómia
4. Typy ekonomík
5. Trhová ekonomika, vlastnícke práva
6. Základné formy podnikania, zisk a strata podniku
7. Výroba a výrobca, produktivita práce konkurencieschopnosť
8. Spotrebiteľ a spotreba
9. Súkromná a verejná spotreba
10. Peniaze a finančné inštitúcie
11. Vývoj, formy a funkcie peňazí
12. Banky, sporiteľne
13. Poisťovne
14. Nebankové subjekty
15. Projektová úloha

VI. Metódy a formy práce – stratégie vyučovania

Metódy	Formy práce
Informačnoreceptívna – výklad Reprodukčná – riadený rozhovor Didaktické hry – situačná metóda Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca Diskusia Beseda

VII. Prierezové témy

- Osobnostný a sociálny rozvoj
- Environmentálna výchova
- Mediálna výchova

- Multikultúrna výchova
- Regionálna výchova
- Vlastenecká výchova
- Výchova k tolerancii
- Ľudské práva
- Výchova k manželstvu a rodičovstvu
- Ochrana života a zdravia
- Tvorba projektu a prezenčné zručnosti

VIII. Prepojenie s inými predmetmi

Medzipredmetové vzťahy

Na hodine občianskej náuky možno využiť poznatky aj z iných predmetov najmä :

- dejepisu
- geografie
- slovenského jazyka a literatúry
- náboženskej výchovy

IX. Učebné zdroje

Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
A. Krsková, D. Ďurajková, A. Drozdíková: Občianska náuka pre 6 ročník Občianska výchova pre,8,9. ročník. Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2004-2009, Bratislava.	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica

X. Hodnotenie predmetu

Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou podľa **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy**. Výsledky klasifikácie sa vyjadria piatimi stupňami: 1 – výborný, 2 – chválitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 - nedostatočný.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať **priebežné a celkové hodnotenie**:

- **priebežné hodnotenie** v predmete sa bude uskutočňovať pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a bude mať hlavne motivačný charakter; učiteľ bude zohľadňovať vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliadať na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť,
- **celkové hodnotenie** žiaka v predmete sa bude uskutočňovať na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov vo vyučovacom predmete.

V procese hodnotenia bude učiteľ uplatňovať primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektovať práva dieťaťa a humánne sa správať voči žiakovi. Predmetom hodnotenia budú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol v predmete v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku.

Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získa učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavné diagnostické pozorovanie žiaka,
- sústavné sledovanie výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- rôzne druhy skúšok (písomné, ústne), didaktické testy,
- analýza výsledkov rôznych činností žiaka,
- konzultácie s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia výchovného poradenstva a prevencie.

Žiak bude z predmetu skúšaný **ústne** najmenej **raz** v polročnom hodnotiacom období a **písomne** najmenej **dvakrát** v polročnom hodnotiacom období. Žiak vytvorí minimálne **jeden projekt** za polročné hodnotiace obdobie. Učiteľ oznámi žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní. Druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok, aby zabránil preťažovania žiaka.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu budú:

- známka za ústnu odpoveď,
- známky za rôzne písomné druhy skúšok, didaktické testy, projekt
- posúdenie prejavov žiaka.

XI. Požiadavky na výstup /obsahový a výkonový štandard/

6. ročník

Moja obec, región, vlasť, Európska únia

História a súčasnosť mojej obce

Žiak pozná históriu a súčasnosť obce, v ktorej žije.

Kronika a erb mojej obce

Vie vysvetliť význam symbolov obce (erb, vlajka), ak ich obec má.

Vie posúdiť význam obecnej kroniky pre poznanie minulosti obce a pre jej prepojenie so súčasnosťou.

Významné osobnosti našej obce

Pozná osobnosti obce v minulosti a dnes.

Uvedomuje si význam pozitívnych vzorov z minulosti a súčasnosti pre svoj život.

Na čo som hrdá/hrdý v mojej obci a jej okolí (pamiatky, príroda)

Buduje si pocit hrdosti na svoju obec poznaním jej prírody a pamiatok.

Obecná samospráva Vie, kto je starostom (primátorom) obce.

Pozná základné úlohy obecnej samosprávy.

Verejný, kultúrny a spoločenský život v našej obci

Zaujíma sa o spôsob volieb poslancov do obecného zastupiteľstva.

Zúčastní sa (s rodičmi alebo učiteľmi) na zasadnutí obecného zastupiteľstva.

Aktívne sa s členmi svojej rodiny zapája do organizovania akcií v obci a zúčastňuje sa ich.

Môj región Žiak pozná históriu a súčasnosť regiónu,
v ktorom žije.

Moja vlasť – Slovenská
republika

Štátne symboly

Vytvára si hrdosť na svoju vlasť poznaním jej minulosti, prítomnosti, pamiatok a prírody.

Pozná štátne symboly a vie, ako im vzdať úctu.

Európska únia. Uvedomuje si význam európskej integrácie pre život občanov SR.

Vie si vyhľadať a v praktickom živote používať základné informácie o EÚ.

Prepojenie národnej identity s európskou identitou

Uvedomuje si nutnosť zachovania slovenskej národnej identity s prepojením na európsku
identitu.

Podporuje šírenie znášanlivosti a tolerance medzi národmi EÚ.

Vnútorň a vonkajší život jednotlivca

Vnútorň život jednotlivca

Ľudská psychika - Uvedomuje si spätosť ľudskej psychiky s biologickými faktormi (nervovou
sústavou).

Uvedomuje si, že jeho psychika je vo vývine. Pozná základné prvky psychiky – pocit, vnem,
predstava. Vie ich rozlíšiť.

Osobnosť - Uvedomuje si neopakovateľnosť charakteristických znakov osobnosti.

Pozná základné typy osobnosti podľa temperamentu a vie zaradiť seba samého.

Proces učenia sa Vie rozlíšiť dva druhy pamäte (krátkodobú, dlhodobú) a chápe ich význam
pre svoje vzdelávanie. Uvedomuje si súvislosť medzi pamäťou a myslením v procese učenia
sa.

Posudzuje základné metódy učenia sa a hľadá si najvhodnejšie pre svoju osobnosť.

Vie na jednoduchom príklade odvodiť z dvoch súdov záver usudzovania.

Psychológia v každodennom živote

Vie rozlišovať medzi základnými emóciami a chápe dôležitosť primeraného prežívania
emócií.

Vie posúdiť svoje schopnosti pre niektorý typ činnosti.

Vie využívať osvojené vedomosti zo psychológie vo svojom každodennom živote.

Vonkajší život jednotlivca

Vytváranie sociálnych vzťahov jednotlivca v širšom prostredí

Uvedomuje si vytváranie sociálnych vzťahov vo všetkých skupinách, ktorých je členom.

Sociálne skupiny Uplatňuje poznatky o socializácii pri svojom včleňovaní sa do sociálnych
skupín.

Pozná pozície a roly jednotlivcov v spoločenských skupinách.

Sociometria skupiny

Sociálne vzťahy v triede

Pozná základné metódy merania sociálnych vzťahov v skupine.

Rešpektuje každého člena skupiny bez ohľadu na jeho pozíciu v skupine.

Vie odolávať tlaku niektorých členov skupiny.

Podporuje včleňovanie sa jednotlivcov do sociálnej skupiny.

Uvedomuje si súvislosť medzi vzťahmi v skupine a konaním členom sociálnej skupiny, ako aj
skupiny ako celku.

Sociálne zručnosti Ovláda a v každodennom živote používa

základné komunikačné zručnosti – komunikuje, spolupracuje a rieši konflikty.

8. ročník

Štát a právo

Štát a jeho podstata

Žiak vie vysvetliť príčiny vzniku štátu.

Vie charakterizovať všetky znaky štátu.

Vie nakresliť vlajku SR. Ovláda text štátnej hymny.

Vie vzdať úctu štátnym symbolom.

Funkcie štátu

Vie uviesť príklady na jednotlivé vnútorné funkcie štátu.

Vie vysvetliť úlohu štátu z hľadiska jeho vonkajších funkcií.

Vie charakterizovať vzťahy SR so susednými štátmi.

Forma vlády

Vie rozlíšiť medzi absolutistickou a parlamentnou formou monarchie.

Vie uviesť konkrétne typy príkladov na demokratickú a nedemokratickú formu republiky.

Vie uviesť príklady na typy diktatúr z minulosti i súčasnosti.

Zákonodarná moc

Vie popísať priebeh plenárneho zasadnutia parlamentu – NR SR.

Vie charakterizovať úlohu prezidenta v zákonodarnom procese.

Vie rozlišovať medzi platnosťou zákona a účinnosťou zákona.

Právo a právna moc

Vie charakterizovať jednotlivé druhy noriem.

Na konkrétnych príkladoch vie rozlišovať medzi jednotlivými druhmi noriem.

Právne inštitúcie SR

Súdy, prokuratúra, advokácia

Vie popísať funkcie jednotlivých právnych inštitúcií SR.

Vie aktívne participovať na príprave a priebehu inscenácie súdneho pojednávania na vyučovacej hodine.

Vie rozlíšiť služby advokáta a notára.

Práve vedomie

Vie popísať prepojenosť právneho vedomia s právnym poriadkom štátu.

Vie zdôvodniť praktický význam právnych poznatkov pre budovanie svojho právneho vedomia.

Právny poriadok SR, právne predpisy

Verejné a súkromné právo

Vie definovať pojem právne predpisy.

Vie hierarchizovať pojmy právneho systému SR.

Vie opísať dve vybrané odvetvia verejného práva.

Vie opísať tri vybrané odvetvia súkromného práva.

Rodinné právo, manželstvo, rodina, rozvod

Vie vysvetliť poslanie Zákona o rodine a jeho úlohy.

Na základe príkladov z literatúry alebo filmu vie vysvetliť dopad ukončenia manželstva rozvodom na členov rodiny.

Trestné právo – trestný zákon, trestný čin, trestná zodpovednosť, zadržanie

Vie vysvetliť všetky uvedené pojmy.

Vie aktívne participovať na príprave a priebehu inscenácie, týkajúcej sa trestného činu, na vyučovacej hodine.

Vie zdôvodniť potrebu dodržiavania zákonov SR.

9. ročník

Ekonomický život v spoločnosti

Základné pojmy – ľudské potreby, statky, výrobný proces, rozhodovanie rozhodovací proces

Žiak vie vysvetliť uvedené pojmy. Vie odlíšiť uvedené pojmy.

Vie uviesť uvedené pojmy vo vzájomných súvislostiach.

Vie vypracovať návrh využitia konkrétneho vzácneho výrobného zdroja vo výrobnom procese s uplatnením jednotlivých etáp rozhodovacieho procesu. Uvedomuje si dôsledky rozhodnutí.

Učí sa konať rozvážne a zodpovedne.

Ekonomia, ekonomika, typy ekonomík

Vie vysvetliť uvedené pojmy. Vie odlíšiť jednotlivé pojmy.

Vie uviesť uvedené pojmy vo vzájomných súvislostiach.

Vie zdôvodniť potrebu osvojovania týchto pojmov z hľadiska ich uplatnenia v jeho praktickom živote.

Trhová ekonomika, vlastnícke práva

Vie vysvetliť podstatu troch typov ekonomík.
Vie porovnať jednotlivé ekonomiky z hľadiska pozitív i negatív. Na konkrétnych príkladoch vie aplikovať riešiteľnosť základnej ekonomickej otázky podľa typu ekonomiky.
Vie charakterizovať trhovú ekonomiku tromi znakmi.
Vie uviesť charakteristiku vlastníckych práv.
Vie vysvetliť vzťah medzi vlastníckymi právami a efektívnym využívaním zdrojov.
Základné formy podnikania, zisk a strata podniku
Vie vysvetliť uvedené pojmy. Vie charakterizovať základné podmienky úspešného podnikania.
Na konkrétnom príklade zo života opíše úspešného alebo neúspešného podnikateľa z obce alebo regiónu.
Výroba a výrobca, produktivita práce, konkurencieschopnosť
Vie vysvetliť uvedené pojmy.
Vie zdôvodniť priamu úmeru medzi produktivitou práce a množstvom tovaru.
Vie zdôvodniť priamu úmeru medzi produktivitou práce a konkurencieschopnosťou.
Spotrebiteľ a spotreba
Súkromná a verejná spotreba
Vie definovať uvedené pojmy.
Vie uviesť rozdiely medzi súkromnou a verejnou spotrebou.
Na konkrétnych príkladoch vie uviesť obmedzenie súkromnej spotreby.
Vie použiť príklady na obmedzenie spotreby verejných statkov.
Peniaze a finančné inštitúcie, vývoj, formy a funkcie peňazí, banky a sporiteľne, poisťovne, nebankové subjekty
Vie vysvetliť uvedené pojmy.
Vie rozlíšiť jednotlivé pojmy.
Vie určiť faktory, vytvárajúce hodnotu peňazí.
Vie zdôvodniť opodstatnenosť finančných inštitúcií v trhovej ekonomike.
Vie porovnať z hľadiska služieb jednotlivé finančné inštitúcie.
Vie posúdiť mieru rizika pri využití nebankového subjektu ako typu finančnej inštitúcie

ČLOVEK A HODNOTY

ETICKÁ VÝCHOVA

UČEBNÉ OSNOVY PRE 8. ROČNÍK

Vzdelávacia oblasť: **Človek a hodnoty**
Predmet : Etická výchova
Ročník: ôsmy
Časová dotácia: 1 vyuč. hodina týždenne

CHARAKTERISTIKA

Poslaním predmetu etická výchova je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi.

Etická výchova sa v prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností (otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných...), ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

CIEĽ PREDMETU

Cieľom etickej výchovy je vychovať osobnosť, ktorá:

- má svoju vlastnú identitu, je sama sebou a pritom táto identita zahŕňa v sebe aj prosociálnosť,
- má pozitívny vzťah k životu a ľuďom spojený so zdravou kritickosťou,
- jej správanie je určené osobným presvedčením a interiorizovanými etickými normami, vyplývajúcimi z univerzálnej solidarity a spravodlivosti, a preto je do istej miery nezávislá od tlaku spoločnosti,
- má zrelý morálny úsudok opierajúci sa o zovšeobecnené zásady, preto je schopná správne reagovať aj v neočakávaných a zložitých situáciách,
- charakterizuje ju spojenie správneho myslenia a správneho konania,
- koná v súlade so svojimi zásadami, ale aj s citovou zaangažovanosťou - súlad medzi emóciami a chcením – nekoná len z povinnosti a bez nadšenia s pocitom sebaľútsosti,
- prijíma iných v ich rozdielnosti, akceptuje ich názory a je ochotná na prijateľný kompromis, ktorý ale nie je v rozpore so všeľudskými hodnotami,
- je ochotná a schopná spolupracovať a iniciovať spoluprácu.

Dosahovanie týchto cieľov ráta s aktivizáciou a rozvojom nonkognitívnych funkcií osobnosti, ktoré uvádza profesor M. Zelina v systéme KEMSAK:

K – kognitivizácia, ktorej cieľom je naučiť človeka poznávať, myslieť, riešiť problémy

E – emocionalizácia, cieľom je naučiť človeka cítiť a rozvíjať jeho kompetencie pre cítenie, prežívanie, rozvíjať jeho city

M – motivácia, cieľom je rozvinúť záujmy, potreby, túžby, chcenia osobnosti, jej aktivity

S – socializácia, jej cieľom je naučiť človeka žiť s druhými ľuďmi, naučiť ich komunikovať, tvoriť progresívne medziľudské vzťahy

A – axiologizácia, ktorej cieľom je rozvíjať progresívnu hodnotovú orientáciu osobnosti, učiť hodnotiť

K – kreativizácia, cieľom tejto funkcie je rozvíjať v osobnosti tvorivý štýl života.

Cieľom etickej výchovy je tiež:

- poskytnúť žiakom impulzy a pozitívne skúsenosti, ktoré podporujú základnú dôveru, autonómiu a iniciatívu
- umožniť im osvojiť si základné komunikačné zručnosti, základné úkony spoločenského správania, učiť ich pozitívne hodnotiť seba aj druhých, tvorivo riešiť každodenné situácie v medziľudských vzťahoch
- vysvetliť žiakom pojmy empatia, asertivita, spolupráca a prosociálne (sociálne pozitívne) správanie
- umožniť žiakom osvojiť si ďalšie sociálne zručnosti, napr. vyjadrovanie citov, empatie, asertívne správanie
- umožniť žiakom osvojiť si základné postoje, ktoré podmieňujú kultivované dospievanie, učiť ich poznávať sám seba, objavovať svoju identitu, rozvíjať sebaoceňovanie
- spoznávať a osvojovať si práva a povinnosti v rodine, učiť sa kultivovane prejavovať svoj názor, postupne preberať zodpovednosť za svoje rozhodnutia, zároveň však rešpektovať rodičov a viesť s nimi konštruktívny dialóg
- umožniť žiakom uvedomiť si svoju sexuálnu identitu, chápať pozitívne hodnoty priateľstva, lásky, manželstva a rodiny, uvedomiť si riziká spojené s predčasným sexuálnym životom, zdôvodniť základné mravné normy, zaujať správny postoj k otázkam súvisiacim so sexualitou
- rozvíjať u žiakov pozitívny postoj k postihnutým, chorým a iným skupinám obyvateľstva, ktoré potrebujú pomoc a porozumenie
- vysvetliť žiakom základné pojmy súvisiace s voľbou životných cieľov, svetonázorom, náboženstvom, etickými hodnotami a normami
- umožniť žiakom pochopiť základné etické problémy súvisiace s ekonomickými hodnotami, pravdou a dobrým menom
- vysvetliť žiakom základné pojmy súvisiace s ochranou prírody a životného prostredia
- učiť žiakov rešpektovať ľudí s inými názormi, zároveň však ostať sám sebou; formulovať svoje životné ciele, byť odolný voči nevhodným ponukám, ostať slobodný od závislostí, ktoré znehodnocujú a ohrozujú náš život
- rozvíjať u žiakov povedomie vlastnej dôstojnosti a hodnoty ľudskej bytosti, v tomto zmysle byť schopný kriticky hodnotiť masmediálne vplyvy, vychovať kritického diváka.

OBSAH PREDMETU V 8. ROČNÍKU

I. Zdroje etického poznania ľudstva

1. Etika
2. Mravné hodnoty a normy
3. Svedomie
4. Pozitívne vzory
5. Literatúra
6. Náboženstvo
7. Umenie a ľudová slovesnosť

II. Život, telesné a duševné zdravie ako etická hodnota

1. Ochrana života
2. Starostlivosť o zdravie

3. Základy duševnej hygieny
4. Niektoré problémy lekárskej etiky

III. Ekonomické hodnoty a etika

1. Vlastníctvo a peniaze
2. Primárna orientácia na peniaze
3. Materializmus a konzumizmus
4. Reklama – jej metóda a cieľ
5. Rozvoj človeka
6. Ekonomické cnosti – sporivosť, podnikavosť, umenie hospodáriť

IV. Dobré meno a pravda ako etické hodnoty

1. Poznanie a pravda
2. Pravda a lož
3. Tajomstvo
4. Dobré meno
5. Ublíženie na cti

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE, KTORÉ PREDMET ROZVÍJA

- Vedieť komunikovať verbálne a neverbálne, naučiť sa aktívne počúvať.
- Naučiť sa spoznávať svoje silné aj slabé stránky, vytvoriť základy sebaúcty a dôstojnosti ľudskej osoby.
- Pozitívne prijať a hodnotiť iných, pozitívne vnímať a reálne hodnotiť situácie a udalosti.
- Vytvoriť predpoklady na rozvoj tvorivosti v medziľudských vzťahoch, vrátane riešenia problémov.
- Naučiť sa rozpoznávať, identifikovať, usmerňovať a vyjadrovať svoje city.
- Naučiť sa byť empatický – na primeranej úrovni pochopiť práve prežívané myšlienky a city iného.
- Utvárať základy asertivity, osvojovať si nenásilné riešenie konfliktov.
- Osvojovať si zmysel hodnoty modelu prosociálneho správania.
- Utvárať schopnosť nezištne pomáhať iným a mať vnútorné uspokojenie z tejto činnosti.

POŽIADAVKY NA VÝSTUP PODĽA CIEĽOV A OBSAHU

1. Zdroje etického poznania ľudstva

- 1.1 Žiak si vie uvedomiť význam etiky
- 1.2 Žiak pozná základné mravné hodnoty a normy
- 1.3 Žiak vie uviesť pozitívna a negatívne vzory z histórie, literatúry a svojho okolia
- 1.4 Žiak pozná jednotlivé svetové náboženstvá
- 1.5 Žiak pozná a rozvíja tradície svojich predkov

2. Život, telesné a duševné zdravie ako etická hodnota

- 2.1 Žiak sa vie správať empaticky.
- 2.2 Žiak sa učí vidieť problémy lekárskej etiky v živote človeka

2.3 Uvedomuje si dôležitosť poznania svojich slabých a silných stránok

3. Ekonomické hodnoty a etika

- 3.1 Žiak chápe potrebu peňazí v živote
- 3.2 Žiak poznáva vplyvy reklám na ľudí
- 3.3 Učí sa rozumne hospodáriť so svojim majetkom
- 3.4 Chápe potrebu sporenia v ľudskom živote

4. Dobré meno a pravda ako etické hodnoty

- 4.1 Rozvíja si prosociálne správanie – vie ponúknuť pomoc, rozdeliť sa pozná svoje práva a rešpektuje práva iných
- 4.2 Prejavuje dobro vo vzťahu k iným
- 4.3 Žiak pozná svoje práva a rešpektuje práva iných

PRIEREZOVÉ TÉMY

- Osobnostný a sociálny rozvoj
- Environmentálna výchova
- Mediálna výchova
- Multikultúrna výchova
- Regionálna výchova
- Vlastenecká výchova
- Výchova k tolerancii
- Ľudské práva
- Výchova k manželstvu a rodičovstvu
- Ochrana života a zdravia

METÓDY A FORMY PRÁCE

Motivačný, riadený a heuristický rozhovor
Dialogické metódy – beseda, diskusia
Didaktické hry – napr. rolové, situačné hry, brainstorming
Individuálna a skupinová práca žiakov
Práca s rôznymi zdrojmi informácií (knihy, časopisy, internet, fotografie...)
Anketa, dotazník
Problémové vyučovanie s hľadaním optimálneho riešenia
Sledovanie náučného filmu a jeho následný rozbor
Tvorba projektov a prezentácií

UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania sa využívajú nasledovné zdroje:
Zelina: Ako zmeniť sám seba?, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 2008
Smith: Třída plná pohody, Praha 1994
Hoppeov, Krabel: Soc.-psychologické hry pre dospievajúcich, Bratislava 2001
Schneider, Flaig: Lexikón slušného správania a foriem spoločenského styku, AKTUELL, Bratislava 2005

Olivar: Etická výchova, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 1992
Zelina, Lenárt: Vieme, že... (program proti zlu, násiliu, závislostiam, predsudkom, rasizmu, neproduktívnemu spôsobu života), Oddelenie policajného zboru, Bratislava 2007
Základ rodinnej a sexuálnej výchovy – výučbový software pre ZŠ a SŠ
Lencz – Krížová: Metodický materiál k predmetu Etická výchova, MC Bratislava, 2004
Lencz a kol.: Metodický materiál II k predmetu etická výchova, MC Bratislava 1994
Lencz – Ivanová: Metodický materiál III k predmetu etická výchova, MC Bratislava 1995
Časopisy
Encyklopédie
Internet
Náučné videofilmy

HODNOTENIE

Hodnotenie prebieha v súlade s Metodickými pokynmi č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy s účinnosťou od 1. mája 2011.

Predmet je neklasifikovaný. Na vysvedčení sa uvedie absolvoval(a). Aj napriek tomu musí mať žiak spätnú väzbu, ako zvládol určité kompetencie a zručnosti. Zohľadňuje sa príprava žiaka na daný predmet, snaha a aktivita. Vhodné je v priebehu celej hodiny žiakov neustále motivovať pochvalami a povzbudením.

Pri praktických aktivitách na hodinách etickej výchovy je vhodné hodnotenie praktických zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Optimálne je hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka. Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, literárnych prejavov a komunikatívnych zručností je vhodné kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom prezentácie projektov.

Matematika a práca s informáciami

UČEBNÉ OSNOVY PRE 8. ROČNÍK

Vzdelávacia oblasť: **Matematika a práca s informáciami**

Predmet : Matematika

Ročník: ôsmy

Časová dotácia: 4 vyuč. hodiny týždenne

CHARAKTERISTIKA

Učebný predmet matematika na 2. stupni ZŠ je zameraný na rozvoj matematickej kompetencie tak, ako ju formuloval Európsky parlament:

„Matematická kompetencia je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách. Vychádzajúc z dobrých numerických znalostí sa dôraz kladie na postup a aktivitu, ako aj na vedomosti. Matematická kompetencia zahŕňa na rôznych stupňoch schopnosť a ochotu používať matematické modely myslenia (logické a priestorové myslenie) a prezentácie (vzorce, modely, diagramy, grafy, tabuľky).“
Potrebné vedomosti z matematiky zahŕňajú dobré vedomosti o počtoch, mierkach a

štruktúrach, základné operácie a základné matematické prezentácie, chápanie matematických termínov a konceptov a povedomie o otázkach, na ktoré matematika ponúka odpovede. Jednotlivec by mal mať zručnosti na uplatňovanie základných matematických princípov a postupov v každodennom kontexte doma a v práci a na chápanie a hodnotenie sledu argumentov. Jednotlivec by mal byť schopný myslieť matematicky, chápať matematický dôkaz, komunikovať v matematickom jazyku a používať vhodné pomôcky. Pozitívny postoj v matematike je založený na rešpektovaní pravdy a na ochote hľadať príčiny a posudzovať ich platnosť.“

Obsah vzdelávania je spracovaný na kompetenčnom základe. Pri prezentácii nových matematických poznatkov sa vychádza z predchádzajúceho matematického vzdelania žiakov, z ich skúseností s aplikáciou už osvojených poznatkov. Vyučovanie sa prioritne zameriava na rozvoj žiackych schopností, predovšetkým väčšou aktivizáciou žiakov. Vzdelávací obsah predmetu je rozdelený na päť tematických okruhov:

Čísla, premenná a počtové výkony s číslami

Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy

Geometria a meranie

Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika

Logika, dôvodenie, dôkazy.

V tematickom okruhu **Čísla, premenná a počtové výkony s číslami** sa dokončuje vytváranie pojmu prirodzeného čísla, desatinného čísla, zlomku a záporných čísel. Žiak sa oboznamuje s algoritmami počtových výkonov v týchto číselných oboroch. Súčasťou tohto okruhu je dlhodobá propedeutika premennej, rovníc a nerovníc.

V tematickom okruhu **Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy** žiaci objavujú kvantitatívne a priestorové vzťahy, zoznámia sa s pojmom premennej veličiny a jej prvotnou reprezentáciou vo forme, tabuliek, grafov a diagramov. Skúmanie týchto súvislostí smeruje k zavedeniu pojmu funkcie.

V tematickom okruhu **Geometria a meranie** sa žiaci zoznamujú so základnými geometrickými útvarmi, skúmajú a objavujú ich vlastnosti. Učia sa zisťovať odhadom, meraním a výpočtom veľkosť uhlov, dĺžok, povrchov a objemov. Riešia polohové a metrické úlohy z bežnej reality. Dôležité miesto má rozvoj priestorovej predstavivosti.

Ďalšou súčasťou matematického vzdelávania žiakov 2. stupňa základnej školy je **Kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika**, v ktorej sa žiaci naučia systematicky vypisovať možnosti a zisťovať ich počet, čítať a tvoriť grafy, diagramy a tabuľky dát, rozumieť bežným pravdepodobnostným a štatistickým vyjadreniam.

Tematický okruh **Logika, dôvodenie, dôkazy** sa prelína celým matematickým učivom a rozvíja schopnosť žiakov logicky argumentovať, usudzovať, hľadať chyby v usudzovaní a argumentácii, presne sa vyjadrovať a formulovať otázky.

CIEĽ PREDMETU

Cieľom matematiky na 2. stupni ZŠ je, aby žiak získal schopnosť používať matematiku v svojom budúcom živote. Matematika má rozvíjať žiakovo logické a kritické myslenie,

schopnosť argumentovať a komunikovať a spolupracovať v skupine pri riešení problému. Žiak by mal spoznať matematiku ako súčasť ľudskej kultúry a dôležitý nástroj pre spoločenský pokrok.

OBSAH PREDMETU V 8. ROČNÍKU

Prehľad tematických celkov a ich obsahu

I. Celé čísla. Počtové výkony s celými číslami

Kladné a záporné čísla v rozšírenom obore desatinných čísel.

Navzájom opačné čísla.

Absolútna hodnota celého a desatinného čísla na číselnej osi. Absolútna hodnota nuly.

Usporiadanie a porovnanie celých a desatinných čísel a ich zobrazenie na číselnej osi.

Sčítovanie a odčítavanie celých a desatinných čísel. Slovné úlohy – kontextové a podnetové.

Násobenie a delenie záporného čísla kladným. Slovné úlohy – kontextové a podnetové..

II. Premenná, výraz, rovnica

Riešenie jednoduchých úloh vedúcich na lineárne rovnice bez formalizácie do podoby rovnice: úvahou, metódou pokus – omyl, znázornením.

Lineárna rovnica s formálnym zápisom (ako propedeutika).

Overenie, či dané číslo je riešením slovnej úlohy.

Zápis vzťahov vychádzajúcich z jednotlivých operácií, z porovnávania.

Výrazy s premennými, dosadzovanie čísel za jednotlivé premenné. Vzorce.

Vyjadrenie a výpočet neznámej z jednoduchého vzorca.

Dopočítavanie chýbajúcich údajov v jednoduchých vzorcoch.

Využitie úloh na priamu a nepriamu úmernosť na propedeutiku funkcií.

III. Trojuholník, zhodnosť trojuholníkov

Konštrukcia trojuholníka (sss, sus, usu), jej jednoznačnosť a súvis so zhodnosťou trojuholníkov.

Trojuholník určený stranami - (sss). Trojuholník určený stranami a uhlami – (sus, usu).

Súčet vnútorných uhlov v trojuholníku.

Objav trojuholníkovej nerovnosti a veľkosti súčtu vnútorných uhlov trojuholníka.

Rovnoramenný a rovnostranný trojuholník, objav niektorých ich základných vlastností.

Výška trojuholníka, niektoré ďalšie konštrukčné úlohy.

IV. Rovnobežníky, lichobežníky, obsah trojuholníka

Rovnobežky preťaté priamkou (priečkou).

Striedavé a súhlasné uhly pri rovnobežkách.

Rovnobežníky a ich základné vlastnosti vyplývajúce z rovnobežnosti.

Výška rovnobežníka. Konštrukcia rovnobežníkov.

Lichobežník. Pravouhlý a rovnoramenný lichobežník, objav niektorých ich vlastností.

Jednoduché konštrukcie rovnobežníkov a lichobežníka.

Obsah a obvod kosoštvorca, kosodĺžnika a trojuholníka. Slovné (kontextové a podnetové), úlohy z praxe (z reálneho života).

Obvod a obsah lichobežníka. Slovné (kontextové a podnetové) úlohy z praxe (z reálneho života).

V. Niektoré ďalšie telesá, ich objem a povrch

Hranol, jeho znázornenie a sieť. Objem a povrch hranola.

Valec, ihlan, kužeľ a ich siete.

Objem a povrch valca.

Guľa a rez guľou.

Použitie vzorcov na výpočet objemu a povrchu ihlana a kužeľa (aj v slovných úlohách z praxe)

VI . Pravdepodobnosť, štatistika

Pravdepodobnostné hry a pokusy.

Rôzne úlohy na porovnávanie šancí rôznych udalostí. Číselné porovnávanie šancí.

Plánovitý zber údajov a ich systemizácia pri jednoduchých a primeraných experimentoch.

Zobrazenie skupín údajov, tvorba grafov a diagramov.

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE, KTORÉ PREDMET ROZVÍJA

- ☐ používa celé kladné a záporné čísla pri opise reálnej situácie
- ☐ číta, zapisuje a porovnáva, používa a číta vzťah rovnosti a nerovnosti, vie čo je absolútna hodnota celých čísel
- ☐ zobrazí čísla na číselnej osi
- ☐ vykonáva spamäti aj písomne základné početné výkony s celými číslami
- ☐ pozná výrazy s premennou, vie dosadiť a vypočítať, pozná rovnicu
- ☐ vie vyjadriť neznámu zo vzorca, dosadiť za premennú a vypočítať
- ☐ vie zostrojiť trojuholník, pozná súčet vnútorných uhlov trojuholníka, trojuholníkovú nerovnosť, výšku trojuholníka
- ☐ matematizuje jednoduché reálne situácie s využitím písmen vo význame čísla (premennú, určí hodnotu výrazu),
- ☐ matematizuje a rieši reálnu situáciu
- ☐ tvorí a rieši úlohy, v ktorých aplikuje osvojené poznatky o číslach a početných výkonoch
- ☐ rozozná, pomenuje a opíše jednotlivé základné priestorové geometrické tvary, nachádza v realite ich reprezentáciu
- ☐ pozná rovnobežníky a ich vlastnosti vyplývajúce z rovnobežnosti, pozná striedavé a súhlasné uhly
- ☐ vie narysovať rovnobežník a lichobežník, pozná ich základné vlastnosti
- ☐ vie vykonať v praxi potrebné najdôležitejšie merania a výpočty pre povrch hranola, valca, objem hranola a valca, pozná jednotky objemu
- ☐ analyzuje a rieši aplikačné geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
- ☐ prostredníctvom hier a manipulatívnych činností získa skúsenosti s organizáciou konkrétnych súborov predmetov podľa zvoleného ľubovoľného a podľa vopred daného určitého kritéria
- ☐ vie z daného počtu prvkov vybrať skupinu s daným počtom prvkov podľa určeného pravidla a vypočítať počet možností výberu
- ☐ vykonáva zber, zápis, interpretácia údajov a ich grafické znázornenie
- ☐ je schopný orientovať sa v množine údajov
- ☐ vie prisúdiť výrokom z blízkeho okolia správnu pravdivostnú hodnotu
- ☐ vie riešiť úlohy na porovnávanie šancí rôznych udalostí

POŽIADAVKY NA VÝSTUP PODĽA CIEĽOV A OBSAHU

na čísla sa pozerá, ako na prostriedky objektívneho poznania reality
smelšie kvantifikuje realitu okolo seba
prostredníctvom možnosti kontroly výpočtov spolieha sa na počtovými výkonmi zistené výsledky

získava pozitívny vzťah k tvorivému prístupu k údajom

vidí potrebu samostatnosti pri objavovaní a slovnom vyjadrení výsledkov zistení

má záujem na zdokonaľovanie svojho logického myslenia

dokáže sa sústrediť na objavovanie geometrických tvarov vo svojom okolí

snaží sa do primeraných praktických problémov vniesť geometriu

je naklonený v jednote používať odhad, meranie a výpočet

trvá na používaní správnej geometrickej terminológie v praxi

je vedomí toho, že pomer a mierka sú blízke dennému životu

snaží sa o presnosť pri výpočtoch, je to pre neho samozrejmé

trvá na používaní správnej geometrickej terminológie v praxi

PRIEREZOVÉ TÉMY

Environmentálna výchova

Mediálna výchova

Multikultúrna výchova

Osobnostný a sociálny rozvoj – rozvoj sebadôvery

Tvorba projektu

METÓDY A FORMY PRÁCE

Metódy: výkladovo – problémové, heuristické výskumné

Formy: rozprávanie, výklad, rozhovor, diskusia, zostavenie plánu, postup činnosti, ukážky riešenia úloh, samostatné štúdium, písomné práce, práca s IKT

Sociálne formy: frontálne, individuálne, skupinové vyučovanie, samostatná práca a práca v dvojiciach

Organizačné formy: vyučovacia hodina, projekty, domáca práca

UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania sa využívajú nasledovné zdroje:

- Ján Žabka, Pavol Černek – Matematika pre 8. ročník ZŠ 1. a 2. časť
- Pomocník z matematiky – Zuzana Berová, Peter Bero
- internet, didaktické prostriedky a technika – interaktívna tabuľa, PC

HODNOTENIE

Hodnotenie a klasifikácia prebieha v súlade s Metodickými pokynmi č. 22/2011 – zo dňa 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

V procese hodnotenia učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje jeho práva a humánný prístup. Predmetom hodnotenia sú najmä učebné výsledky, vedomosti, zručnosti, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť a individuálne osobitosti žiaka. Uskutočňuje sa priebežné a celkové hodnotenie žiaka.

Predmetom klasifikácie sú výsledky, ktoré žiak dosiahol v rámci jednotlivých zložiek predmetu, ktoré sú v súlade s požiadavkami učebných osnov a vzdelávacích štandardov.

V rámci predmetu sú učebnými osnovami presne stanovené zamerania a počty

povinne klasifikovaných písomných prác, ktoré má žiak absolvovať v príslušnom ročníku (viď ČTP pre jednotlivé ročníky). Písomné práce sa archivujú do konca príslušného školského roka.

Okrem predpísaných písomných prác má každý vyučujúci vo svojej kompetencii zadávať ďalšie tematické previerky, desaťminútovky a pod. a podľa vlastného uváženia ich hodnotiť. Úroveň osvojených vedomostí je možné overiť aj ústnou formou.

Písomné práce

počet a zameranie v jednotlivých ročníkoch určujú učebné osnovy
v danom ročníku píšú všetky triedy rovnaké previerky
stupnica hodnotenia:

100 – 90%	1
89 – 75%	2
74 – 50%	3
49 – 20%	4
19 – 0%	5

Vstupné a výstupné previerky

vstupné a výstupné previerky sa píšú na začiatku, resp. na konci školského roka na pokyn riaditeľa školy
stupnica hodnotenia je rovnaká ako pri písomných prácach

Informatika

CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU INFORMATIKA

Informatika má dôležité postavenie vo vzdelávaní, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

Poslaním vyučovania informatiky je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy.

Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť pre produktívny a plnohodnotný život obyvateľov SR v informačnej a znalostnej spoločnosti, ktorú budujeme.

Oblasť informatiky zaznamenáva mimoriadny rozvoj, preto v predmete informatika je potrebné dôkladnejšie sa zamerať na štúdium základných univerzálnych pojmov, ktoré prekračujú súčasné technológie. Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

CIELE UČEBNÉHO PREDMETU INFORMATIKA

Cieľom vyučovania informatiky na 2. stupni ZŠ je sprístupniť základné pojmy a techniky používané pri práci s údajmi a pri tvorbe algoritmov a výpočtových procesov. Podobne ako matematika aj informatika v spojení s informačnými technológiami vytvára platformu pre všetky ďalšie predmety. V predmete informatika je potrebné dôkladnejšie sa zamerať na štúdium základných univerzálnych pojmov, ktoré prekračujú súčasné technológie. Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

Výchovno-vzdelávací proces na 2. stupni základnej školy smeruje k tomu, aby žiaci

- sa oboznámili s pojmami údaj a informácia, s rôznymi typmi údajov, s ich zbieraním, uchovávaním, zobrazovaním, spracovaním a prezentovaním,
- rozumeli pojmom algoritmus a program (formálny zápis automatizovaného spracovania údajov);
- sa oboznámili so systémami na spracovanie údajov – z pohľadu ich architektúry (počítač, prídavné zariadenia, médiá, komunikácie) a logickej štruktúry (napr. operačný systém);
- si rozvíjali schopnosť algoritmizovať zadaný problém, rozvíjali si programátorské zručnosti, naučili sa pracovať v prostredí bežných aplikačných programov, naučili sa efektívne vyhľadávať informácie uložené na CD alebo na sieti a naučili sa komunikovať cez sieť;
- nadobudli schopnosti potrebné pre výskumnú prácu (t. j. schopnosť realizovať jednoduchý výskumný projekt, sformulovať problém), rozvíjali si formálne a logické myslenie, naučili sa viaceré metódy na riešenie problémov,
- rozvíjali si svoje schopnosti kooperácie a komunikácie (naučili sa spolupracovať v skupine pri riešení problému, verejne so skupinou o ňom diskutovať a referovať);
- rozvíjali si svoju osobnosť, tvorivosť, logické myslenie, zodpovednosť, morálne a vôľové vlastnosti, húževnatosť, sebakritickosť a snažili sa o sebazvedelávanie;
- naučili sa rešpektovať intelektuálne vlastníctvo a autorstvo informatických produktov, systémov a aplikácií (aby chápali, že informácie, údaje a programy sú produkty intelektuálnej práce, sú predmetmi vlastníctva a majú hodnotu), pochopili sociálne, etické a právne aspekty informatiky.

OBSAH VZDELÁVANIA – OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Vzdelávací obsah informatiky v Štátnom vzdelávacom programe je rozdelený na päť tematických okruhov:

- **Informácie okolo nás**
- **Komunikácia prostredníctvom IKT**
- **Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie**
- **Princípy fungovania IKT**
- **Informačná spoločnosť**

Informácie okolo nás

Učivo v tematickom okruhu **Informácie okolo nás** je kľúčové aj pre nižšie sekundárne vzdelávanie. Pojem informácia, typy informácií (textová, multimediálna, atď.), aplikácie na spracovávanie špecifických informácií sú veľmi dôležité pre pochopenie

mechanizmov pri riešení najrôznejších problémov pomocou, resp. prostredníctvom IKT. Žiaci by sa už od prvej triedy mali učiť pracovať so základnými počítačovými aplikáciami, aby

1. vedeli základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
2. vedeli vytvárať jednoduché tabuľky a grafy,
3. získali ďalšie zručnosti kreslenia v grafickom prostredí a spracovávaní grafických informácií,
4. porozumeli nahrávaniu a prehrávaniu zvukov a videí,
5. prostredníctvom didaktických hier, edukačných prostredí a encyklopédií pochopili využitie IKT v iných predmetoch,
6. pomocou IKT dokázali realizovať čiastkové úlohy a výstupy z projektového vyučovania.

Obsahový štandard - pojmy:

- typy informácií, reprezentácia, bit, bajt
- formátovanie textu, nadpisy, odrážky, obrázky v texte
- grafická informácia, fotografia, animácia
- informácie v tabuľkách, bunka, vzťahy medzi bunkami, grafy
- úprava zvukov, hudobný formát, prehrávanie a vytváranie videa
- prezentácia, snímka, prezentačný program, prezentácia na webe
- encyklopédia, odkazy

Výkonový štandard - vlastnosti a vzťahy, postupy a metódy:

- vytvorenie plagátu, vizitky, pozvánky
- úprava fotografií, koláž, texty v obrázkoch
- vytvorenie alebo prerozprávanie príbehu ako prezentácia
- hľadanie slova, pojmu v tabuľke, v dokumente, v encyklopédii, hľadanie titulu v elektronickej knižnici
- edukačné prostredia pre iné predmety (napr. dynamická geometria, fyzikálne experimenty, práca s mapami, trenažéry pre cudzí jazyk)

Komunikácia prostredníctvom IKT

Ďalší tematický okruh **Komunikácia prostredníctvom IKT** sa venuje využitiu nástrojov internetu na komunikáciu na vlastné učenie sa a aj na riešenie školských problémov, na získavanie a sprostredkovanie informácií. Žiaci

1. by sa mali naučiť pracovať s elektronickou poštou,
2. by mali pochopiť spôsob a mechanizmy vyhľadávania informácií na internete,
3. by mali získať základné vedomosti o priamej komunikácii prostredníctvom IKT (rozhovory, okamžité správy),
4. by mali poznať niektoré základné postupy pri využívaní internetu v informačnej spoločnosti (cestovný poriadok, mapy, internetový obchod),
5. by si mali uvedomovať bezpečnostné riziká pri práci s internetom.

Obsahový štandard - pojmy:

- elektronická pošta, adresár príjemcov, príloha správy
- webová adresa, katalógy, portály, vyhľadávače
- rozhovor (chat), okamžitá správa (ICQ)

Výkonový štandard - vlastnosti a vzťahy, postupy a metódy:

- formátovanie emailovej správy

- školský web, weby inštitúcií, edukačný portál, vyhľadávanie pomocou google
- rozhovor (chat) so spolužiakmi v triede, okamžité správy so spolužiakmi a učiteľom
- prechádzanie a hľadanie v internetovom obchode (knihy, filmy, hudba, elektronika, hračky).

Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie

V tematickom okruhu **Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie** sa žiaci zoznámia so špecifickými postupmi riešenia problémov prostredníctvom IKT. Zoznámia sa s pojmami ako algoritmus, program, programovanie. Najväčším prínosom tohto okruhu bude to, že žiaci získajú základy algoritmického myslenia a schopnosť uvažovať nad riešením problémov pomocou IKT. Naučia sa uvažovať nad rôznymi parametrami efektívnosti rôznych riešení problémov, naučia sa rôzne postupy a mechanizmy pri riešení úloh z rôznych oblastí.

Obsahový štandard - pojmy:

- postup riešenia, etapy riešenia problémov
- programovací jazyk, elementárny príkaz, postupnosť, procedúra, cyklus
- zložitosť riešenia problému

Výkonový štandard - vlastnosti a vzťahy, postupy a metódy:

- v detskom programovacom prostredí riešenie úloh s opakovaním nejakých činností, zoskupovanie častí riešenia do procedúr
- porovnanie času trvania rôznych riešení problému

Princípy fungovania IKT

Tematický okruh **Princípy fungovania IKT** sa venuje popisu a pochopeniu mechanizmov informačných a komunikačných technológií. Žiaci by sa mali zoznámiť s princípmi fungovania

1. jednoduchého hardvéru,
2. rôznych oblastí určenia softvéru,
3. úlohami operačných systémov (napr. práca so súbormi a priečinkami),
4. lokálnej siete a internetu.

Obsahový štandard - pojmy:

- vstupno/výstupné zariadenia, skener
- oblasti aplikácií softvéru
- operačný systém, používateľ, prihlasovanie do systému, správca úloh
- priečinkov, disk, CD, usb-pamäťový kľúč, archív
- lokálna sieť, zdieľanie súborov v triede
- princípy fungovania internetu, adresa, doména, IP, http, ftp, smtp
- formáty súborov

Výkonový štandard - vlastnosti a vzťahy, postupy a metódy:

- porovnávanie periférií podľa ich určenia a kapacít
- práca so skenerom, jednoduché princípy fungovania skenera
- naštartovanie operačného systému, prihlásenie a odhlásenie používateľa
- spúšťanie naraz viac aplikácií, sledovanie behu aplikácií v správcovi úloh
- ukladanie informácií na rôzne médiá, porovnanie kapacít a rýchlosti ukladania
- vytváranie archívov, výber z archívu, rozbaľovanie archívu
- práca so súbormi v lokálnej sieti triedy
- logické princípy fungovania internetu, zisťovanie IP čísla počítača

- skúmanie rozdielov rôznych formátov súborov

Informačná spoločnosť

Tematický okruh **Informačná spoločnosť** sa nachádza v prieniku informatiky a občianskej výchovy. Zaoberá sa etickými, morálnymi a spoločenskými aspektmi informatiky. Oboznamuje s možnými rizikami a metódami na riešenie týchto rizík. Žiaci by mali

1. oboznámiť s využitím IKT v najrôznejších oblastiach znalostnej spoločnosti,
2. pochopiť, že používanie IKT si vyžaduje kritický a zvažujúci postoj k dostupným informáciám,
3. viesť k zodpovednému používaniu interaktívnych médií – rozumieť rizikám, ktoré sa tu nachádzajú.

Obsahový štandard - pojmy:

- informačné technológie vo vedomostnej spoločnosti
- riziká technológií, vírusy, antivírusové programy, hackeri
- zásady bezpečnosti
- platnosť, správnosť informácií, nebezpečný obsah
- licencie programov, legálnosť používania, freeware, shareware
- legálnosť použitia obrázkov a textov z internetu

Výkonový štandard - vlastnosti a vzťahy, postupy a metódy:

- ako pomáhajú počítače v praktickom živote a živote spoločnosti, ukážky jednoduchých aplikácií
- ako vznikajú a ako sa šíria počítačové vírusy, ako sa odhaľujú a odstraňujú
- kto, prečo a ako pácha počítačovú kriminalitu, čo môže spôsobiť
- rozdiel v používaní a šírení rôznych programov z pohľadu legálnosti
- diskusia na tému používania obrázkov, textov a hudby stiahnutých z internetu, autorské práva

Človek a svet práce

Svet práce - tvorba životného prostredia

CHARAKTERISTIKA

Učebný predmet Svet práce - tvorba životného prostredia využíva poznatky žiakov, ktoré získali v prírodovedných predmetoch /ako je biológia a chémia/ a ďalej ich rozvíja novými poznatkami, pozorovaním a experimentovaním, rozvíja pracovné zručnosti, vytvára správne etické zásady a postoje vo vzťahu k prírode, k prírodným vedám, k prírodným zákonitostiam, umožňuje seberealizáciu žiaka a podporuje rozvoj jeho kreativity. Predmet sprostredkúva žiakom poznatky o agrotechnike /postupe/ pestovania okrasných rastlín – interiérových a exteriérových, ich viazaní a aranžovaní. Vytvára základy pre ďalšie odborné štúdium, pre podnikateľské aktivity, ale aj pre aktívnu tvorbu a ochranu životného prostredia.

• CIEĽ PREDMETU

- naučiť základom pracovných zručností, kreatívite a kladnému vzťahu k prírode a životnému prostrediu.
- Rozvíjať osobné schopnosti žiaka: seberealizácia, sebauvedomovanie svojich schopností, predností a nedostatkov.
- Rozvíjať kreativitu.
- Mať schopnosť zvládnuť proces učenia sa, rozvíjať ho na základe aktívnej pracovnej činnosti.
- Vedieť získavať poznatky z rôznych informač. zdrojov /encyklopédie, internet, odborné časopisy/.
- Dať možnosť vyniknúť aj slabšie prospievajúcim žiakom.

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE, KTORÉ PREDMET ROZVÍJA

V rovine hodnôt a postojov predmet smeruje k:

- uvedomeniu si významu tvorby a ochrany životného prostredia,
- rozvoju kladného vzťahu k práci a ochrane toho, čo vytvorili,
- rozvoju morálnych a vôľových vlastností / systematickosť práce k dosiahnutiu cieľa, vytrvalosť, samostatnosť/,
- estetickému vnímaniu bezprostredného okolia žiaka.

V rovine vedomostí predmet smeruje k:

- poznávaniu okrasných rastlín – interiérových a exteriérových,
- osvojeniu si poznatkov o ich pestovaní, rozmnožovaní a rýchlí, rýchlí,
- osvojeniu si základov aranžovania a viazania kvetov,
- osvojeniu si hydroponického pestovania rastlín,
- osvojeniu si poznatkov o pestovaní okrasných rastlín v obytných a pracovných priestoroch, v záhradách /na letničkových záhonoch, trvalkových záhonoch, v skalkách, terasách, balkónoch/,
- zakladaniu trávniku a jeho údržba
- výsadbe okrasných drevín a ich ošetrovaní.

V rovine pracovných činností a zručností predmet smeruje k:

- získavaniu pracovných zručností a skúseností v oblasti tvorby životného prostredia, pri - pestovaní črepníkových rastlín a pri pestovaní a ošetrovaní vonkajších okrasných rastlín,
- získavanie pracovných zručností a návykov používaním správneho náradia pri pestovaní okrasných rastlín.

PRIEREZOVÉ TÉMY

Osobnostný a sociálny rozvoj
Environmentálna výchova
Mediálna výchova
Multikultúrna výchova
Regionálna výchova
Vlastenecká výchova
Výchova k tolerancii
Ľudské práva

Výchova k manželstvu a rodičovstvu
Ochrana života a zdravia
Tvorba projektu a prezenčné zručnosti

METÓDY A FORMY PRÁCE

Riadený rozhovor
Demonštračné metódy
Práca v skupinách s rovnakými alebo s rozličnými úlohami podľa schopností žiakov
Problémové vyučovanie s hľadáním optimálneho riešenia
Tvorenie projektov
Praktické práce
Vysvetľovanie

UČEBNÉ OSNOVY

Vzdelávacia oblasť: Človek a svet práce
Predmet : Svet práce
Ročník: ôsmy
Časová dotácia: 1 vyuč. hodín týždenne -I. polrok – 17 hodín ročne

SVET PRÁCE – TVORBA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

CHARAKTERISTIKA

Učebný predmet Svet práce - tvorba životného prostredia využíva poznatky žiakov, ktoré získali v prírodovedných predmetoch /ako je biológia a chémia/ a ďalej ich rozvíja novými poznatkami, pozorovaním a experimentovaním, rozvíja pracovné zručnosti, vytvára správne etické zásady a postoje vo vzťahu k prírode, k prírodným vedám, k prírodným zákonitostiam, umožňuje seberealizáciu žiaka a podporuje rozvoj jeho kreativity. Predmet sprostredkúva žiakom poznatky o agrotechnike /postupe/ pestovania okrasných rastlín – interiérových a exteriérových, ich viazaní a aranžovaní. Vytvára základy pre ďalšie odborné štúdium, pre podnikateľské aktivity, ale aj pre aktívnu tvorbu a ochranu životného prostredia.

• CIEĽ PREDMETU

- Naučiť základom pracovných zručností, kreativite a kladnému vzťahu k prírode a životnému prostrediu.
- Rozvíjať osobné schopnosti žiaka: seberealizácia, sebauvedomovanie svojich schopností, predností a nedostatkov.
- Rozvíjať kreativitu.
- Mať schopnosť zvládnuť proces učenia sa, rozvíjať ho na základe aktívnej pracovnej činnosti.
- Vedieť získavať poznatky z rôznych informač. zdrojov /encyklopédie, internet, odborné časopisy/.
- Dať možnosť vyniknúť aj slabšie prospievajúcim žiakom.

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE, KTORÉ PREDMET ROZVÍJA

V rovine hodnôt a postojov predmet smeruje k:

- uvedomeniu si významu tvorby a ochrany životného prostredia,
- rozvoju kladného vzťahu k práci a ochrane toho, čo vytvorili,
- rozvoju morálnych a vôľových vlastností / systematickosť práce k dosiahnutiu cieľa, vytrvalosť, samostatnosť/,
- estetickému vnímaniu bezprostredného okolia žiaka.

V rovine vedomostí predmet smeruje k:

- poznávaniu okrasných rastlín – interiérových a exteriérových,
- osvojeniu si poznatkov o ich pestovaní, rozmnožovaní a rýchlí, .
- osvojeniu si poznatkov o pestovaní okrasných rastlín v obytných a pracovných priestoroch, v záhradách /na letničkových záhonoch, trvalkových záhonoch, v skalkách, terasách, balkónoch/,
- zakladaniu trávnik a jeho údržba
- výsadbe okrasných drevín a ich ošetrovaní.

V rovine pracovných činností a zručností predmet smeruje k:

- získavaní pracovných zručností a skúseností v oblasti tvorby životného prostredia, pri - pestovaní črepníkových rastlín a pri pestovaní a ošetrovaní vonkajších okrasných rastlín,
- získavanie prac. zručností a návykov používaním správneho náradia pri pestovaní okr. rastlín.

OBSAH PREDMETU

- 1. Okrasné záhradníctvo**
- 2. Skalka**
- 3. Trávník**

POŽIADAVKY NA VÝSTUP PODĽA CIEĽOV A OBSAHU

1. Okrasné záhradníctvo

- 1.1 Poznať jednotlivé skupiny okrasných rastlín a ich typických zástupcov.
- 1.2 Vedieť rozmnožovať okrasné rastliny – vegetatívne aj generatívne,
- 1.3 Vedieť vybrať vhodné okrasné rastliny na určené miesto, poznať požiadavky jednotlivých rastlín na prostredie a vedieť ich dopestovať a ošetrovať. .
- 1.3 Pestovaním rastlín prispieť k osvojeniu si jednotlivých pestovateľských postupov.

2. Skalka

- 2.1 Vedieť využiť všetky doterajšie vedomosti a zručnosti pri výstavbe a zakladaní skalky,
- 2.2 Vedieť vysadené rastliny poznať, ošetrovať a pestovať.

3. Trávník

- 3.1 Poznať základné pravidlá zakladania trávnik
- 3.2 Poznať základné druhy tráv.
- 3.3 Získať zručnosti pri práci s náradím

3.4 Uvedomiť si a dodržiavať bezpečnosť pri práci.

PRIEREZOVÉ TÉMY

Osobnostný a sociálny rozvoj
Environmentálna výchova
Mediálna výchova
Multikultúrna výchova
Regionálna výchova
Vlastenecká výchova
Výchova k tolerancii
Ľudské práva
Výchova k manželstvu a rodičovstvu
Ochrana života a zdravia
Tvorba projektu a prezenčné zručnosti

METÓDY A FORMY PRÁCE

Riadený rozhovor
Demonštračné metódy
Práca v skupinách s rovnakými alebo s rozličnými úlohami podľa schopností žiakov
Problémové vyučovanie s hľadáním optimálneho riešenia
Tvorenie projektov
Praktické práce
Vysvetľovanie

UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania sa využívajú nasledovné zdroje:

- Ivan J., Pestovateľské práce pre 5. roč. ZŠ, SPN, Bratislava 2007
- Ivan J., Milec A., Pestovateľské práce pre 6. roč. ZŠ, SPN, Bratislava 2006
- Milec A. a kol., Pestovateľské práce pre 7. roč. ZŠ, SPN, Bratislava 1990
- Halášová R. A kol., Pestovateľské práce pre 8. roč. ZŠ, SPN, Bratislava 1987
- časopisy, odborná literatúra, internet, didaktické prostriedky a technika, PC

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

(1 hodina týždenne, 17 hodín ročne – I. polrok)

OBSAH PREDMETU

1. Okrasné záhradníctvo
2. Skalka
3. Trávník

POŽIADAVKY NA VÝSTUP PODĽA CIEĽOV A OBSAHU

1. Okrasné záhradníctvo

1.1 Poznať jednotlivé skupiny okrasných rastlín a ich typických zástupcov.

- 1.2 Vedieť rozmnožovať okrasné rastliny – vegetatívne aj generatívne,
1.3 Vedieť vybrať vhodné okrasné rastliny na určené miesto, poznať požiadavky jednotlivých rastlín
na prostredie a vedieť ich dopestovať a ošetrovať. .
1.3 Pestovaním rastlín prispieť k osvojeniu si jednotlivých pestovateľských postupov.

2. Skalka

- 2.1 Vedieť využiť všetky doterajšie vedomosti a zručnosti pri výstavbe a zakladaní skalky,
2.2 Vedieť vysadené rastliny poznať, ošetrovať a pestovať.

3. Trávnik

- 3.1 Poznať základné pravidlá zakladania trávnik
3.2 Poznať základné druhy tráv.
3.3 Získať zručnosti pri práci s náradím
3.4 Uvedomiť si a dodržiavať bezpečnosť pri práci

HODNOTENIE PREDMETU

Vzdelávacia oblasť: Človek a svet práce
Predmet : Svet práce – Tvorba životného prostredia
Ročník: siedmy
Časová dotácia: 1 vyuč. hodín týždenne -I. polrok

Žiaci sú hodnotení podľa Metodického pokynu č.22/2011-R z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Prospech žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa klasifikuje týmito stupňami:

- 1 – výborný,
- 2 – chválitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatočný,
- 5 – nedostatočný.

Stupeň 1 (výborný)

- Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)

- Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo

s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

- Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojenie poznatkov, pojmov a zákonitostí podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

- Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

- Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Hodnotí sa:

- teória
- praktická časť
- projekt
- samostatná práca
- aktivita.

Pri hodnotení výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho výkon.

TECHNIKA

CHARAKTERISTIKA

Vzdelávacia oblasť predmetu Technika zahŕňa širokú oblasť pracovných činností a technológií, vedie žiakov k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti, prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov. Konceptia vzdelávacej oblasti vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých žiaci prichádzajú do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach.

Vzdelávacia oblasť sa zameriava na pracovné návyky a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti. Tým sa odlišuje od ostatných vzdelávacích oblastí a je ich protiváhou. Je založená na tvorivej spolupráci žiakov.

Vzťah k práci, otázky výberu povolania sú základom tejto vzdelávacej oblasti.

CIEĽ PREDMETU

- Pripraviť žiakov na život v praxi a na to, aby sa v budúcnosti dokázali uplatniť na trhu práce (napr. aby dokázali dodržiavať pravidlá, povinnosti a záväzky, aby sa vedeli adaptovať sa na zmenené pracovné podmienky). Oblasť vzdelávania sa sústreďuje na to, aby žiaci dokázali pristupovať k výsledkom pracovnej činnosti nielen z hľadiska kvality, ale aj funkčnosti, hospodárnosti a spoločenského významu.
- Viest' žiakov k pozitívnemu vzťahu k práci a k zodpovednosti za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce
- Viest' žiakov k osvojeniu základných pracovných zručností a návykov z rôznych pracovných oblastiach, k organizácii a plánovaniu práce a k používaniu vhodných nástrojov, náradia a pomôcok pri práci i v bežnom živote
- Mať schopnosť zvládnuť proces učenia sa, rozvíjať ho na základe aktívnej pracovnej činnosti.
- Rozvíjať vytrvalosť a sústavnosť pri plnení zadaných úloh, viesť k uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov pri pracovnej činnosti a k vynakladaniu úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku
- Viest' žiakov k autentickému a objektívnemu poznávaniu okolitého sveta, k potrebnej sebadôvere, k novému postoju a hodnotám vo vzťahu k práci človeka, technike a životnému prostrediu
- Naučiť chápať prácu a pracovnú činnosť ako príležitosti k seberealizácii, sebvzdelávaniu a k rozvíjaniu podnikateľského myslenia.
- naučiť orientovať sa v rôznych oboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej a duševnej práce a osvojiť si potrebné poznatky a zručnosti významné pre možnosť uplatnenia, pre voľbu vlastného profesijného zamerania a pre ďalšiu životnú a profesijnú orientáciu
- Vedieť získavať poznatky z rôznych informač. zdrojov /encyklopédie, internet, odborné časopisy/.
- Dať možnosť vyniknúť aj slabšie prosperujúcim žiakom.

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE, KTORÉ PREDMET ROZVÍJA

Všeobecné (univerzálne) kompetencie:

- schopnosť riešiť problém, schopnosť uplatňovať tvorivé nápady vo svojej práci,
- schopnosť preberať zodpovednosť, schopnosť byť samostatným, schopnosť hodnotiť a vyjadrovať
vlastný názor,
- schopnosť sebazoznania a seba hodnotenia v smere vlastnej profesijnej orientácie,
- schopnosť flexibilne reagovať na zmeny na trhu práce v snahe čo najlepšie sa uplatniť.

Pracovné kompetencie žiaka

- používa bezpečné a účinné materiály, nástroje a vybavenie, dodržiava stanovené pravidlá, plní
povinnosti a záväzky, adaptuje sa na zmenené alebo nové pracovné podmienky,
- pristupuje k výsledkom pracovnej činnosti nielen z hľadiska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a
spoločenského významu, ale i z hľadiska ochrany svojho zdravia i zdravia druhých, ochrany
životného prostredia i ochrany kultúrnych a spoločenských hodnôt,
- využíva znalosti a skúsenosti získané v jednotlivých vzdelávacích oblastiach v záujme
vlastného
rozvoja i svojej prípravy na budúcnosť, robí podložené rozhodnutia o ďalšom svojom
vzdelávaní
a profesionálnom raste,
- orientuje sa v základných aktivitách ktoré bude potrebovať k uskutočneniu podnikateľského
zámeru a k jeho realizácii, chápe podstatu, cieľ a riziko podnikania, rozvíja svoje
podnikateľské
myslenie.

PRIEREZOVÉ TÉMY

- Osobnostný a sociálny rozvoj
- Environmentálna výchova
- Mediálna výchova
- Multikultúrna výchova
- Regionálna výchova
- Vlastenecká výchova
- Výchova k tolerancii
- Ľudské práva
- Výchova k manželstvu a rodičovstvu
- Ochrana života a zdravia
- Tvorba projektu a prezenčné zručnosti

METÓDY A FORMY PRÁCE

Riadený rozhovor

Demonštračné metódy

Práca v skupinách s rovnakými alebo s rozličnými úlohami podľa schopností žiakov

Problémové vyučovanie s hľadaním optimálneho riešenia

Tvorenie projektov
Praktické práce
Vysvetľovanie

UČEBNÉ OSNOVY PRE 8. ROČNÍK

Vzdelávacia oblasť: Človek a svet práce

Predmet : Technika

Ročník: ôsmy

Časová dotácia: 1 vyuč. hodín týždenne -II. polrok – 17 hodín ročne

TECHNIKA

CHARAKTERISTIKA

Vzdelávacia oblasť predmetu Technika zahŕňa širokú oblasť pracovných činností a technológií, vedie žiakov k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti, prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov. Koncepcia vzdelávacej oblasti vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých žiaci prichádzajú do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach.

Vzdelávacia oblasť sa zameriava na pracovné návyky a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti. Tým sa odlišuje od ostatných vzdelávacích oblastí a je ich protiváhou. Je založená na tvorivej spolupráci žiakov.

Vzťah k práci, otázky výberu povolania sú základom tejto vzdelávacej oblasti.

CIEĽ PREDMETU

- Pripraviť žiakov na život v praxi a na to, aby sa v budúcnosti dokázali uplatniť na trhu práce (napr. aby dokázali dodržiavať pravidlá, povinnosti a záväzky, aby sa vedeli adaptovať sa na zmenené pracovné podmienky). Oblasť vzdelávania sa sústreďuje na to, aby žiaci dokázali pristupovať k výsledkom pracovnej činnosti nielen z hľadiska kvality, ale aj funkčnosti, hospodárnosti a spoločenského významu.
- Viest' žiakov k pozitívnemu vzťahu k práci a k zodpovednosti za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce
- Viest' žiakov k osvojeniu základných pracovných zručností a návykov z rôznych pracovných oblastiach, k organizácii a plánovaniu práce a k používaniu vhodných nástrojov, náradia a pomôcok pri práci i v bežnom živote
- Mať schopnosť zvládnuť proces učenia sa, rozvíjať ho na základe aktívnej pracovnej činnosti.
- Rozvíjať vytrvalosť a sústavnosť pri plnení zadaných úloh, viesť k uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov pri pracovnej činnosti a k vynakladaniu úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku
- Viest' žiakov k autentickému a objektívnemu poznávaniu okolitého sveta, k potrebnej sebadôvere, k novému postoju a hodnotám vo vzťahu k práci človeka, technike a životnému prostrediu
- Naučiť chápať prácu a pracovnú činnosti ako príležitosti k sebarealizácii, sebavzdelávaniu a k rozvíjaniu podnikateľského myslenia.

- naučiť orientovať sa v rôznych oboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej a duševnej práce a osvojiť si potrebné poznatky a zručnosti významné pre možnosť uplatnenia, pre voľbu vlastného profesijného zamerania a pre ďalšiu životnú a profesijnú orientáciu
- Vedieť získavať poznatky z rôznych informač. zdrojov /encyklopédie, internet, odborné časopisy/.
- Dať možnosť vyniknúť aj slabšie prospievajúcim žiakom.

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE, KTORÉ PREDMET ROZVÍJA

Všeobecné (univerzálne) kompetencie:

- schopnosť riešiť problém, schopnosť uplatňovať tvorivé nápady vo svojej práci,
- schopnosť preberať zodpovednosť, schopnosť byť samostatným, schopnosť hodnotiť a vyjadrovať vlastný názor,
- schopnosť sebapoznania a seba hodnotenia v smere vlastnej profesijnej orientácie,
- schopnosť flexibilne reagovať na zmeny na trhu práce v snahe čo najlepšie sa uplatniť.

Pracovné kompetencie žiaka

- používa bezpečné a účinné materiály, nástroje a vybavenie, dodržiava stanovené pravidlá, plní povinnosti a záväzky, adaptuje sa na zmenené alebo nové pracovné podmienky,
- pristupuje k výsledkom pracovnej činnosti nielen z hľadiska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a spoločenského významu, ale i z hľadiska ochrany svojho zdravia i zdravia druhých, ochrany životného prostredia i ochrany kultúrnych a spoločenských hodnôt,
- využíva znalosti a skúsenosti získané v jednotlivých vzdelávacích oblastiach v záujme vlastného rozvoja i svojej prípravy na budúcnosť, robí podložené rozhodnutia o ďalšom svojom vzdelávaní a profesionálnom raste,
- orientuje sa v základných aktivitách ktoré bude potrebovať k uskutočneniu podnikateľského zámeru a k jeho realizácii, chápe podstatu, cieľ a riziko podnikania, rozvíja svoje podnikateľské myslenie.

OBSAH PREDMETU

- 1. Elektrická energia**
- 2. Technika- domácnosť- bezpečnosť**

POŽIADAVKY NA VÝSTUP PODĽA CIEĽOV A OBSAHU

1. Elektrická energia

- 1.1 Poznať schémy elektrických zapojení a jednoduché elektrotechnické práce.
- 1.2 Oboznámiť sa s pravidlami bezpečnej práce a elektrickým prúdom a poskytovať prvú pomoc.
- 1.3 Osvojiť si poznatky o výrobe, rozvode a zdrojoch elektrickej energie.
- 1.4 Poznať základné a moderné elektrické spotrebiče, domovú inštaláciu.

1.5 Vedieť určiť spotrebu el. energie.

2. Technika- domácnosť- bezpečnosť

2.1 Oboznámiť sa so systémom, základmi konštrukcie, údržby prvkov bytovej inštalácie

2.2 Ekonomicky a ekologicky hodnotiť jednotlivé systémy.

2.3 Rozlíšiť kúrenie v domácnosti, centrálné, ústredné, lokálne.

2.4 Získať vedomosti o rozvode studenej a teplej vody, o šetrení vodou a teplom v domácnosti.

2.5 Oboznámiť sa s konštrukciou kotla, princípom spaľovania vo vykurovacích zariadeniach.

2.6 Vedieť vypočítať spotrebu energie na kúrenie.

2.7 Oboznámiť sa s konštrukciou vodovodného kohútika alebo batérie – demontáž, oprava, montáž.

PRIEREZOVÉ TÉMY

Osobnostný a sociálny rozvoj
Environmentálna výchova
Mediálna výchova
Multikultúrna výchova
Regionálna výchova
Vlastenecká výchova
Výchova k tolerancii
Ľudské práva
Výchova k manželstvu a rodičovstvu
Ochrana života a zdravia
Tvorba projektu a prezenčné zručnosti

METÓDY A FORMY PRÁCE

Riadený rozhovor
Demonštračné metódy
Práca v skupinách s rovnakými alebo s rozličnými úlohami podľa schopností žiakov
Problémové vyučovanie s hľadaním optimálneho riešenia
Tvorenie projektov
Praktické práce
Vysvetľovanie

UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania sa využívajú nasledovné zdroje:

- Krušpán, I. A kol., Technická výchova pre 5. až 9. roč. ZŠ, KASICO, a.s., Bratislava 2002
- časopisy, odborná literatúra, internet, didaktické prostriedky a technika, PC

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

(1 hodina týždenne, 17 hodín ročne – II. polrok)

OBSAH PREDMETU

- 1. Elektrická energia**
- 2. Technika- domácnosť- bezpečnosť**

POŽIADAVKY NA VÝSTUP PODĽA CIEĽOV A OBSAHU

1. Elektrická energia

- 1.1 Poznať schémy elektrických zapojení a jednoduché elektrotechnické práce.
- 1.2 Oboznámiť sa s pravidlami bezpečnej práce a elektrickým prúdom a poskytovať prvú pomoc.
- 1.3 Osvojiť si poznatky o výrobe, rozvode a zdrojoch elektrickej energie.
- 1.4 Poznať základné a moderné elektrické spotrebiče, domovú inštaláciu.
- 1.5 Vedieť určiť spotrebu el. energie.

2. Technika- domácnosť- bezpečnosť

- 2.1 Oboznámiť sa so systémom, základmi konštrukcie, údržby prvkov bytovej inštalácie
- 2.2 Ekonomicky a ekologicky hodnotiť jednotlivé systémy.
- 2.3 Rozlíšiť kúrenie v domácnosti, centrálné, ústredné, lokálne.
- 2.4 Získať vedomosti o rozvode studenej a teplej vody, o šetrení vodou a teplom v domácnosti.
- 2.5 Oboznámiť sa s konštrukciou kotla, princípom spaľovania vo vykurovacích zariadeniach.
- 2.6 Vedieť vypočítať spotrebu energie na kúrenie.
- 2.7 Oboznámiť sa s konštrukciou vodovodného kohútika alebo batérie – demontáž, oprava, montáž.

HODNOTENIE PREDMETU

Vzdelávacia oblasť: Človek a svet práce

Predmet : Technika

Ročník: siedmy, ôsmy

Časová dotácia: 1 vyuč. hodín týždenne -II. polrok

Žiaci sú hodnotení podľa Metodického pokynu č.22/2011-R z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Prospech žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa klasifikuje týmito stupňami:

- 1 – výborný,
- 2 – chváľitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatočný,
- 5 – nedostatočný.

Stupeň 1 (výborný)

- Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh,

hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)

- Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti,

presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

- Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojenie poznatkov, pojmov a zákonitostí podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

- Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

- Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Hodnotí sa:

- teória
- praktická časť
- projekt
- samostatná práca
- aktivita.

Pri hodnotení výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho výkon.

Umenie a kultúra

VÝCHOVA UMENÍM

UČEBNÉ OSNOVY PRE 8. ROČNÍK

Vzdelávacia oblasť: **Umenie a kultúra**

Predmet : **Výchova umením**

Ročník: **ôsmy**

Časová dotácia: 1 vyuč. hod. týždenne, 17. hodín v prvom polroku

CHARAKTERISTIKA

Výchova umením nadväzuje na predmety hudobná výchova a výtvarná výchova v predchádzajúcich ročníkoch základnej školy. Má žiakom sprostredkovať živú skúsenosť umenia a svetové a národné kultúrne dedičstvo. Ťažiskovo vychádza z hudobného umenia a z vizuálnych umení – výtvarného, architektúry, dizajnu a filmu. Prierezovo obsahuje prvky literárneho a dramatického umenia.

CIEĽ PREDMETU

Kognitívne ciele:

- spoznávať najvýznamnejších slovenských a svetových tvorcov diel rôznych umeleckých druhov a ich interpretov, diela typické pre kľúčové tendencie súčasného umenia, ako aj diela charakterizujúce štýlové znaky historických epoch
- spoznávať najdôležitejšie vlastnosti vyjadrovacích prostriedkov rôznych umení na základe svojich činností v tomto predmete získavajú schopnosť vyjadrovať svoje emócie, vzťahy a postoje, teda komunikovať umeleckými prostriedkami,
- nadobudnú schopnosť otvorene prijímať, hodnotiť a oceňovať umelecké diela a umelecké prejavy vlastného národa, ale i iných národov a etník
- analyzovať, porovnávať a syntetizovať poznatky a podnety z prírodných vied, geografie, histórie, etiky, literatúry, cudzích jazykov a vyhodnocovať ich vplyv na umenie

- na základe spoznávania a osvojovania si umeleckej výpovede domácich diel (výtvarných, hudobných, literárno-dramatických) v kontexte s európskou kultúrou získavať úctu ku tvorcom a dielam svojej krajiny

Socioafektívne ciele:

- vedieť prežívať výnimočnosť významných umeleckých osobností a hľadať v ich tvorivých osudoch inšpiráciu pre vlastný život,
- získavať schopnosť spolupracovať v tíme, prevziať zodpovednosť za plánovanie, propagáciu, realizáciu i prezentáciu vlastnej práce i skupinových projektov
- chápať umenie v jeho mnohorakých podobách a súvislostiach nielen ako ušľachtilý spôsob vyplňania voľného času, ale aj ako prostriedok skvalitnenia a skultúrnenia svojho života

Psychomotorické ciele

- na základe získaných zručností žiaci dokážu na primeranej úrovni realizovať svoje hudobné, výtvarné, pohybové a literárne predstavy a integrovať ich v individuálnych alebo skupinových projektoch

OBSAH PREDMETU V 8. ROČNÍKU

I. Tematický celok - Zvuk a obraz, jazyk umenia

17. Úvodná hodina
18. Obraz v hudbe, hudba v obraze
19. Triedne portfólio
20. Komiks
21. Stvárnenie témy lásky v rôznych umeleckých dielach
22. Portrét spolužiaka
23. Výrazové prostriedky filmu

II. Tematický celok - Tradícia a identita

11. Baroková architektúra
12. Anjel- barokový objekt
13. Človek a viera
14. Mestské a vidiecke korene umeleckých prejavov
15. Inštalácia in situ
16. Inštalácia in situ
17. Vianočné piesne a koledy

III. Tematický celok - Prieniky umení

6. Commedia dell'arte – divadlo a tanec
7. Commedia dell'arte – masky, líčenie, kostým

8. Záverečné opakovanie

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE, KTORÉ PREDMET ROZVÍJA

- poznať charakteristické diela a štýl kľúčových epoch európskeho umenia
- poznať znaky ťažiskových tendencií moderného a súčasného výtvarného a hudobného umenia
- poznať základné vyjadrovacie prostriedky a kompozičné princípy v hudbe a vo výtvarnom umení
- orientačne poznať najdôležitejších autorov svetového a slovenského umenia,
- diskutovať o umeleckých dielach
- identifikovať a správne používať pojmy z podnetov ponúkaných z rôznych smerov hudobného a výtvarného umenia.
- vybrať časť videnej skutočnosti za účelom zobrazenia – záber (fotografia, film, komiks), rám, pohľad (obraz), charakteristický tvar (plastika)
- vyjadriť sa základnými technickými postupmi kreslenia, maľovania, jednoduchých grafických techník, fotografovania, priestorového vytvárania objektu, plastiky, askulptúry, spevu, inštrumentácie
- zvládnuť základy proporčnej stavby zobrazovaného predmetu (výška a šírka, pomer hlavných častí)
- chápať niektoré spôsoby notácie (mapa, partitúra, plán) ako rôzne spôsoby vyjadrovania skutočnosti
- vnímať a analyticky porovnávať charakter okolitej krajiny, svojej obce, svojho bydliska, hudobných tradícií s inými typmi kultúr – uvedomiť si a dokázať reflektovať špecifiká svojho kultúrneho a fyzického prostredia (charakteristické prvky obce, mesta; pamiatky; hudba, folklór) ...,
- uvedomovať si možnosti výtvarného a hudobného vyjadrenia niektorých podnetov prírodovedy (napr. premeny látok, váhy, zmeny skupenstva, magnetizmu, páky), geometrie (tvarov, povrchov, línií, bodov, obsahov), matematiky (počtu, množín, sčítania, odčítania, násobenia, delenia) ...
- pokúšať sa o sebacharakterizáciu, o vyjadrenie svojich typických znakov, o vlastnú ikonografiu, erb, značku, logo, zvučku
- zachovávať tolerancia voči rôznym typom vyjadrovania, vkusu iných ľudí,
- aktívne pristupovať ku svojmu prostrediu, citlivá reflexia jeho hodnôt – jeho poznávanie a pretváranie,
- vyjadriť a vyhodnotiť štýl ľudí, ktorých obdivuje (považuje za svoj vzor) a porovnať ho so svojím štýlom,
- hľadať vlastné cesty sebvýjadrenia, budovania vlastného vkusu a tváre (imidžu)
- spolupracovať pri realizácii vlastných konceptov a zosúladiť ich s ponímaním iných žiakov

POŽIADAVKY NA VÝSTUP PODĽA CIEĽOV A OBSAHU

5. ZVUK A OBRAZ, JAZYK UMENIA

- orientačne poznať autorov svetového a slovenského umenia
- diskutovať o umeleckých dielach
- verbálne vyjadriť emócie a dojmy z počúvanej hudby
- hľadať hudobné ekvivalenty k výtvarným dielam
- hľadať príbeh v obraze
- hľadať vzťahy medzi hudobným a výtvarným vyjadrovaním

- hľadať výtvarný ekvivalent k ľudovým piesňam
- vytvoriť spevník
- spoznávať multimédiá – pohyb a dej prostredníctvom obrazu a zvuku
- vytváranie obrazovej koláže
- spoznávať vyjadrovacie prostriedky a ich štylizáciu v hudbe
- chápať štýl a výraz emócie v hudbe
- uviesť príklady na stvárnenie témy lásky v rôznych druhoch umenia
- kreslenie podľa modelu
- vytvoriť portrét
- proporčne zvládnuť kresbu tváre
- spoznať ukážky niektorých typov ozvučenia filmu, rôzne filmové a hudobné žánre
- definovať význam hudby vo filme
- tvorba vlastných zvukov

2. TRADÍCIA A IDENTITA

- oboznámiť sa s barokovou architektúrou, výtvarným umením, sochárstvom, pojmi a kľúčovými osobnosťami
- navrhnuť a vytvoriť barokový objekt (anjel), netradičnými výtvarnými technikami z viacerých materiálov
- charakterizovať modlitbu ako prostriedok vyjadrenia posvätného a transcendentu a ako prostriedok na vyjadrenie túžby po slobode vo výtvarnom a hudobnom umení
- uviesť príklady z histórie, kedy ľudia bojovali za slobodu a počúvanie ukážok s touto tematikou
- analyzovať mestské a vidiecke korene umenia
- porovnanie kultúry a subkultúry mesta s vidiekom; skúsenosti žiakov s pobytom “tam či tam“, vyhodnocovanie kladov a záporov...
- spoznať základné vyjadrovacie prostriedky a kompozičné princípy prezentovanej kultúry
- oboznámiť sa s prostredím a situáciou a reagovať na daný priestor a umenie vo verejných priestoroch
- vytvoriť návrh na dotvorenie priestorov v škole prostredníctvom grafitov

3. PRIENIKY UMENÍ

- vedieť charakterizovať commediu dell'arte a vymenovať hlavné postavy
- chápať spojenie divadlo a tanec – spojenie s hudbou a dizajnom
- vytvoriť návrhy masiek pre vybraný typ divadelnej postavy
- uplatniť fantáziu pri líčení masiek na tvár

PRIEREZOVÉ TÉMY

- Osobnostný a sociálny rozvoj
- Environmentálna výchova
- Mediálna výchova
- Multikultúrna výchova
- Regionálna výchova
- Vlastenecká výchova
- Ľudské práva
- Ochrana života a zdravia
- Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

METÓDY A FORMY PRÁCE

Učiteľ sa usiluje o to, aby poskytoval podnety pre hudobnú a výtvarnú aktivitu žiakov:

- skupinové,
- projektové,
- diferencované vyučovanie,
- návšteva hudobných podujatí,
- besedy,
- zážitkové, kognitívne, a skúsenostné metódy,
- dialóg a diskusia,
- metódy hrania rol;
- špecifické metódy: intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní,
- riadené objavovanie hudby,
- informačno-receptívna metóda,
- improvizácia,
- výklad,
- referát,
- metóda tvorivej aktivity,
- metóda samostatného objavovania hudby
- brainstorming -- kladie dôraz na čo najrýchlejšie zhromaždenie a zapísanie nápadov, námetov, informácií. Cieľom je vyprodukovať čo najviac myšlienok v minimálnom čase.
- expozičné metódy /výklad, vysvetľovanie, prezentácia/
- motivačné metódy /motivačný rozhovor, didaktické hry/
- fixačné metódy /skupinová diskusia, rozhovor/
- metódy rozvíjajúce spôsobilosti pri práci s IKT: využitie internetu na získavanie informácií

UČEBNÉ ZDROJE

Učebné zdroje predstavujú zdroj informácií pre žiakov. Pre žiakov 2. stupňa základným zdrojom informácií je učebnica *Výchova umením*. Doplnkovými zdrojmi sú:

- hudobné produkcie z verejných médií (rozhlas, televízia)
- internet
- návštevy koncertov vážnej a populárnej hudby
- návšteva múzeí a galérií
- rôzne encyklopédie s dejinami výtvarného a hudobného umenia
- učebnice HUV a VYV

HODNOTENIE

Žiak je hodnotený a klasifikovaný podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy a metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu predmetu výchova umením v 8. ročníku základnej školy známku výborný, chváliťelný, dobrý, dostatočný a nedostatočný. Žiaci boli poučení o hodnotení a klasifikácii predmetu na úvodnej hodine. V predmetoch vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra sa ťažko hodnotí výkon žiaka výlučne kvantitatívne. Charakter výchovy umením vyžaduje hodnotiť postoj žiaka i umeniu, jeho formujúce sa názory na svet, ktorý ho obklopuje, jeho estetické úsudky, snahu vzdelávať sa.

Hodnotenie má motivačnú, informatívnu, komparatívnu a korekčnú funkciu. Pri hodnotení priebežnej i súhrnnej klasifikácii sa uplatňuje primeraná náročnosť a pedagogický takt voči žiakovi, jeho výkony sa hodnotia komplexne, berie sa do úvahy vynaložené úsilie žiaka a v plnej miere sa rešpektujú jeho individuálne dispozície a ľudské práva.

Výkonový štandard VYU 8. ročník

1. ZVUK A OBRAZ, JAZYK UMENIA

- orientačne poznať autorov svetového a slovenského umenia
- diskutovať o umeleckých dielach
- verbálne vyjadriť emócie a dojmy z počúvanej hudby
- hľadať hudobné ekvivalenty k výtvarným dielam
- hľadať príbeh v obraze
- hľadať vzťahy medzi hudobným a výtvarným vyjadrovaním
- hľadať výtvarný ekvivalent k ľudovým piesňam
- vytvoriť spevník
- spoznávať multimédiá – pohyb a dej prostredníctvom obrazu a zvuku
- vytváranie obrazovej koláže
- spoznávať vyjadrovacie prostriedky a ich štylizáciu v hudbe
- chápať štýl a výraz emócie v hudbe
- uviesť príklady na stvárnenie témy lásky v rôznych druhoch umenia
- kreslenie podľa modelu
- vytvoriť portrét
- proporčne zvládnuť kresbu tváre
- spoznať ukážky niektorých typov ozvučenia filmu, rôzne filmové a hudobné žánre
- definovať význam hudby vo filme
- tvorba vlastných zvukov

2. TRADÍCIA A IDENTITA

- oboznámiť sa s barokovou architektúrou, výtvarným umením, sochárstvom, pojmami a kľúčovými osobnosťami
- navrhnuť a vytvoriť barokový objekt (anjel), netradičnými výtvarnými technikami z viacerých materiálov
- charakterizovať modlitbu ako prostriedok vyjadrenia posvätného a transcendentu a ako prostriedok na vyjadrenie túžby po slobode vo výtvarnom a hudobnom umení
- uviesť príklady z histórie, kedy ľudia bojovali za slobodu a počúvanie ukážok s touto tematikou
- analyzovať mestské a vidiecke korene umenia
- porovnanie kultúry a subkultúry mesta s vidiekom; skúsenosti žiakov s pobytom "tam či tam", vyhodnocovanie kladov a záporov...
- spoznať základné vyjadrovacie prostriedky a kompozičné princípy prezentovanej kultúry
- oboznámiť sa s prostredím a situáciu a reagovať na daný priestor a umenie vo verejných priestoroch
- vytvoriť návrh na dotvorenie priestorov v škole prostredníctvom grafitov

3. PRIENIKY UMENÍ

- vedieť charakterizovať commediu dell'arte a vymenovať hlavné postavy
- chápať spojenie divadlo a tanec – spojenie s hudbou a dizajnom
- vytvoriť návrhy masiek pre vybraný typ divadelnej postavy
- uplatniť fantáziu pri líčení masiek na tvár

Zdravie a pohyb

2. ZVUK A OBRAZ, JAZYK UMENIA

- orientačne poznať autorov svetového a slovenského umenia
- diskutovať o umeleckých dielach
- verbálne vyjadriť emócie a dojmy z počúvanej hudby
- hľadať hudobné ekvivalenty k výtvarným dielam
- hľadať príbeh v obraze
- hľadať vzťahy medzi hudobným a výtvarným vyjadrovaním
- hľadať výtvarný ekvivalent k ľudovým piesňam
- vytvoriť spevník
- spoznávať multimédiá – pohyb a dej prostredníctvom obrazu a zvuku
- vytváranie obrazovej koláže
- spoznávať vyjadrovacie prostriedky a ich štylizáciu v hudbe
- chápať štýl a výraz emócie v hudbe
- uviesť príklady na stvárnenie témy lásky v rôznych druhoch umenia
- kreslenie podľa modelu
- vytvoriť portrét
- porovnať zvládnuť kresbu tváre
- spoznať ukážky niektorých typov ozvučenia filmu, rôzne filmové a hudobné žánre
- definovať význam hudby vo filme
- tvorba vlastných zvukov

2. TRADÍCIA A IDENTITA

- oboznámiť sa s barokovou architektúrou, výtvarným umením, sochárstvom, pojmami a kľúčovými osobnosťami
- navrhnuť a vytvoriť barokový objekt (anjel), netradičnými výtvarnými technikami z viacerých materiálov
- charakterizovať modlitbu ako prostriedok vyjadrenia posvätného a transcendentu a ako prostriedok na vyjadrenie túžby po slobode vo výtvarnom a hudobnom umení
- uviesť príklady z histórie, kedy ľudia bojovali za slobodu a počúvanie ukážok s touto tematikou
- analyzovať mestské a vidiecke korene umenia
- porovnanie kultúry a subkultúry mesta s vidiekom; skúsenosti žiakov s pobytom "tam či tam", vyhodnocovanie kladov a záporov...
- spoznať základné vyjadrovacie prostriedky a kompozičné princípy prezentovanej kultúry
- oboznámiť sa s prostredím a situáciou a reagovať na daný priestor a umenie vo verejných priestoroch
- vytvoriť návrh na dotvorenie priestorov v škole prostredníctvom grafitov

3. PRIENIKY UMENÍ

- vedieť charakterizovať commediu dell'arte a vymenovať hlavné postavy
- chápať spojenie divadlo a tanec – spojenie s hudbou a dizajnom
- vytvoriť návrhy masiek pre vybraný typ divadelnej postavy
- uplatniť fantáziu pri líčení masiek na tvár

UČEBNÉ OSNOVY TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

8. ročník

Počet hodín týždenne: 2

ŠVP pre 2. stupeň ZŠ v SR

ŠKVP: ZŠ Rozmarínová č.1 Komárno

Stupeň vzdelania: ISCED2 – nižšie sekundárne vzdelanie

Denné štúdium

Vyučovací jazyk: slovenský

Spracované: 2012

Charakteristika predmetu

Telesná a športová výchova je neoddeliteľnou súčasťou všeobecného vzdelania žiakov. V prvom rade umožňuje podať správne základy najjednoduchších lokomočných činností – beh, hádzanie, skákanie. S touto jednoduchou činnosťou sa upevňujú ďalšie základné na rozvoj dôležité vlastnosti – koordinačné schopnosti. Sú to najmä: obratnosť, rýchlosť, stabilita, vytrvalosť, atď.

1. Predpokladaný prínos:

Výchova ku kolektívnej činnosti a zodpovednosti

Výchova k pravidelnému športovaniu a rekreačnej činnosti

Výchova k vykonávaniu pohybovej činnosti k rozvoju vlastného zdravia

Výchova ku športovej disciplíne a tolerancii.

2. Časová koncepcia výchovy:

Pre 8. ročník: 2 hodiny týždenne.

3. Ciele predmetu:

Telesná a športová výchova je veľmi dôležitá k získaniu vlastnej telesnej kondície a zdatnosti, bez ktorej nebude možné rozvíjať somatotické stránky – veľkosť postavy, fyziologické – odolnosť organizmu voči fyzickej záťaži, psychologické odolnosti voči únave a rozvoju morálno - vôľových vlastností, sociálneho - reprezentácia na rôznych úrovniach a získaná kultúrna poznávací a ekonomická stránka, ktorá je protikladom proti leňošeniu, alkoholizmu, atď. Je dôležitá výchovná zložka ku fair play.

Neoddeliteľnou súčasťou pohybovej činnosti na rôznych úrovniach je kladná emocionálna radosť z víťazstva nielen v kolektíve, ale aj v individuálnom poňatí, či prekonaním „Sám seba“.

a) Kognitívne ciele:

Žiaci získavajú pohybové návyky, zručnosti, schopnosti a morálno - vôľové vlastnosti, ktoré môžu uplatniť v rôznych podobách v praxi.

Dosiahli základnú formu pravidiel prevádzaných – vykonávaných činností.

b) Sociálne ciele:

Žiaci získajú prejav k začleneniu sa v kolektíve, individuálnym pôsobením športovej činnosti a základnému kladnému emocionálnemu vývoju.

c) Psychomotorické ciele:

Získajú základné návyky využívať odborné poznatky a ich spracovanie pre základné pohybové, či herné činnosti – atletika, kolektívne športy.

4. Obsah vzdelávania:

Každý pohyb a športová činnosť v rôznych formách je pre ľudí zaujímavá a pre deti zvlášť, čo pri pôsobení v kladných kolektívoch túto stránku môžu motivačne zlepšiť.

Obsah v 8. ročníku je zameraný na: poznatky a potreby vykonávania pohybovej činnosti, zdokonalenie disciplíny, sebadisciplíny, získanie určitej telesnej zdatnosti, rozvíjať na vyššej úrovni svoje zručnosti a schopnosti, vedieť súperiť, tolerovať spolužiakov a súperov, osvojiť si rôzne telocvičné povely, úkony a názvy, získať základné zručnosti v naplánovaných športových disciplínach, kultivovaného prejavu osobnosti žiaka a získanie aj teoretických vedomostí o histórii športu.

5. Prehľad tematických celkov a počet hodín:

2 hod. Poznatky z TK

3 hod. Testovanie

14 hod. Atletika

4 hod. Gymnastika

39 hod. Športové hry

4 hod. Testovanie získaných pohybových schopností

66 hod.

6. Metódy a formy práce:

- a) Motivačné metódy
- b) Metóda vzťahových rámcov – porovnanie
- c) Výkladová a demonštračná
- d) Reprodukčná – napodobňovanie
- e) Výkladovo – problémová – zdôvodnenie
- f) Samostatná činnosť
- g) Praktická činnosť
- h) Skupinová činnosť – dvojice, trojice, štvorice
- ch) Riešenie problémov
- i) Demonštračné formy.

7. Prierezové metódy:

- a) Osobnostný a soc. rozvoj
- b) Enviromentálna výchova
- c) Mediálna výchova, multikultúrna
- d) Ochrana zdravia a bezpečnosť
- e) Ľudské práva
- f) Fair play.

8. Spojenie s ďalšími vedami:

Telesná kultúra, história, biológia, etická výchova, geografia, výtvarná výchova, estetická výchova, atď.

9. Učebné zdroje:

Odborná literatúra: Metodické listy, knižné publikácie, internet, televízia, DVD, video.

10. Hodnotenie predmetu:

Prebíha v súlade s metodickým listom č.7, r. 2009 z 28. apríla 2009 na hodnotenie žiakov. Učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť, pedagogický takt a humanitárny prístup. Predmet hodnotenia – športové výsledky, zručnosti, schopnosti, aktivita, osobitosti žiaka.

11. Požiadavky na výstup:

Zvládnuť na určitej úrovni poradovú prípravu, základnú hernú činnosť vo vykonávaných činnostiach, reagovať na pokyny učiteľa, rešpektovať a tolerovať chyby spolužiakov, základy pravidelného športovania pre zdravie.

Voliteľné predmety

Predmet: Interaktívna matematika

1. Charakteristika predmetu

Predmet je zameraný na rozvoj matematickej kompetencie – schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách pomocou IKT. Matematická kompetencia zahŕňa na rôznych stupňoch schopnosť a ochotu používať matematické modely myslenia (logické a priestorové myslenie) a prezentácie (vzorce, modely, diagramy, grafy, tabuľky).

2. Ciele

Cieľom vyučovania je, aby každý žiak získal schopnosť používať IKT prostriedky v bežnom živote. Matematika má rozvíjať žiakovo logické a kritické myslenie, schopnosť argumentovať, komunikovať a spolupracovať v skupine pri riešení problémov. Žiak získava praktické vedomosti z matematiky a bude pripravený postúpiť do vyššieho ročníka. Formou hier a súťaží doplní svoje vedomosti a zručnosti.

3. Obsah

Vzdelávací obsah predmetu je rozdelený do päť tematických okruhov:

- Celé čísla, početné výkony s celými číslami
- Premenná, výraz a rovnica
- Trojuholník, vlastnosti trojuholníka
- Rovnobežník, lichobežník
- Telesá – hranoly, valec, ihlan
- Pravdepodobnosť

4. Metódy a formy práce, stratégie vyučovania

Na splnenie cieľov vyučovania interaktívnej matematiky je nevyhnutné používať motivačné a aktivizujúce vyučovacie metódy, akceptujúce vekové zvláštnosti a aktuálnu úroveň vedomostí a zručností žiakov, ich skúsenosti, prostredie, v ktorom žijú. Z motivačných a aktivizujúcich metód sa budú používať rôzne didaktické hry, inovačné metódy. Pri opakovaní a precvičovaní učiva budeme využívať prácu v skupinách homogénnych aj heterogénnych. Pri riešení úloh sa bude akceptovať vývinová úroveň žiakov, ich skúsenosti, záujmy. Úlohy budú gradované od jednoduchších k zložitejším vyžadujúcich využitie vyšších myšlienkových operácií. Žiaci budú tvoriť prezentácie na vyučovanie jednotlivých tém z obsahu učiva pre 8. ročník, zhotovovať jednoduché pomôcky a pracovné listy k ednitlivým celkom, v závere každého budú robiť prezentácie svojich prác.

5. Učebné zdroje

Pre vyučovanie budú učebné pomôcky vytvorené učiteľmi. Demonštračné pomôcky a didaktická technika (IKT) budú využívané na každej vyučovacej hodine. Interaktívne cvičenia vo Worde, SUPER MATEMATIKA, autorky: Katarína Poláčiková, Zborovňa, TS Mat. a iné programy PC.

6. Hodnotenie predmetu

Žiak bude v priebehu školského roka hodnotený v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠ SR č.22/2011, zo dňa 1.5.2011. V každom polroku musí mať žiak aspoň dve známky.